

de biga. dicunt. n. una caro. qz dūgunt ad unā car
 nē percandā. Est unio natūa q̄ ex carne z anīa na
 scit unus hō. n. n. ē hō sine aīa ul sine corpe sed ex
 aīa z corpe seu ex unione aīe z corpis efficit un hō.
 Est unio potestativa qm hō vult n̄ instabilis sed cō
 stās sibi met n̄tē uniri. Est unio p̄sentanca cum p
 charitatē mltōz hōiuz ē cor unū. Est unio uotia cū
 hō oib⁹ uotis adheret deo. Et ē unio dignatiua q̄
 Ips ex limo seu ex carne n̄ra assumpt⁹ i p̄sonaz hu
 manā. In v. nos aut. nō qz cēntia sbā seu nā trī
 nitatē ē icomprehēnsibil. n. n. pōt p̄prehendi. qz h cēn
 tia n̄ fuit creata. z scire ē rez p cās cognoscere. nec in
 creaturis pōt regiri silē necessario p̄cludēs z rē d̄mō
 strās. qz n̄ pōt tāta silitudo notari iter creaturā z cre
 atorē qm maior dissilitudo sit. s̄ ut dixi pōt ad corā
 cē ponti exēplū i lumie. Itē nō qz noīa p̄tūa in
 masculio z feminio gñe denotāt distictionē in perso
 nis. in neutro uero gñe denotāt distictionē i sbā unō
 pōt dici qz ali⁹ ē p̄ ali⁹ ē fil⁹ z ali⁹ ē spūs scūs qz p
 sone sūt distictē. s̄ n̄ pōt dici qz ali⁹ sit p̄ aliud filius
 alius spūs scūs. qz n̄ sūt diuersē sbē s̄ eiusdē. Itē
 collige qz fili⁹ habuit sbām a p̄re ab eterno n̄ partēz
 s̄ totā. z p̄t ē sibi finitū totā. un̄ disticti sūt tres
 mōi gñatōis. duo repiunt i hūanis z i diuinis. In
 p̄rio mō sbā dāt p̄ p̄te z pro p̄te retinet. ut i gñatōe
 carnali. nā dat p̄tē sbē z p̄tē sibi retinet. In 2⁹ mō
 p̄ modū refusiōis dāt totā sbā z nil retinet. ut cū aq̄
 p̄uertit i glaciē. iur̄ illō. mater me genuit mox gignit
 ipa ex me. In 3⁹ mō tota sbā dāt z tota retinet. ut i
 diuinis. z pōt ponit exēplū ut. s̄ dixi docētē z i lumī
 ne. Itē nō qz deō sic n̄ semp denotāt oīdā silitu
 dine. Itē i v. siqs. collige qz defēdētēs opi. repro
 batā sūt heretici. z dic qz graui⁹ peccat defēdēs opi
 nionē reprobatā qz iucniēs. qz d̄fendēs errat z ultra
 suū errorē p̄bet alijs audaciā errādī. uide bo. tex.
 xxij. q. iij. q̄ alioz. Itē nō i v. i nullo. qz delictū p̄
 lau ē circa fidē cui nō cōicat capitulū nō p̄iudicat ipi
 capitulo seu ecclesie. de quo plene dixi i. c. j. d̄ do. et
 p̄u. Itē. ibi maxie qz h̄ dictio designat z denotat
 idē i casu p̄rio. vii. pp̄rie ista dictio maxie stat p̄pati
 ue ponēs idēz i casu p̄rio uide gl. i. c. ad abolēdā de
 fi. p̄lby. z i. c. sacro d̄ sen. ex. i. v. si laudabilis. Inqz
 n̄ hec dictō maxie stat iprop̄ie z ponit. p̄ tm. xi. di.
 illō. xi. q. iij. siqs. ep̄s. z utrobiz reperies plures cō
 cor. nā s̄esus hū⁹ l̄c ē qz delictū Boachini n̄ dz obel
 se monasterio cuius fuit iustituz maxie cū ip̄e scripta
 corrigēda submisit dispōni sedis aplice. q̄si inuar p̄
 hāc dictionē maxie. qz idē ē si n̄ submisit se dispōsi
 tōi sedis apostolice q̄nqz hec dictō maxie sup̄abūdat
 ut in auct. d̄ iudi. i. p̄i. z ibi p̄ gl. colla. vi. Et ex hoc
 z ex tex. nō. qz dānato auctore ut heretico n̄ dānatur
 oīa eius opa. nā tenēdo dictionē maxie pp̄rie p̄z qz
 Boachinus fuerit hereticus mōaliter n̄ cuius fuit
 ip̄e iustituz n̄ dānat. z hoc iō qz iustituz regularis n̄
 h̄z auctoritatē ab iuctore s̄z p̄cipalitē a papa q̄ iustu
 tōem approbat. ut in. c. si. de reli. do. z d̄ hac mā dic
 ut plene nō. i. c. fraternitatis de hereti. xxvij. di. si
 quid ueri. z nō hic tex. ibi i hac p̄te zc. Itē ex fine
 l̄c qz diabol⁹ appellat p̄tē mēdaci. z d̄z p̄tē quasi pa
 rator seu iuctoz dū dixit. Nequaquā moricmī s̄z cri
 tis sicut di. h̄enē. iij. z sic diabol⁹ fuit p̄im⁹ qui d̄
 xit mēdaciū. q̄nqz appellat antiqu⁹ hostē. ut in. c. nō
 magno ne de. ul mo. q̄nqz v̄sūt hostē. xvi. q. ij. uifis
 q̄nqz lup⁹ rapax. j. de elec. ne. p̄ defectu. q̄nqz inimic⁹
 hōiuz i. c. l̄z d̄ elec. q̄nqz seminator discordie ut i de.
 ad n̄fz d̄ hereti. q̄nqz simpliciat appellat diabol⁹ seu
 demon. ut. s̄. c. p̄xi. In gl. j. i. h̄ac gl. declara p̄
 glo. j. i. v. nec genita. In gl. i. v. n. n. i. si. hoc n̄ pl̄z
 Jo. an. z h̄n. vii vitas ē qd̄ midz. j. i. v. cū ḡ. z ibi et
 hoc tenet gl. z forte hec glo. p̄cessit ex errore scripto
 rā. z hoc teneas l̄z p̄. z Ab. dicāt qd̄ midet i v. nos

aut. qd̄ n̄ ē uerū qz ibi p̄bat et approbat opi. De. s̄z
 r̄ndet i v. cū ḡ. In gl. i. v. nec genita ibi notiona
 lia z appellat notōnalia s̄z Jo. an. qz p̄sonas not
 ficāt ut p̄z ēt i declaratōe quā ponit gl. i. si. In ca
 gl. ibi. teneant adiectiue zc. z dicēdū qz adiectiue d̄f te
 neri qm uenit ad q̄lificādū z restringēdū. ut si dico pe
 tr⁹ alb⁹ excludo ab alio petro albedinē. substātiue te
 net qm notat h̄ cē i substātia. ut si dico petr⁹ ē qd̄ al
 bū. n̄ nego i alijs albedinē l̄z supponā i isto. ita si di
 co p̄f ē gnāns h̄n dico. siue teneat hoc nom̄ gnāns
 adiectiue seu substātiue. qz si teneat adiectiue exclu
 do gnātionē a filio z spū scō. si tenet substātiue ē va
 pp̄o. qz p̄f ē qd̄ gnāns z h̄z i se substātia i q̄ ē quid
 gnāns. si vō dico substātia diuina ē gnāns. si gnāns
 tenet adiectiue ē falsa p̄positio. qz substātia diuina n̄
 ē diuisibil z excludere gnātionē a p̄fe si vō tenet sub
 stātiue vā ē p̄positio. qz substātia diuina ē qd̄ gnāns
 qz ē ibi p̄f q̄ gnāt. In gl. in. v. flozēsi. ibi z si bona
 cēt reprobarēt zc. pōdera gl. qz ut p̄ tex. nā hic
 monasteriū cui⁹ ioachin⁹ fuit iustituz nō reprobat
 nec fuisse reprobatū ēt si ioachin⁹ stetit i p̄nacia
 ut colligit ex dictione maxie tenēdo eā pp̄e sic dixi i
 nō. Itē ut p̄ tex. v. siqs. ibi i hac p̄te zc s̄z dic ut p̄
 dixi qz dānant i p̄ntiā oīa opa auctoris dānati ut n̄
 habeant auctoritatē ex auctore dānato. s̄z p̄nt rec
 pi et defendi sicut recipiuntur et defenduntur alia bo
 na. nam ueritas non mutatur licet auctor reprobat⁹
 in aliqua parte fuerit eam sequer⁹. et dic ut nō. in p̄
 all. c. fraternitatis et i. d. c. siqd̄ ueri. Nicola⁹ Ab.

De constitutionibus. Rica.

Dec Rica pōt ad p̄cedētia z sequētia sic cōtinu
 ari. Tractaturus auctor de iure p̄misit de sūma trī
 nitate p̄ sui opis fundamēto. qz ubi sūdamētū deficit
 nihil sup̄edificari pōt. i. q. j. cū Paul⁹ z qz oē iur̄ p̄stat
 ex scripto z n̄ scripto. Insi. de. iu. nā. gē. z ci. s̄. p̄stat
 z. i. di. s̄. cū itaqz. ius at̄ scriptū ē certius z nobilitus.
 Ideo auctor p̄misit de iure scripto. f. de p̄stitutōibus
 z postea d̄ iur̄ nō scripto. f. de p̄suetu. Circa Rica
 p̄ declaratōe ipsius z materie q̄ro de tribus. Primo
 qd̄ sit p̄stitutō. 2⁹ un̄ d̄icat. 3⁹ an ad cē legis seu p̄stō
 nis req̄rat scriptura. Circa p̄mū dicēdū qz p̄stitu
 tio pōt capi stricte z large. p̄mo mō p̄stō pp̄e ē quod
 princeps statuit. ut in. c. p̄stitutio. ij. di. Large vō su
 mit p̄ oī iure scripto ēt inferior. et ita sumit hic. nā
 sub Rica de cōsti. auctor tractat nedū de statuz p̄nci
 pū s̄z ēt inferior. ut. j. c. cū oēs et. c. cū. Ad. z qz ita
 large sumit dari⁹ p̄bat. j. di. s̄. cū itaqz pōt ēt h̄ su
 mi p̄mū modū et tūc oportz dici qz nigrū sit ge
 nerali⁹ rubro. nec hoc iustitū ut p̄z. C. ēt ob chiro.
 pe. als̄ pignus detineri posse. super. Rica. et sup̄ Ri
 ca de offi. dele. li. vi. iuncto. c. si. Quoad s̄z unde
 d̄f cōstō dic qz a cō qd̄ ē sil. et statuitio et quatenus
 refertur ad cōstitutionem p̄ncipis dic qz d̄f p̄stō q̄
 si cōis ul siml̄ statuitio. qz lex dz cē cōis oib⁹ et nō p̄
 certas p̄sonas. iij. di. erit aut̄ lex. hic nō. diē. Par.
 i. l. oēs ppli. ff. d̄ iusti. z iu. qz si p̄stō sit p̄ certā p̄sonā
 si p̄redit ex ea lesionē licite appellat p̄ que sit p̄stō ēt
 si loquat p̄ v̄ba gñalia. ar. i. l. i. s̄. solz. ff. qm̄ appel.
 lit. z p̄babl̄r diē qz q̄p̄ p̄stō loq̄t p̄ v̄ba gñalia si n̄
 ex p̄ccur̄ pōt colligi qz sit edita i odiū certe p̄sone
 pōt a tali p̄stōe appellari. ar. l. j. ff. de do. excep. ubi
 succurrit p̄ dolū adissū i. l. p̄dēda z p̄ h̄ dicto Par.
 allego bo. tex. i ar. j. e. cū oēs. z h̄ dictū tene mēti. ul
 pōt dici p̄stō a cō qd̄ est sil qz princeps p̄dit p̄stōnē d̄
 p̄silio suo. p̄cerū z iudiciū. ut. l. huānū. C. de legi. si
 vō p̄stō sumit large dic qd̄ d̄z a cō qd̄ ē sil qz oēs d̄ cō
 gregatōe siml̄statuit. Quoad trū an scripta sit
 de sbā legis uarie fuerit opi. iter legistas. ut d̄ p̄ Jo.
 an. in reglā nemo pōt ad ip̄sibile. de reg. iu. li. vi. i

Contrariū ego puto qd hec vba n̄ ponūtur hic ppe
 fz iproprie z hoc uoluit glo. in sequētibz. dū dicit iu
 dicē posse iudicare fm sensum suū ppe sumpto uo
 cabulo. pōdera. n. vbum proprie. propus sēsus ē ut
 iudicet ut bonus vir. p hoc tex. in auct. de iurcur.
 qd p̄stat ab his. Itē hec vba sic estimauer? si tibi
 placuerit: z sūta ipoztāt arbitriū boni viri: z nō pro
 priā z nudā uolūtātē: ut p̄bat in. l. fidicōmissa. §.
 q̄p. ff. de lega. iij. z in. l. thais. §. sorozez. ff. de fidei
 cō. liber. ubi tex. nō. de v̄b. plz uide tex. cū gl. i. c. ij. d
 cor. uicia. z gl. in. c. abbate. de v̄. sig. plenissime per
 Bar. i. eūag. ad reprimēdā. z in. l. alio. ff. de ali. z
 ciba. lega. hinc dicit glo. de appell. ut debitus i v̄. ex
 rōabili. qd iudex possit iudicare fm qd sibi uidebitur
 uide gl. in. c. iudiciz. iij. q. vij. que dicit qd iudex pōt
 iudicare fm opinione suam z nō fm uolūtātē: z dic
 qd opinio causat in re dubia ex. p̄babilibz picturis.
 uide Inno. in. c. cū spālī de apel. ubi dicit quēlibz iu
 dicem posse interpretari iura in causis corā se uertenti
 bus. z sic itellige istā gl. dū dicit posse iudicare fz suū
 sensum. i. qd pōt interpretari iura fm rectū intellectum
 z suū sensū. Et ut habeas p̄fecte hāc materiā q̄liter
 iudex dz iudicare ubi reperit casū dubiū aut p̄arias
 opiniones: distingue: qz aut dubiū est oīno nouum
 aut positū i opionibus doctoz. Primo casu aut p̄sue
 tudo loci interpretat illō dubiū: qz certo modo lex fuit
 seruata z seruāda ē consuetudo. nā in hoc casu dici
 mus qd consuetudo ē op̄ia legū interpres: ut i. c. di
 lectus de p̄sue. z i. l. minime. z i. l. si de interpretatiōe
 ff. de legi. Aut nō p̄stat de p̄suetudine: tunc si uerba
 sūt clara n̄ debem? recedē a significato uerboz nisi
 sequeretur absurditas: ut i. c. si. de v̄. sig. z in. l. non
 aliter. ff. de lega. iij. z i. c. ex ore. de p̄ui. Aut est intel
 lectus multiplex z si appareat de benigniori illa est
 sequēda: ut i. l. qd si ep̄hesi. ff. de eo qd cer. lo. z i. c.
 si. de trās. p̄ bar. i. l. oēs p̄pli. ff. de iusti. z iu. si nō sit
 uia benignior: tūc si ē dare silē i alijs legibz p̄cedēdū
 ē d̄ silē ad silē: ut i. c. trāsato. j. eo. z i. c. cū dilecta
 de s̄fir. uti. ul inuti. z in. l. nō p̄it. ff. de legi. si n̄ ē da
 re silē: ita qd iudex nescit qd faciat: dz tūc recurrē ad
 p̄ncipē. z hoc casu itelligit iura qd dicit eius ē inter
 pretari cui? ē p̄dere: ut in. c. iter alia. de sen. ex. z i. l.
 cū d̄ nouo. C. de legi. z ibi si. attigit p̄dā. Secō
 casu qū dubiū ē positū i op̄i. doc. tūc si ē rep̄re p̄mu
 nē opinione tūc nō dz iudex ab illa recedere qz ue so
 li. i. c. ij. de sta. mo. z cōi maior ps meli? inuestigat
 vitatē. hoc uer? fm host. z Jo. an. qd n̄ licz recedē a
 cōi opione docto. nisi cōis opio sit euidentē falsa ul pos
 set quinci. p̄babilibus rōnibus: qd bonus iudex acu
 tissimi ingenij arbitrabit. Et nō hoc dicit p̄petuo. p
 qd soleo allegare tex. sing. iudicio meo in. l. j. C. de
 uete. iu. enu. i v̄. fz neqz ubi tex. dicit qd ex mltitudine
 auctoz nō ē iudicādū: qz uni? auctoritas in aliq̄ pre
 ē subtilior: z sepe deus reuelat paruulis qd abscondit
 sapientibus. Si v̄o nō est dare cōem opi. p̄pter ratio
 nes hincinde tūc bonū ē h̄re iudicē p̄piciū qd pōt seq̄
 quā uult. dicit tū Jo. an. qd caueat a pena. c. cū eter
 ni d̄ re iudi. li. vj. f. qd nō iudicet p̄tra p̄sciaz: z si snia
 retractarct p̄ aliū iudicē tūc euitaret p̄denatōez expē
 sarū: ut nō. i. c. finē. de do. z cōtu. nec iudex facit litē
 suā ut nō. in. l. prolatā. C. de sen. z iter. om. iudi. z p
 hoc habes an z qū iudex pōt iudicare fz sēsu suū.

Cognoscētes. Hoc die in sū
 ma. Cōstō re
 spicē fusa n̄ p̄ita. Diuidit i tres pres. In
 p̄ma ponit r̄la ex qua sumit rō. In scōda
 statutū ibi quoties. In t̄tia declarādo applicat ad fa
 ctū rationē que sumitur ex regula ibi ne detrimētuz.
 Nota p̄mo ex p̄n. regulā qd sine culpa nō est aliq̄s
 puniēdus. de hoc in regula sine culpa. de re. iur. li.
 vj. z bicī glo. j. Nō scōdo nām legis seu p̄stitutiōis

cernit. n. futura tū n̄ aut p̄terita ne efficiat aliquis
 sine culpa. hoc itellige nisi caueat i. l. ut extendat ad
 p̄terita. z hūc articulū expediā. j. c. i. c. fi. Ad unū
 aduerte qd ubi lex seu statutū aliquid idulget. z loq̄t
 p̄ vba futuri t̄pis n̄ extendit ad futura ne dēf mā de
 linquēdi. de hoc ē tex. sing. limitās hāc mām in. l. cuz
 lex. ff. de le. p̄ quā dicit ibi Bar. qd si statuto caueat qd
 quilibz bānit? soluēs. x. extrahat a bāno. n̄ hz locum
 i illo qui ē bāniēdus i futur. qz darct mā delinquēdi:
 sec? si cessaret hoc. rō: qz tūc lz statutū loquat p̄ vba
 p̄ntia uel p̄terita n̄ extendit ad futura: qz lex semp
 loquit. l. arriani. C. de hercti. z hoc bñ nō. In gl.
 j. i. si. declara hāc glo. put nō. glo. i. c. antiq̄. d̄ p̄ui. z
 mēs glo. ē qd sine culpa z cā n̄ ē quis puniēdus: ut h̄ z
 i dicta regula sine culpa. fz si cessat culpa dūtaxat tūc
 pōt iponi pena rōe cause subsistētis: z itellige de cā le
 gitima. nā si non ē legitia n̄ d̄ cā. fz occasio: ut i. c. no
 uit. de iudi. z. c. solite. de ma. z obe. hinc ē qd p̄pter
 utilitatē publicā pōt quis p̄uari dñio sue rei: ut in. l.
 itē si uerberatū. ff. de rei uen. z nō. i. c. que i eccliaz
 j. e. p̄ Inno. z p̄ Bar. in. l. fi. C. si p̄ ius uel uti. pub.
In glo. i v̄. dispēdijs. nō bñ hāc glo. cur? ē sensus
 qd statutū n̄ dz p̄origi ad p̄terita: nec respectu dāni. i.
 ut dānificet qui actū gessit: nec resp̄u retractatōis ac
 tus: qz actus p̄ri? gessus n̄ dz retractari. z nō sing. in
 eo qd pōt retractationē act? z dānū ut d̄vsa. Ex
 quo inferit qd retractatio act? n̄ sit pena. In p̄riuz ad
 ducō glo. nō. in. c. dect. de imu. ec. li. vj. qd dicit p̄sō
 nem act? retractaturā ēē penalē z n̄ extendēdā p̄ idē
 titatē rōnis. iō ex hoc die qd illud. c. iquantū inducit
 nullitatē actus gessi i ecclia n̄ extendit ad p̄ctus. fz p
 p̄ria p̄re uide Jo. an. i. c. si. de electi. li. vj. i nouella.
 z in regula odia. de re. iur. li. vj. i mercu. ubi dicit il
 lā p̄stōnem ēē penalē que diminiuit p̄mōntum seu
 tollit ius questū: sec? si inducit retractationē act?. pro
 hoc. l. iij. ff. de dā. infec. z in. l. n̄ dubiū. C. de leg. ubi
 p̄ Butri. z ibi p̄ Bal. qui dicit p̄cordādo qd aut nulli
 tas alicui? actus iducit in odiū alicui? z tunc tale sta
 tutū p̄z penalē: aut non i odiū: fz in defectū solēnita
 tis iducit nullitas z procedit p̄rium. z i p̄rio casu pro
 prie loquit. c. n̄ dect. z hoc nō. In gl. si. nō bene
 hāc glo. ex qua plura p̄nt notari. P̄rio qd lex seu sta
 tutū n̄ afficit uere ignorātes lz statutū p̄cesserit. Secū
 do qd lex seu statutū icipit ligare post duos mēses a
 tpe publicatōis ipsi?. Tertio qd scia p̄sumit post la
 p̄sum duoz mensuz. Quarto qd ista p̄sumptō scie
 n̄ ē iuris z de iure: fz admittit p̄bationē i p̄riuz unde
 pōt quis p̄bare qd ignorabat p̄stōnem esse editam.
Circa primū difficilis ur ēē materia. maxie eo mo
 do quo explicat hic per do. An. sed uide p̄ Bar. i. l.
 j. ff. si quis i testamēto li. cē ius. fuc. z in. l. j. ff. d̄ leg.
Sz declara conclusiue sic qd aut ignorantia est sine
 omni culpa: z tunc euitat oēz penā legis p̄ tex. aper
 tū qui ma. accusa. p̄nt. c. si. sic itellige. l. si. ff. de decre.
 ab oz. fa. ubi tex. loquit de statuto municipal. z pro
 hoc dicto facit r̄la que hic ponit i p̄in. c. Aut ignoran
 tia n̄ excludit oēm culpā: fz solū doli n̄ fuit i lata cul
 pa ex quo ignorabat statutū: qz cōi hōies illi? loci scie
 bant statutū: ut. l. late culpe. ff. de v̄. sig. Et hoc cāu
 dic qd si statutū requirat doli expresse uel tacite n̄ hz
 locū. lz pro mō culpe alr sit puniēdus. hoc p̄obaf i
 c. si quis suadēte. xvij. q. iij. iuncto. c. si v̄o. ij. d̄ sen.
 ex. ubi p̄ntiēs clericū ignorāter n̄ icurrit sniaz ex cōi
 carōis: qz. c. si quis suadēte. requirit doli duz die sua
 dēte diabolo zc. z d̄z requirere doli expresse qū uer
 ba statuti hoc ipoztāt tacite v̄o requirit doli qū punit
 actū qui fit i p̄sonā alteri?. exēplū dicit statutū si quis
 p̄cussit d̄cū ul aliū puniat tali pena. nā iuria non
 pōt ēē sine dolo. xv. q. j. c. j. idē ē dicēdū i casibz qui
 b? lata culpa n̄ equiparat dolo qū pena ē corpis af
 flicta: ut i. l. i actionibz. ff. de in li. iu. plene p̄ Bar.
 b

i. l. qd nerua. ff. depo. z in. d. l. i. z uide qd dixi. c. ij. de depof. fi vo fumus c. casus pdictos: tuc ignoras culpa lata puniat ficut fi dolose fecisset: qz regularit lata culpa equiparat dolo: ut regula magna negligetia. ff. de re. iur. z i. d. l. qd nerua. ubi de hoc. **Q**uoz ignoras fuit i leui seu leuiffima culpa: z tuc t3 **C**. i. l. fi qz n dicat. **C**. d. epi. z de. z i. l. data opa. **C**. q. accu. no pnt. qz no punif criminali fz ciuilit: puta ad ffar rione dani iur modu clpe. allegat bo. tex. i. l. q edes: ff. de icen. rui. nau. gl. z **B**ar. tenet pntu i. l. respicie du. ff. d. penis dicetes p illu tex. z i. l. abnt. ff. e. ti. qz et criminali pntu pntu p modu culpe. **E**t hac opi. feq tur b do. **A**nt. fz ego no uideo bona ritionez ad. d. l. q edes. **U**n p cocordia diceret sic qz aut p leui seu leuiffima culpa pot qz puniri ciuilit: z pcedit dictum **C**. i. qz leuis culpa leuif e punieda: i. c. cu dilecti. de ac cu. z iste e pntu casus illi. l. q edes. aut no pot puni ri ciuilit: qz no dedit danu: fz alr uerit p lege: z tuc pce dit opi. **H**ia ut ne delictu remaneat ipunitu. puniat criminali p modo clpe: z sic pcedat dea. l. fspicie du. na queadmodu fit comutatio pene ex ipotetia facti: ut. d. l. q edes. ubi dr qz fi n pntu solu damnuz punia tur i corp: ita dicam: i potetia iuris. f. qz qn no pot puniri ciuilit puniat criminali: z ex his bes pntu casu determinatu. **V**enio ad scdm: an idiftincte exigat lapsus duoz mēfū anqz pntu iniiciat uiculu. z cōdu dēdo dicta docto. distigue qz aut cōfō ponit tps post cuius lapsū ult ligare: z scdm ē tpi determinato. sic in tellige. c. cu sine de pben. li. vi. adeo qz fi cōfō dicat qz exnūc ult ligare qz imediate ligat. qd itellige. respe ctu retractationis actus nō aut pene: qz absurdū eēt ad penā ligare ignoratē. ut b i pn. de hoc bes glo. in cle. ij. de hēti. i vbo exnūc. nā vba gnālia debēt restri gi ad hoc ut absurditatē nō icludat: ut nō. i. c. i. s. e. aut pntu nō apponit tps: fz simplr loquit: z tunc aut ē pntu iferioris a pncipe: puta alicuius collegij ul ciui tati: z imediate ligat oēs sciētes. respectu vo ignoran tiū tps ē arbitariū: qz nō ē pgruū ut dētur duo men ses ficut i pntu pncipis q ligat uniuersū. hoc uoluit **J**o. an. i data. li. vi. **H**ost. i sūma c. ti. §. qn. z **B**al. i. l. leges sacratiffime. **C**. de legi. z sequunt cōit b mo dernū. dubitat nī i pntu puicialis cōcilij. nā glo. i. c. pposuisti. lxxij. di. ult qz nī ligz an sex mēfes. qd dēn cōiter nō recipit: qz. c. decernimus. xvij. di. p qd illa gl. mouet nō loquit de tpe qd illa pntu ligat: fz de tpe pntu ab epō ad dēnūciādū subditis q sūt facta i cōci lio puiciali. nā absurdū eēt dicē qz maius tps reqzaf i cōfōne puicialis pntu. z sic iferioris qz in pntu pncipis seu generalis pntu. z iō dic qz i hac pntu tps est arbitariū fm qntatē. puicie z qualitātē pntu. de qd plene p **J**o. and. z **H**au. i proemio de. z uide ibi bo. gl. i v. de cetero. q uult z latius ibi pau. qz sta tutū puilegiatū imediate ligz seu effectū suū porrigat ficut z puilegiū: qd nō. fz ego reqzere sciam puilegia ti: qz meqz puilegiū nō operatur effectū suū antequā nēiat ad noticiā puilegiati: ut ē tex. in. c. i. de concef. pben. li. vi. z hoc ibi tenet cōit doc. optime facit tex. in. l. q abnti. ff. d. acq. pos. z. i. abnti. ff. d. dona. z qd nō. gl. ij. q. v. qro. aut loquimur i pntu pncipis. z fz oēs dātur duo mēfes p aut. ut fact. no. pntu. fz di fceptatō eēt inter doc. qd si an lapsū duorum mēfū pntu ueniat ad noticiā aliquoz: an imediate illi li genf. gl. quā tene mēti i. c. ij. de re. ecclē. nī alie. li. vj. t3 qz sic. uide tex. qz expfū i. c. j. d. postu. pla. z gl. i c. cu singula. d. pbe. i uerbo puenit. qz qz sic. idē dic pntu. i lo. pal. z host. i. d. §. qn. do. **B**ar. fēsit pntu: qz illa aut. reqzrit lapsū duoz mēfū: nī nī firmat pedes i hac opinioe. mibi fēper placuit pma opinio quā se qtur **J**o. de lig. hic. nā frustra expectat euentus cui nullus ē effect: ut i. c. cu pntu. de offi. dele. ex quo ergo qz ē cert? de pntu fruftra expectat lapsū

duoz mensū. ad hoc regula eū qui cert? ē. d. re. iur. li. vj. z hoc quoad fm articulu. **S**z dubiū ē qn icipi ant currere isti duo mēfes. **T**ex. i. d. auē. ut uelle qz a tpe publicatōis scē i puincia. alij dicit sufficere gnā lēn publicatōne i curia romana: ut nō. **H**au. i loco preal. z uide glo. sup. data. li. vj. sup. qd dicit **J**o. an. qz aut loquimur i pntu iperatozis z h3 locū pntu opinio: aut loquimur i pntu pape z pcedat secūda. **H**o diuerfitat: qz iperatoz discurret p puincias non aut sic papa. dubito an hoc dictū sit uer: qz cū ius ci uile expresse dicat de tpe publicatōis i puincia: z ius canonicū nī dicat oppositū: quinimo tex. d. iure cano nico qz idē sit adduco bo. tex. i. d. c. j. de post. pla. z i c. quos dicitis. xvj. di. z soleo iducere tex. d. c. j. ad p bandū qd. s. dixi: qz pntu ligat sciētes an duos men ses. ad idē. c. pposuisti i fi. lxxij. di. **A**d tertiu an psumat scientia pntu post lapsū duoz mensū: decide ut colligit ex supradictis. nā i pntu iferioris tps psumpte scie ē arbitariū fm loci qntatē quaz h3 distingere. nā uiciniores cit? psumunt scire: ut in. c. quosdā. z. c. qro de psumptio. i pntu iperato ris psumit scia post duos mēses a tpe publicatōis facte i puincia: ut in dicta auē. ut facte noue pntu. idē dicerem i pntu pape respectu puicie in qua publi cat. si autem publicat rome diceret tps fore arbitari um cū duz sit extendere illā auē. ad pntu pape rome dūtaxat publicatam cū habeat distingere om nes puincias uniuersū. z sic limitarem dictū **J**o. an. prealc. **V**enio ad quartum allegans ignorantia statuti sit admittendus ad probandū ignorantias z qualiter debeat pbari. z dicendū qz idubie admit tit probatio ignorantie: ut in. c. fi. qui ma. accu. pnt. z in. l. fi. ff. de decre. ab oz. fa. **S**z dubiū ē qualif pro babit. duas reperio glo. nō. que inuunt pbarionez sufficere p pntu iuramentū. una ē in di. c. propo suisti. alia ē in. c. qui diuinis z humanis. xij. q. ij. z p illis facit. c. nulli. de elec. li. vj. z. c. fi vo. de sen. cx. 2° facit qz ignorantia uel scia pntu i mente hois z sic fa cile nī pot pbari p aliū. **C**ontrarium hui? dicit senfit **J**uno. hic dices qz nī admittit quis allegadū ignoran tia constōnis nisi dilucide illā pber z sic requirit pro bationē lucidā. unī nī uel sufficere iuramentū pntu quini mo tenuit hic do. meus dñs **C**ar. nī sufficē unū testē cū iuramento isti? qz hic nī ē lucidā pbatio. facit glo. in. c. tam lris. de testi. hoc dictū optie. pcederet si aliquis tex. uteret hoc vbo lucido: fz hoc dictū **J**un. nī probat iure z uide tex. nō. i. c. j. de postul. pla. qui dicit qz nī facile admittit qui uult pbari ignorantia: fz nī facile admittit ille qui pbat p unū tex. z iuramē tū pntu. unī dicit do. **A**n. solū iuramentū nī sufficere: fz corrente aliqua pbari cā ignorantie pot deueniri ad iuramentū qd satis ut rōnale. **E**go dicerē hoc eē arbitariū fm quantitatē pntu z qualitātē pntu ne allegantis ignorantia z qualitātē ignorantie z qua litatē facti i quo ignorantia pretendit. pro b bo. tex. iūta glo. in. c. inotuit. de elec. z bñ facit. c. fi. i. fi. d. iu reur. **H**o ex glo. unū legitimū modū pbandi igno rantia pntu. f. pbandi abntiam loci fz glo. exigit abntiam a puincia. z multi dānant hāc glo. respectu legis pncipis: qz eius lex distrigit uniuersū nisi fm eos probaret abntia apud ifideles ad quos lex nī ex tendit. **S**z certe iudicio meo glo. nī merē repchēdi: qz refert se ad casum auē. ut scē no. pntu. fm que con stitutio nī ligat nisi post lapsū duoz mensū curren tiū a tpe publicatōis facte i puincia. ergo sufficit p bare abntia ab illa puincia. **I**dē eēt ubi pntu di strigeret tm dioecsim: qz sufficit probare abntiam a dioecsi: ut ē tex. nō. i. d. c. fi. z idem dicendū eadē rō ne: ubi pntu solū distringeret ciuitatē. qz tuc suffi cit probare abntia a ciuitate: sic itellige glo. in dicto c. pposuisti. **A**d unū nō. dictū arch. aduerte i. c. quod

quod dicitur. xvj. di. ubi dicit qd ad hoc ut banū distri-
gat ciuitatē: o3 qd uadat p totā ciuitatē. nec illd repro-
bat h do. An. s3 ego dubito an illud sit ue3 p. c. i. de
postu. pla. q3 sat ē qd pōt solēnē publicē i locis emi-
nētiōib3. nec ē necesse discurrere p singulos uicos:
q3 hoc eēt singulorū auribus iculcare: p. d. c. j. sed pōt
illud saluari respectu locorū eminentiorū ciuitatis: z il-
lud dictum sic limitatū tene menti.

Translato. **Q**uod de uno pnc
xozū statuitur ad
aliud pncū extendit uel aliter fm aliū in-
tellectū. pnc legē pdēdi z mutandi ē pe-
nes uicariū tpi: z qd de uno pncroz statuit zc. p.
ponit vba apli. 2° Augustini illa exponētis ibi qz. n.
In gl. j. i. si. pone casū alr ut pueniat titulo. fuit q
fuit a Gregorio auctore hui3 opilatōis an pōt seu
lex deberet intelligi i pncijs termis tm: an debeat extē-
di ad alios casus. Et papa rīdet qd d3 extēdi ad cō-
nexa z filia. ad qd pbandū iducit auctoritatē apli q
ex trāslatōe sacerdotij itulit p pnciam ad trāslationem
leg3. p h. pbat Aug. i. fa. pte: q3 sacerdotiū z lex crāt
pnexa. p^o q3 siml data fuerūt. Doyfi. 2° q3 abo data
fuerūt ab eodē. f. pditore. 3° q3 sub eadē spōsione: z
sic ex quo simul fuerūt unita dispositū i uno d3 dispo-
sitū i alio. Idē dicēdū i interpretatōe cuiusq3 legis seu
pōsitiōis: z ista positio casus pnciat mibi pl3. do. An.
ponit casū qd h querebat a papa apud quē cēt pncs
leg3 pdēde. Et rīdet fm cū qd apud uicariū tpi. qz
ex quo i uicariū tpi. f. Petrū fuit trāslatū sacerdo-
tiū p pncs fuit trāslata pncs legis pdēde p rōnē apli
z Aug. hoc dcm ē ue3 i se: s3 n3 pgruit ut arbitroz mē-
ti apli: qz ut colligit ex. j. glo. n3 agebat tūc de pncē le-
gis cōdēde: s3 de obseruatiōe legis antique. sed alijs
rōnib3 ego. pbo qd pncs legis pdēde sit trāslata ho-
die i eccliam. nā ad sūmu3 sacerdotē pncet auctē di-
uina legis interpretatō: ut i. c. p. uenerabilē. q. si. sint
le. trāslato ergo sacerdotio necesse ē ut h pncs legis
pdēde z interpretatōe sit trāslata: qz quoniēs duo sic se
hnt: ut de uno pueniat ad aliud dispositū i uno extē-
dit ad reliquū. ut. l. o3o. ff. de spon. uide gl. i. c. j. de
postu. pla. i. si. Item pbat alia rōe mag3 specifica. di-
co. n. q. tps n3 solū p pnciā sacerdotij: s3 p vba xpī
sa trāslulit i ecclia pncē legis pdēde p illa vba. qd. un-
q3 ligaueris zc. xxiiij. q. j. c. manet. z uide Inn. i. c.
qd sup his. de uoto. ubi exponit illa vba qd. unq3
ligaueris. f. p statuta uel pcepta. **¶** Dis pmissis nō
p^o qd lex recipit interpretatōe extēsiuā ex similitudine rōnis
seu pncitate negotij: qd pcedit ēt si pōt sit pncis:
uide bo. tex. i. l. j. ff. ad itn. z tex. cū gl. i. c. si postq. i
fi. d. elec. li. vj. z i. d. c. j. d. postu. pla. i. gl. pe. **¶** Ad 2°
qd ubi duo diu3a i iure parificat dispositū i uno ex-
tēdit ad aliū. **¶** In gl. ij. ibi i Petrū. die pby. qd p^o
sacerdotiū fuit trāslatū i tps qd fuit d tribu Juda de
Aaron qd fuit d tribu leui. nā p^o sacerdotiū erat apd il-
lā tribū. f. leuiticā. **¶** Ad qd d alia tribu n3 poterāt. pmo
ueri: s3 tps postea trāslulit i Petrū z successores. Et
sic nō p pncordia testij pp multiplicatōz act^o: ut si aliq
dicūt q possessio fuit tradita Martio: z alij testes di-
cūt qd fuit tradita Sēproio qd dcm intelligit qd utriq3
fuit tradita successiue: ut testes reducāt ad pncordia:
ar. c. cū tu. d. testi. p qd aut vba h pncs fuit trāslata in
Petrū seu ecclia. **¶** Cōpo. istat. **¶** S3 dic breu3 qd p^o aū
morē tps pmissit Petro hāc pncē p h vba. **¶** Tu es
Petr^o z sup hāc petrā edificabo ecclia meā: z tibi da-
bo clauēs regni celo3. z sic locut^o ē p vba futuri tps.
postmodū vō ēt aū passionē hāc pncē dedit omnib3
aplis qū dixit: quecūq3 ligaueris i terris erūt ligata z
i celis. **¶** Matt. xvij. post passionē vō z resurrectio-
nē expresse pntulit oibus hāc pncē p illa vba. Accipi-
te spūm sanctū quo3 remiseritis peccata erunt remis-
sa eis Jo. xx. c. Et ad ostēdendū qd Petro tradebat

ut capiti dixit ei seorsum: pascite oues meas Jo. c. ult.
In ascensione vō pncē pus pmissa z tradita dādo exe-
cutionē pfirmavit dū dixit. **¶** Te z pdicate euāgelij oī
creature. **¶** Matt. ult. c. In festo vō pētecolles qd pncs
tradiderat p missionē spūs scī pfirmavit. **¶** Et ex his
pōt colligi qd pncs nō fuit data soli Petro: z sic pape
dūtaxat: s3 oibus aplis repnciatibus totā ecclia: ita qd
hec pncs ē penes totā ecclia ulem: s3 d3 explicari p pa-
pā tanq3 p caput: alij tū explicāt fm ordinationē pa-
pe. ad hoc bo. tex. xix. di. ita dñs. xxi. di. in nouo. z
xxij. q. i. c. manet. z i. c. noua. de pe. z re. z i. c. i. s.
una de sū. tri. **¶** Et ex his et tex. pcludit qd si papa uel
let n3 posset fmouere oēs epōs cū pncēt oēs aplos.
xij. q. i. uidētes. z uide gl. i. c. p pncipalē. ix. q. ij. z h^o
plene exaino i quadā dispu. mea. **¶** In gl. fi. i. fi. nō.
gl. iūcto tex. nā quotidie allegat tex. qd de filiabus idē
d3 eē iudiciū. z die **¶** b. qd istd ar. a fili cessat assigna-
ta dissimilitudine. xxvij. q. i. nuptiarū. dicit ēt qd ille q
negat filie d3 pbare dissimilitudinē qz negat ius. z u
de spe. i. ti. de alle. z disputa. **¶** post h v. urib3. z sic
trāscūt doc. s3 ego dicerē qd iducēs simile h3 hoc. pba-
re saltē colorate: qz n3 ē cōdēdū nec stādū simplia vbo
arguētis. ad hoc. c. cū dilecta. de pnc. uti. uel iuti. z. l.
ei icumbit. ff. de pba. z. vi. q. ultima actor qd affue-
rat. negās vō simile colorate iducēt h3 pbare dissimili-
tudinē. ad h. c. ij. j. d. trāsla. pla. nec iufficit allegat
aliquā dissimilitudinē i gnē. s3 d3 eē similitudo in co-
ad qd sit cōparatio. unī nō expedit ut tota res sit alie-
ri rei similis: s3 satis ē qd sit filis i eo ad qd sit cōpara-
tio: ut. pbat i. d. c. cū dilecta. **¶** Itē pbat rōnē. nā simi-
litudo nō ē aliud nisi rez iter se differētū cōparatō
de q^o p Jo. an. in. c. non pōt de pncē. li. vi. z sic limi-
ta dicta doc. an at lex sp possit extēdi ad simile casū.
Dic qd ubi casus filis hēret legē spālē i pnciam non d3
fieri extēsiō: qz nō d3 iduci legū conuocō ex similitudine
rationis: ut nō. **¶** Par. i. auct. q3 actiones. C. d. sa. lan.
ec. s3 ubi nō reperit lex pncē bñ pōt fieri extēsiō ex simi-
tudine rationis. z sic itellige. l. n3 pnc. ff. d. legi. z iura
filia. h^o nō. uoluit **¶** Bar. i. l. n3 dubiū. C. d. leg. ubi dicit
idē eē i pncitudib3 z statutū p. l. de qb^o i pnc. ff. d. leg.
Et sic nō z tene mēti qd statutū mūcipale z pncitudo
pnt ad alios cas^o ex idēitate rōnis extēdi: dumodo il-
li casus n3 habeāt legē pncē. z sic itellige qd nō. i. c. in
nfa d3 iniur. unī tenuerūt multi z male qd statutū d3
nūq3 extēdi: qz ē stricti iuris. s3 ut dixi illd. pcedit qū
extēsiō fieret cū legis correctione. als sec^o. nec d3 extē-
di ad casū pncē ex fictione: p. l. ij. s. hec vba. ff. d.
neg. ge. nō. **¶** Bar. i. l. oēs ppli. ff. d. iusti. z iu. **¶** An aut
ubi lex n3 pncē i casu eminenti d3 pmo scurri ad filie le-
gis: ul ad simile statuti uel pncitudinis. dic qd ad filie
leg3 cōis ut pbat i. d. l. d. qb^o z ibi p **¶** Bar. **¶** Ab.

¶ **Am concupiscētiā.**
Quod certum quid phibēs oia phib3 q se-
quunt ex illo. **¶** Vel sic **¶** Omne phibitū a le-
ge pncē ē: z oē illd qd sequit ex eo. pmo ponit dcm
apli: scdo declaratio ibi hoc. n. **¶** Ad pmo qd lex phib-
bitua nō restrigit ad casū expressū s3 ad oia q sequit
tur ex illo: z sic lex recepit interpretationem extēsiuā:
ut hic z. s. c. pxi. **¶** Ad qd ex concupiscētiā prouenit
oia mala: z si capis concupiscētiā p animo d3 pncē
uato: casus ē clar^o: z cessāt oēs obiectiones q sunt i
glo. pe. **¶** Itē nō iūcta gl. j. qd ueniēs p phibitionē
legis peccat. **¶** Circa h quero an sit uerū gnālū qd q3
sēp icidat i peccatū maxie mortale ueniēdo p legem
positiū. z idē pōt qz de religiosi3 respectu eozū re-
gule: an oīs pueniēs obliget ad mortale. **¶** Jo. an. h
tāgit pncē s3 declarādo z mīta addēdo: maxie dicta
p bñuz **¶** bo. scda scdc. q. lxxxvj. ar. pe. z per **¶** Arch.
xxvij. q. j. c. j. z i. c. ut. lxxxvj. di. distigie sic qd aut cer-
tū ē de mēte legis qd intēdit pncē: z certū ē qd obli-

gat strauentem ad mortale. et sic itelligit illud. qd non
obedierit principi morte moriat i. c. ij. d. ma. et obe. et i
c. qd pceptis. xiiij. q. i. aut n pstat de merte legis. et tunc
aut lex loquit p vba pceptua aut eqpolleria ul impe
ratiui modi uel p vba exortatiua uel p vba coia. si
loquat p vba pceptua. tunc puenire obligat ad mor
tale. na resistedo supiori resistit deo. xi. q. iij. c. qd resi
stet. et c. dnis. et c. iulianus. nisi ma legis no cet necf
sitatiua qd tuc vba ipropriaur. un vbu rogo qnqz ex
ponit p pcepto respectu subiecte materie. xi. q. iij. c.
rogo. iuncta gl et qnqz pcepto exponit p rogo ita qd
sit vbu exortatiui ut no. i. pemptio decretor na vba
deseruiit itctioni. et no itetto vbis. ut i. c. 2. requirit.
de appel. facit. l. n. ali. ff. de lega. iij. ubi p3 qd a ppo
significato vboz e recededu si de merte pua disponet
costat. Aut loquitur lex p vba eqpolleria pceptis. ut p
vbu inbibemus et tuc ide qd. s. na inbibito pntinet in
se pceptu. ut no. Archi. lvi. di. i. suma. aut loquitur per
uerba iperatiui modi. et casus e aliquatulu dubi. die
ni qd vba iperatiui modi ex se no sp eqpoller vbis p
ceptiuis. tex. e no. in de. extui. s. nos itaqz. de v sig.
qd ad hac materia e melior tex. qd possit allegari. facit
qd h2 i pn. decreti. et ex dicta de colligit hec diffictio.
qd aut cofuetudo h3 qd illa vba iperatiui modi ipoz
tent pceptu i casu de quo e qd e tuc serua pfuetud
ne. c. cu dilect. de pfue. et l. mime. ff. de leg. aut no
apparet de pfuetudine et tuc recurre ad qualitatem
materie. na si ma e multu ponderosa et uerisimiliter
cogitata et ponderata p superioze tuc iducunt pcepe
pu als secus. exepu i dicto euagelij. siquis pcesserit
te i una maxilla pbebe ei et alia. na illd v. pbe n ipoz
tat pceptu sed pfu i h3 sit iperatiui modi. ut. xxiij. q. i.
parat. Aut lex loquit p uerba exortatiua seu co
sultatiua. puta obsecram uel pfulimus. et n ligat cotra
uenientem ad ptem. iij. di. s. h et si legib. et d. c. qd p
cipit. qd limita ut dixi. s. c. c. i. Aut loquitur p uerba
coia. puro statuo decerno uel qd sile. et tuc n obligat
puenire saltu ad mortale. et e no. dem. Tho. ubi s.
pbat rone. na sicut n ois puentio legis iducit morte
tpale ita n dz iducere morte eterna. na qdlibz ptem
mortale e morte dignu. xv. di. s. al ca demu. Item
ex quo lex aliqn loquit p vba stricissima aliqn p uer
ba n ita stricita dz ee oia i quatitate pti. et idem qd
s. dixi. i. l. diei puentoe regule religiosoz n. n. ois p
uentio regule obligat ad mortale. ut uult bñs Tho.
ubi s. adduco tex. apertu i. d. de. exui. s3 debemus
pnsiderare p que vba loquit qdlibz. c. regule. et ides i
fina uoluit Arch. i. d. c. i. et si dicerem? pñ sequeret
absurdu fm Tho. na uita religiosoz cet pculosior
uita laicoz p. c. nos nouim. xvij. q. ij. na cu multa
pnticanu sub regula de facti religiosi ideret i mor
tale. Nec ob. si dicat qd ueniens p regulu ueniat p uo
tu cu solent pmissit suare rlas. qd ut die bea. Tho.
que sequit Arch. i. d. c. i. pmissio n refert ad oia pte
ta i regula s3 ad tria subalia regule sup quibz eentia
lit e fudata ois rla religiosoz. de quibz. i. c. cu ad mo
nasteriu. i. fi. de sta. reg. oia vo alia pteia i regula te
dunt ad sine illoz triu. un pmittes suare regulam i
telligit pmittere ut ducat uita regularu qd quidem e
eentia fundata sup illis tribz h va nisi religiosus
peccaret ex pteptu. qd te obligaret ad mortale. x. di.
qs. uel nisi peccaret p uotu. i. p unu ex illis tribz. uel
nisi assumeret i pfuetudine. qd nullu ptem e adco ue
niale qd n fiat mortale du plz. i. ex pfuetudine. xv.
di. s. crimis. et adde ad predicta qd no. Arch. i. d. c.
utinā. In glo. i v. ozunū in fi. no gl. mero tex. qd
qnqz lex utit uno tpe pro alio. un fm ista expofitoez
tps pns ponit pro pterito. simile i. l. nulli. c. d. epif.
et de. uel potes exponere tex. fm Jo. de lig. p appe
titu deprauato. qd ois appetit deprauat e pceptu
tia. et ex tali appetitu oia mala oriuntur. et ex hoc ia

cit ad ti. iste tex. qd lex prohibens aliquid tacite probi
bet omnia que sequuntur ex illo.

Imitatis. Constiones d
cretor singula
uerba Salomonis. scdo uerba Micro. et
Aug. exponentiu illa ibi prudētie. Ad pno iudicez
n debere iudicare fm uoluntate seu prudētia suam
deprauata s3 fm statuta decretor et alioz hntuz pta
rem legis pdende. Ad fo qd hec uerba pmitto pru
dētie tue. ipoztat nudā uoluntate rōni et legi n subie
ctā. na ita h capiunt ista vba prudētie et. et ita intelli
git hic do. An. s3 certe hoc n e uerz quoad cortice lfe
qz illa vba ponunt hic iproprie. i. malo sensu. ut enā
dicit gl. iij. hic. als v. prudētie itelligit de uoluntate sub
missa freno rōnis. n. n. e prudētia s3 fatuitas ubi de
fict rō. iuf illud. fatu? fatua loquit. xxiij. di. legim. fa
cit. l. quidā i suo. ff. de pdi. isti. na si uerbu plz impoz
tat arbitriu boni uiri. l. thais. s. forozē. ff. de fideico.
li. forozē hec vba h posita. s. tue prudētie. et id itellige
qd ut data pās tāq uiro prudēti. id si n facit ut pru
dēs pōt peti reductio ad arbitriu boni uiri. ut. l. fidei
comissa. s. qd. ff. de leg. iij. et coz qd no. i. c. quinta
uallis. de iureiur. et p Bar. i. c. uag. ad reprimēdā.
Ad qd deā sanctoz patrū sunt fuada. De die alio
rū sanctoz uide tex. cu glo. lxxxiij. di. c. i. Et hic sum
pra occasioe querit hic Inno. an deā sanctoz sint ne
cessario tenēda et obseruāda. Et pcludit ipse et Jo
pos. post eū qd nisi sint deā retractata. ut fecit Auu. q
multa ex die suis retractauit. uel nisi sint correcta p
ecclesia i his i quibz sancti cōter pueniūt fuada sūt
coz deā usqz ad unū iora. s3 ubi iter eos sūt opi. pos
sum? tenere qd uolum. ponit exepu de Salomone
utrū sit dānatus uel ne. quidā tenēt qd sit dānatus ex
nimia affectioe muliez. alij tenēt qd salu? qz postea se
correxit. de q? uide. xxiij. q. iij. salomon. et de pe. di.
ij. c. si ei i. si. v. salomon. Ad ponit exepu i corpe
beate vginis. na quidā tenēt qd fuerit assumptū in ce
lu. alij qd n. Posti. dicit qd opio cōis et approbata h3
qd sit assumptū. et ita dicit tenere Aug. Micro. m non
ita apte loquit. imo die qd nulla scriptura apte depo
nit de assumptōe corpali. e uide p eū i epla ad pauluz
et custochiū. Ad uero querit qd si recipit diuersitas in
ter deā sanctoz et sumoz pōntificū qd magis sunt suan
da. uide gl. xx. di. i. suma. et in. c. i. et pcludit ibi qd i ex
positōibz scripturaz stat dicitur sanctoz s3 i dectōibz
cāz stat summis pontificibz. qz illis et n illis data fuit
pās legis pdende. qd no. nisi dicitur sanctoz iunaret
auēte noui uel ueteris testamēti seu alicui? pcalij. pro
hoc qd no. in. c. si. xxxij. q. ult. pñmū dictū limitarez
qd ubi tractaret de expofitōe necessaria. ut de sacra
mētis uel articulis fidei potius credendū cet pape qd
eis. qz pape et n sanctis fuit data pās interpretadi le
gē dubiā. ut i. c. p uenerabilē. qui si. sint le. s3 si papa
erraret deberet corrigi p celum gnāle. ut in. c. nulli
phas. iuncta glo. xix. di. Cui magis sit credendum i
ter doct. ecclesie. uide bo. glo. ix. di. ut ueterum.

Omnes. Constō canōica
que non e oib?
cōis et per quā tollit eccleie consuetudo an
tiqua n ualēt. ita cōter summas. uel alif.
Non ualēt consuetudo collegij i damnū aliquozum et
pmodum aliquoz cessante rōnabili cā. uel sic. Absqz
rationabili causa nō pōt maior pars capiunt tollere
pfuetudine utilitate priuatam nutriedo. et duo facit.
nā in pñma pte ponit duo statuta successiue scā. In
scda parte duplici rōne pclata ambo statuta cassari
mādat. scda ibi cū igit. Ad pñmo iuncta glo. fi. qd
ualz consuetudo ut canonici recipiāt siueus pbebēda
rum i abntia. et ad hoc quotidie allegat ista lfa. Idē
no. i. c. dudū. ij. d. elec. i gl. pe. et hodie cōter moleuit
hec

hec consuetudo i simplicibus beneficijs q̄ hodie ut appro-
bata i. c. gra. de rescr. li. vi. iuncta gl. r. i. de. gre. e. ti.
z die la. tus ut i glo. fi. dicit. ¶ **N**o. 2. ar. optimū ex lra
q̄ talē consuetudinē de n̄ residendo ualet statutū ca-
pituli dūmō sit als rōnabile. ut colligitur hic i. fi. lfe. nā
statutū fuit hic reprobatū. qz n̄ erat oibus cōc. z hoc
sp̄ nō. ut pro utilitate ecclesie qz ē destituta suffragio
canonicorū ualet statutū q̄ antiquā consuetudinē. qd̄ a-
pertū t3 Post. z Jo. an. post cū i. c. ad audientiaz. de
de. n̄ refi. s3 iudicio meo hic ē ter. ut p3 ex predictis.
¶ **N**o. 3. q̄ singularia bona capli p̄nt annexi p̄bē-
dis canonicorū si fructū p̄bendaz sūt min⁹ sufficiētes.
z nūmū qz ob cām p̄nt capelle annexi p̄bēdis. ut i. c.
expouisti. de p̄ben. z. c. extrapade. §. q̄ v̄o de p̄ben. z
ob hāc cām necessitatis iste uince fuerūt annexi p̄bē-
dis. ¶ **N**o. ibi ad successores. qz canonici largo mō dī-
cunt h̄e successores. de quo i. c. relatu de p̄ben. z in
c. qd̄ sicut de elec. ¶ **N**o. statutū dicit iniquū cū statuē-
tes nolūt illud obseruare qd̄ alijs statuerūt. z fac̄ iste
ter. pro opione. Bar. i. l. oēs ppli. ff. de iust. z iur. ubi
dicit qz si statutū fuit i odium alicui⁹ particularis persone
pōt ab eo appellari. ar. i. l. j. in fi. ff. de do. excep. dicit
tū qz appellatio n̄ ē necessaria s3 sufficit dicitio. ut uo-
luit hic **U**in. z hū probat p̄ istū ter. qz hic nō fuit ap-
pellatū ab iniquitate statuti. sed supior fuit aditus p̄
uīā querele probat rōne qz cōiudicialia n̄ trāscūt i rē
iudicatā. uī aduersus grauiamē cōiudicialē optet du-
plex remediū. primū p̄ uīā appellatōis. secundū p̄ uī-
am querele. ut probat i. c. p̄certatōi. de appel. li. vi.
¶ **E**t ex his z ex ter. nō qz statutū editū i odium particu-
laris persone t3 p̄ dictionē pōt reuocari. sic t3 **U**in.
hic z doc. z cēt nōbile dicitū. s3 ego dubito an hoc sit
ueqz. qz lex d3 cē rōnabilis z honesta z oibus cōis. in.
dī. erit aut lex. iō dicit **Bar.** i. d. l. oēs ppli. qz statutū
iniquitatē p̄tinens ē nullū ipso iure. z ad istū ter. n̄
det qz de facto fuit scā reuocatio statuti. quinimo non
apparet ex ter. qz papa h̄ statuta annullauerit sed so-
lū p̄uidit aduersus iniquitatē. ¶ **N**o. ualere consuetu-
dinem ut antiqui canonici z iuniores canonici sint
equales i perceptōe fructuū. qd̄ at̄ fieret cessante con-
suetudine dicit. j. ¶ **N**o. qz dca sapientiā p̄nt adduci i
decisiōe cāz. ut hic fuit adducta auctoritas **L**atonis.
z uide in. c. puenit. lxxiiij. dī. ¶ **I**n gl. i. i. iudicūz
alioz z malo celo z p̄ consuetudinē ecclesie. pōdera solu-
tionē gl. **A**dducit ei multa ad inferendā iniquitatem
statuti. nā malo celo isti fecerūt statutū hoc. qz n̄ pro
utilitate ecclesie sed ut ampliarēt p̄prios redditus. qz
ps deficientiū accrescebat eis. **I**re erat p̄ consuetudinē
ecclesie. **S**ed circa hunc primū intellectū quero an si ces-
saret malus celus ualisset statutū q̄ antiquā cōsue-
tudinē. **P**ost. dicit qz sic. nā si isti p̄uertisset p̄bēdas
n̄ residentium i utilitate ecclesie ualisset statutū. licet
ip̄i p̄cepterent i abintā z p̄ntia. quia non ē iniquum
ut statutū concernat futuros canonicos. n̄ at̄ p̄ntes.
qz hoc p̄prium statuti ē p̄cernere futura. s. eo. c. ij.
h̄ dcm̄ si pl3. qz ut p̄ rōnem lfe. que fundat se sup̄ dī-
sparitate z n̄ sup̄ utilitate propria. qz statuētes tenen-
tur seruare statuta z qd̄ quisqz iuris zē. uī n̄ p̄nt dī-
moueri bono celo si n̄ reputant idoneū i. p̄prios p̄so-
nis qd̄ i alijs statuerūt. s3 si statutū fuisset oib⁹ cōc̄ uā-
luisset p̄ antiquā consuetudinē ēt si aliq̄ restitisset dūmō
facerēt ad utilitatē ecclesie. ut qz indigerz suffragio. nī
nīstroz ut. s. dīxi. dicit ēt **P**ost. qz ep̄s cū cōfēsu capi-
tuli potuisset facē h̄ statutū iducēdo istā disparitatem
rōne p̄dicta. z qz i ep̄o cessat rō statuti. qd̄ nō. ut pos-
sit fieri statutū p̄ supiorē strigēs successores: z n̄ exi-
tes d̄ p̄nti qd̄ sit rōe scādali cuitādī. z ut nō p̄iudicē
illis quib⁹ ius iā quesitū ē. z ex his habes declaratū
primū intellectū. c. 2. intellect⁹ p̄ncipalis est qz hec sta-
tuta nō ualuerūt ex defectu p̄ntis. qz canonici n̄ p̄nt
sine ep̄o statuē sup̄ residētia. s3 p̄prie p̄tiet ad ep̄s si

ne cuius lnia nullus clericus pegrinari d3 de dsc. dī.
v. nō oz. uī dicit **C**ōpost. qz potissima cā nullitatis
istoz statutoz fuit ista. **N**ec ob. c. cū dilectus. de de.
nō. rēfi. ubi capl3 statuit. qz ibi nō dispurat de ualidi-
tate statuti s3 forte iteruēt auctas ep̄i ul' p̄firmatō pa-
pe. **H**ec lectura ē uera i se s3 nō agruit lfe q̄ fūdat se
sup̄ iniquitate statuti. ¶ **N**o. tū h̄ dcm̄ qz canonici soli nō
p̄nt facē statutū sup̄ residētia. z gñalr dicit qz sup̄ statu-
ecclesie n̄ pōt capl3 sine p̄fēsu ep̄i statuē. de q̄ p̄ **I**nno.
i. c. cū cōsuetudis. de p̄sue. z ibi bo. ter. uide glo. quā
tenebis mēti i. c. ij. de v̄. sig. li. vi. q̄ ponit sup̄ quib⁹
capl3 sine ep̄o pōt statuere. nūquid aut̄ ecclesie infērio-
res possint sine ep̄o statuere: dicit qz nō i grauib⁹. sic i
tellige **I**nno. i. c. requisisti. de testa. i. fi. z i. c. cū accē-
fiser. j. co. cū ep̄s ē gnālis sp̄dus oīuz ecclesiaz sue dīo-
ccēsis: uī quib⁹ ecclesia ē regēda. p̄uidētia ep̄i gñalr. x.
q. i. regēda. z nō illa duo dīcta. **I**nno. ¶ **I**n ea. glo.
ibi s3 nō illis q̄ sūt nascituri glo. nō soluit **P**riuz. nam
quēadmōz ibi nō. diuersitas iter natos z nascituros
ita hic poterat nōri iter iā institutos z institūdos. **S**o.
dicit **Jo.** an. qz ibi admittit illa disparitas qz ignora-
batur qui z quot cēt nascituri. ar. i. l. si p̄. ff. d̄ solu-
ul' dicit alr qz emācipatū uolētes succedere p̄nt ab itesta-
to una cū existētibus in p̄tate tenētur p̄ferre illa q̄ ip̄i
acquistauerūt dūtaxat suis. s3 nō pōt dīci suus ille qui
nōdūz ē natus. nec ibi differtur collatio in eucū nati-
uitatis. nullū tū p̄iudiciū i effectu sit illis nascitu-
ris: s3 hic fiebat p̄iudiciū institūdis. ¶ **I**n ca. glo.
ibi dicitur: signa istā glo. usqz ad finē sui. nā quotidie
solet allegari z ex ea colligunt̄ quoz. p̄mo qz i re cōi-
pluribus ut singulis uel sup̄ iure singulari nō ualet
quicqd̄ facit maior pars sed oz qz omnes cōsentiant
quib⁹ sit p̄iudiciū. ¶ **2**o qz i rebus collegij ualet quic-
quid facit maior ps collegij dūmodo dispositō fiat ex
necessitate. sec⁹ si ex mera uolūtate. tūc. n. unus sol⁹
pōt oibus resistere. z hoc ē dicitū nō. ualde. z nullibi
expresse p̄batur. nā lex p̄ fundū. all. i glo. loq̄tur in
re cōi pluribus ut singulis. ¶ **3**o nō qz ad hoc ut ua-
leat dispositio maioris p̄ntis collegij debēt uocari abn̄-
tes. ¶ **Q**uarto qz consensus i rebus collegij d3 p̄ari
i cōi z non i singulari. ¶ **H**ūc discutendo oīa p̄dicta
uenio ad primū z quero an sit ueqz regularit. z dico
sic qz aut h̄ntes rem cōez ut singuli uolūt super illa re
disponē. z regulariter nō p̄nt nisi omnes consentiāt.
Fallit primo. qm̄ unus ex socijs uellet deputare rē ad
usum destinātū. sic loq̄tur v̄. in cōc uero sepulchrum
all. i glo. ¶ **I**re p̄cedit dicitū glo. in re cōpetētī pluri-
bus iure singulari. secus si cōpetēt iure ecclesie s3 cōpe-
tat singulis. exēplum in p̄bendis que optēt singulis
canonicis nō ut collegiū tū cōpetunt iure ecclesie z non
iure singulari. sup̄ illis. n. pōt maior ps capli statuē
d̄putādo aliqd̄ ad usū piū. ut ē ter. nō. que nescio ali-
bi i. c. fi. de his q̄ fi. a ma. p̄teca. z ibi p̄ **I**nno. hā qz
maior ps nō solū p̄t disponē de bonis capli. ut h̄ uo-
luerūt doc. s3 ēt de ipsis p̄bendis optētib⁹ p̄terib⁹ ut
singulis qd̄ itelligo qm̄ disponūt sup̄ redditib⁹ capli
is qz tūc p̄prie disponūt d̄ re ad usū destinātū quia
qd̄ sup̄fluit canonicis de redditibus ecclesie d3 p̄uertit i
utilitatē ecclesie. xij. q. j. §. fi. **I**re fallit fauore liberatōis
nā tūc ualet qd̄ facit maior ps. ut. l. maiorē. ff. d̄ pact.
z. l. fi. **C.** q̄ bo. ce. pos. **I**re fallit fauore administratōis
bonoz pupilli. l. iij. ff. d̄ admī. tu. **I**re fallit fauore liti-
uz dirimēdaz. nā ualet lnia duoz ex trib⁹ iudicibus
seu arbitris z tū n̄ h̄nt ius iudicādī ut collegiū. ut nō.
i. c. p̄uidentia. de offi. dele. ad hoc. c. fi. j. de re iudi. z
l. duo. ex trib⁹. ff. c. **A**ut maior ps uniuersitatis uult
disponere de rebus singulorū. z distinguit. qz aut illa
uniuersitas nō habet iura regalia. qz h3 dīm sup̄za
se z nō pōt. uī si millestes uellet maior ps scholariū
nō pōt obligare unū scholarē uel disponere d̄ re sua
ut nō. gl. i. l. ij. **C.** que sit lō. p̄sue. z aliqd̄ p̄ **I**nno. i. c.

uniuersitate. dico et qd lz due partes sufficiat ad uali
ditate actus si tertia ps fuit prepta tuc pnt prepti p
sequi preptu z facit actu retractari. ut i. c. qd sicut d
elec. ubi alibi dicit rex. qd i talibz plus obest cotemp
tatio qd dicitio multorum. ut in. c. bone. ij. d. elec. Et
aduerte qd i numero duaz partiū n sunt coputadi il
li qui n sp hnt uocē ut in de. qd circa. z qd ibi nō. de
ele. n unā diuersitate maximā repio iter canōstas
z legistat. nec reperio eā tactā seu decisā p aliqū. nā
fm Bar. in. d. l. oēs ppli. que sequit cōis practica nō
sufficē uniuersitate uocari. sz o3 necessario qd iterueni
ant due pres. ita itelligit. l. si. c. de pdi. decu. li. x. sed
canoniste cōter distinguūt. qd aut ē aliq3 ad que spe
erat pgregatio uniuersitatis. z tē si ad mādatū illi n
ueniāt oēs. tunc pnt ueniētes explicare actu zc. et si
n iterueniat maior ps collegij. hoc uult **Inn.** i. c. i. d.
ma. z obe. z in. c. ij. de no. op. nū. quasi puocatio su
perioris pstituat n ueniētes i psumacia. z cōtumacia
priet illos facultate dādi uocē. z pro hoc allego bo.
tex. i. c. cū nobis de elec. ubi dicit qd si uocati ab hūte
prātem nolūt uenire faciūt se alienos. ergo n debent
pputari i numero duaz partiū. z hoc sentit glo. in. d.
de. qd circa hoc tenuit quidā **Jo.** bon. doc. i disputa
tōe sua quā recitat **Jo.** an. i. c. in causis de elec. ubi
dī. nā ponebat casū i uniuersitate i qua crāt. c. hoies
z uocatis ab hūte prātez pueniūt. xxx. z pclusio sua
fuit qd ius uniuersitatis residebat i illis. xxx. si uo nō
ē aliquis ad que spectat cōuocatio tuc aut istat finis
termini uniuersitatis pxi ad expeditionē acti. z tuc
pōt minor ps uocare maiorē z nolēte uenire pōt mi
nor ps ad actum pcedere. qd nō pziuari pp pteptū
maioris pris. ut nō. i. c. in causis pal. z. d. c. cum no
bis. Aut terminus n ē pxi ad actū explicādū. z tuc
debēt saltē iteruenire due partes qualitercūqz uelint
z mouere tertiā partē. als tertia ps pōt agere d con
tēptu ut. s. dīxi. hoc nō. in. d. c. ij. z. c. i. causis. proba
tur ex mēte legis noiationū pal. z hāc opi. canonist.
puto ueriorē. z ad. l. si. sup qua fundat se **Bar.** pōt
rideri multiplici. qd itellecti illi ē multiplex z obscu
r z pōt itelligi i factis grauibz i quibz n sufficit puo
care uniuersitatē p tabellā uel campanā. sz per nun
ciū uel lras. ut nō. in. d. c. in causis. **Ab.**

De in ecclesiay. **Co**nstitu
tio laico
rū ecclesiā seu ei⁹ bona n alitigir. In pna
parte ponit constō. In fa eius cassatio.
fa ibi uolētes. **¶** Nō p qd ciues hnt facultatē pdēdi
statuta i ciuitate eoz dūmodo als sint hōesta z iusta.
hoc statutū fuit hic reuocātū. ppter illud qd cōprehen
debat ecclesiā. de hoc die ut in glo. **¶** Nō qd statutūz
excedēs fines prātis statutū ē ipso iure nullū. pro
hoc. l. si. de iuris. om. iudi. z i. c. ut aiaz. de consti. li.
vi. **¶** Nō qd statutū laicoz n pōt disponere sup rebz
ecclesiasticis et si talia sint bona quoz dūuz uile pri
ner ad laicos. ut erat h i feudis. z sic dispositū simpli
cū i dūio hz locū ē in dūio directo dūtaxat. nā dire
ctū dūuz spectabat h ad ecclīā. ad h quotidie all. iste
tex. z examiabo lat⁹ hāc mām. j. e. ecclīa. **¶** Nō ar. qd
cassata constōne non cassat effect⁹ p prius edit⁹. hic
enim papa cassauit nedū constōnes sed uenditōnes
inde factas. hoc puto pcedere ubi statutum tenuit ni
si in cassatōe diceret ut constō habeat pro ifecta. tuc
enim omnis effectus censet sublatus. ut ē glo. nō. in
ele. j. de imu. ec. secus ubi statutum cēt nullū. ut hic.
z probat. j. co. ecclesia. z. xcvj. di. bñ quidē. ubi dice
rē qd cassatio h pot⁹ referē ad factum qd ad ius. qd d
iure erat ipso facto cassata ut iuris p⁹real. **¶** Nō ibi si
ne legitimo. ar. optimū qd ad hoc ut ualeat alienatō
rez ecclesiasticay o3 qd consensus personay sit legiti
mus. i. fm leges z canones isformatus. **¶** Ex quo isct⁹
q n ualeat alienatio nisi fuata forma tradita a iure z

in casu a iure p⁹cesso als aut p⁹essus nō pōt dici legiti
mus ad hūc intellectū adducit **Cal.** istū tex. i. c. j. de
i. inte. relli. qd ē p gl. xij. q. ij. in sūma. z in. c. sine ex
ceptione. que uoluit sufficere formā cē obseruatā licz
alienatō sit facta i casu licito. sz p pmo dicto uidē tex.
in de. j. de re. ec. nō alie. z facit. c. j. eo. ti. li. vi. **¶** In
glo. j. ibi tā iure poli. nō gl. uult. n. qd pplis possit sibi
pstituire legē nedū hz legē positiuā z sic iure fori hz ēt
fm equitatem nālem z sic iure poli. i. ecli. de hoc tū
dicendum ut plene nō. in. l. oēs ppli. pal. **¶** Et pclude
tres casus. nāz qdaz sūt uniuersitates nō hntes iuris
ditionē ut uilla seu castz cū recognoscāt ciuitatē in su
periorē. **¶** Quedaz sūt hntes iurisdictionē. utputa nō re
cognoscētes superiorē saltē de facto. **¶** Quedā sunt hū
tes iurisdictionē modificatā. **¶** p⁹ casu pōt uniuersitas
sibi facere legē super rebus iuis. sz nō pnt sibi appo
nere penam. qd appositō pene deriuat a iurisdictione
xxxij. q. ij. §. i. h. z i. l. si. ff. de iur. om. iu. pnt tū se p pa
ctuz obligare ad penā. hoc uoluit **Bar.** i. d. l. omnes
ppli. z **Inn.** i. c. pxi. z **Jo.** an. s. c. pcedēti. **¶** p⁹ casu
dic qd uniuersitas pōt oia statuere qd pōt pnceps. un
dicit **Bar.** in. l. isamē. i. si. ff. de pub. iu. qd tantā prāte
hz ciuitas nō recognoscēs superiorē in territorio suo
quātā hz imperator i iurisco. z p h facit. c. p uene
rabilē. qd. sint le. ubi p3 qd rex frācie q nō recogno
scit superiorē exercet oia iura iperatozis in territorio
suo. z idē i alijs regibus nō recognoscētibz superio
rē. ut dicit **Inno.** i. c. cū. p. de si. i. l. r. **¶** An possint
hoc iuste z sine peccato facere remitto ad ea q dixi in
d. c. p uenerabilē. z uide qd nō. **Bar.** i. l. j. ff. d. aqua
plu. ar. z i. l. si publicanus. §. i. omibus. ff. de publi.
¶ p⁹ casu dic qd fm iurisdictionē pōt facē statutū z ap
ponere penā. **¶** An uniuersitas scholarū pūtoz cer
donū z similiū pōt facere statutū dicēdū qd sic in iuri
bus eoz hz dubiū ē an possint apponē penā z condu
do unū casū. **¶** Si uniuersitas hz rectorē z uult apponē
penā cum suo rectorē tuc pōt ad limites iurisdictionis
rectoz. ad h. l. si. c. d. iuris. om. iudi. z qd nō. **Inn.**
i. c. cūz ab ecclīay de offi. or. sz si nō hz rectorē sentit
Inn. j. c. pxi. qd nō. p⁹riuz uo sentit **Cal.** in. d. l. oēs
ppli. qd si uniuersitas nō hz iurisdictionē nō pōt dare
suo rectori. cuius p⁹rium pbatur in. d. l. si. mibi plz qd
pōt statuere z apponē penā ad limites potestatis p
hoc bonus tex. j. c. ex lris. sed quoad terminos hui⁹
decret. est dubium. nunquid ualeat statutū respectu
laicorū. **Inno.** l. post. z **Co**post. tenent qd nō. qd non
potest uniuersitas statuere in p⁹udiciū eoz q ppe
tunt singulis de iure gentiū. ut sūt dīta. i. dīti. ius ge
tū. z hoc ius gentiū pōt appellari nāle fm **Inno.** qd si
naturali rōne inductū qd ius ciuile nō pōt tollere ea
que sūt de iure nāli. **Inn.** d. iure nā. §. sz nālia z. v.
di. p. to. imo dicit **Inno.** qd nō pōt pnceps sine causa
mibi tollere dūuz rei mee. sz cū cā sic ut. l. itē si vbe
rati. ff. d. rei uē. sicut dīcām⁹ i fili d iure dūio sufficūt
duo testes i omni re. iuxta illō dīcū. **¶** In ore duoz ul
triū zc. ut i. c. lz uniuersis de relli. tū ius ciuile ex cā
aliō statut. qd i qbusda requirit pntā. vij. ul. v. testū
ut i testamēto l codicillis. ut i. l. hac p⁹sultissima z. l. si
unus. c. d. testa. cū si. ergo eodez mō pōt statuē sup
alijs. z quotidie ad h all. dēz **Inn.** legitē tractat ma
xīe **Li.** i. l. rescripta. c. d. pa. ipe. offe. z **Pal.** p⁹ glo.
i. l. si. c. si p⁹r. ius ul' uti. pub. z tractat **Li.** p⁹ncipalē
tria. p⁹ an pnceps p⁹ statuē circa legē dīnā. **¶** p⁹ an cir
cā ius gentū. **¶** qd circa ius ciuile. circa p⁹mū sit b⁹cnis
p⁹clusio qd si uult statuere i eo articulo qd repit limita
tus z pōt. f. distinguēdo iterp⁹trādo z adiuuādo ius
diuīnū. exēplū i lege diuina p⁹ncē illud pceptū. **¶** Nō
occides tū i. l. positua ē limitatū si quis occiderit occi
dāt. z sic p3 qd p⁹mū pceptū nō ē inditincte seruandū
qd pnceps fecit. z iterp⁹trādo statutū qd possint occidi ut
Li. si q3 sine iudi. se iudi. z ad. l. comel. d. fca. p. to.
b 9

Si vero preceptum divinum non reperitur limitatum. tunc aut nulla potest subesse causa limitandi et non potest princeps statuere. puta si vult statuere quod quis possit habere in finem cum matre. aut subesse causa. sed dubitatur an subsit et presumendum est tunc pro lege principis. et non hoc dicitur. **E**go limitare hec dicta legistaz duobus modis. primo quod princeps secularis potest interpretari ius divinum statuendo in his in quibus habet iurisdictionem. scilicet in rebus. prophetis. scilicet in spiritualibus interpretatio pertinet ad papam. ut est textus in c. p. venerabilem. all. facit non dicitur. **S**ede. de se. p. xi. ubi dicitur non valet statutum laicorum vincens usurarium ex certis preceturis. quod cum in talibus habeant laici iurisdictionem non possunt statuere et interpretando facit. c. tuam. de or. cog. et quod non. **B**ar. in l. titia. ff. so. ma. 2. limitare ut in casibus sibi processis quod non presumat causa in quantum vult statuere ius divinum. quod non debet inferri violare statutum superioris sine causa aperta. unde non dicitur **I**nnocentius in c. quarto. de p. sue. quod et papa nedum ius divinum sed et generale statutum vults ecclesie non potest venire sine causa rationabili et alijs. non est id quod dixi in principe seculari habet locum in papa respectu iurisdictionis sue. primo tunc dico in eo quod est respectu laicorum potest statuere ex causa gratia concernente statutum totius christianitatis. ut in c. j. de homic. li. vi. **C**irca secundum an princeps possit statuere ea que sunt de iure gentium et naturali. **C**onclusio hoc est quod ex causa rationabili potest. videmus. n. quod per prescriptiones inducta a iure positivo privatur quis iure suo. **I**tem per delictum possunt bona alicui. ut in c. urgentis de heret. et c. de bo. dam. p. ro. et ad idem. c. ita quorundam de iud. ubi papa certo casu inducit servitutem libertateque que de iure naturali. si autem subesse causa et est certum non potest princeps statuere vel prescribere in preiudicium privati in his que sunt de iure naturali secundum opinionem canonistarum et legistarum. ut in c. de pastoralis. de re iud. ubi dicitur imperator non potest tollere ea que sunt de iure naturali. et sic non potest imperator alicui auferre rem suam sine causa. quod imperator habet iurisdictionem in universum non tamen dominium rerum privatarum que ab alijs fuerunt processu occupantibus. ut **I**nstit. de re. divi. quia si per totum. scilicet causa ex parte potest ut. s. dixi. et est causa legitima favor publicus. ut l. ite si uerberatum. ff. de rei ven. et non in l. antiochensis. ff. de privi. credi. et hec procedit etiam respectu bonorum infidelium. nam sine causa nec papa nec imperator potest auferre bona eis. de quo plene dicitur non. **I**n. in. c. quod super his de uoto. potest tamen princeps modicam lectionem auferre. ut puta dare debitori dilationem ut non possit interim conveniri a suis creditoribus. ut in l. quoniam. c. de p. ipe. of. secus si in totum vellet procedere ut non possit conveniri aliquem. quod sine causa hoc non potest. ut non. ibi glo. et **I**nnocentius in c. l. n. fin. **I**nnocentius possit imperator mibi tollere actionem que est de iure civili p. l. ij. ff. de ori. iur. et est cois opio l. quidam de ut non. in. l. ex h. iure. ff. de iust. et iu. non tamen potest facere quin iusticia mibi reddat. unde reddat ad principem ius quo si erant actioes sed manu regia administrabat iusticia. d. l. ij. et sic habet casum in quo sine actioe formali quis potest agere ex sola obligatione iuris gentium. qui dubitatur an subsit causa auferendi que mibi habet potestatem de iure naturali. et tunc **I**n. et ceter legiste tenent quod presumit pro principe quod iusta causa fuit moris. et non. gl. sing. i. l. relegati. ff. de penis. que aperte dicit quod magna et iusta causa in principe est sola voluntas. unde dicitur principem potest sine officium suam iudicare. et quilibet tenet ad mandatum suum iuncta adimplere sed sit ius gentium. et adeo presumit pro principe ut non admittat. pbatio in principem. hoc dicitur sequitur deo. **A**nt. hic adduco de. l. is de p. ba. et per hoc dicitur legistaz posset illa de. intelligi generaliter et si papa scriberet illa que sunt de iure gentium quod non. habet dicunt ut satis dupe et nullo iure aperte pbat. imo in principem posset allegari. d. de. pastoralis. de re iu. non in practica servaret. **L**imitare tamen istud dicitur multiplici. primo ut non procedat cum ipse princeps sit obligatus in his que sunt de iure naturali. puta ex suo p. tu. alio dicitur illi posset evacuare omnem actum cum eo firmatum.

quod est d. l. cesar. ff. de publi. et d. c. j. de p. ba. et ex hoc soleo dicere principem non posse suo vasallo sine causa cognitione tollere feudum. quod i feudo est quidam actus in quo ultro citroque nascitur obligatio. ut in c. de forma. xxij. q. v. iusta. l. liber ho. ff. de v. obli. **I**tem de non feudi est ut non auferat sine causa cognita. ut in l. feudoz. c. j. **I**tem limito ut presumat per principem respectu subditorum tamen non aut respectu aliorum ad hoc non dicitur **I**nnocentius in c. inquisitioni. de sen. ex. ubi dicitur quod si papa mandat laico sibi non subiecto tunc aliquid det rem suam non tenet ei obedire si non appareret legitima causa obediendi cum non sit ei subiectus tunc aliter quod non. ad idem dicta de. pastoralis. ubi potestatur quod rex Sicilie non suberat imperatorum. **I**tem limito quod ubi ex mandato principis timetur scandalum futurum seu turbatio christianitatis vel magni peccati non est principem obediendum nec presumit legitima causa. dicitur est non **I**nnocentius in c. d. c. inquisitioni. **C**irca tertium an possit princeps scribere seu statuere contra ius positivum. et ceter tenetur quod sic. quod est super ius positivum. ut in c. p. posuit de p. cel. p. b. et vide quod latius non. i. d. l. rescripta et d. l. si. C. de p. ipe. offe. **E**go tamen dicerem quod ubi non subest legitima causa veniendi contra ius positivum princeps peccat illud violando. quod debet facere ut bonus paterfamilias quod data est ci patris pascendi oves non autem turbandi seu anolestandi. et debet procedere ex rectitudine iusticie. et equitatis non autem ex affectione spirituali. vide quod dixi post beatum **T**ho. in c. d. multa. de p. ben. **I**n gl. pe. ibi. scilicet alij non gl. quod vasallus potest sibi acquirere novum vasallum in feudum ei feudum et in feudum sine licentia prioris domini et videtur expressum in ti. de. l. cora. s. f. in. li. fe. et plz docto. hoc d. modo non sicut ecclesie quod tunc deteriora retur p. ditio prioris domini. ut non. l. si dicitur. all. i. glo. nec potest vasallus relinquere feudum ecclesie i ultima voluntate ratione predicta. **A**n autem transeat in ecclesiam si vasallus efficiatur clericus vel monachus. dicitur non. i. c. i. p. n. de p. ba. **I**n ea glo. ibi nec feudum. intellige quod vult procedere in p. tuum. puta d. d. filie vel alteri. se cus si in ipsa vite sue ut non. **I**nnocentius in c. nup. all. i. gl. et b. i. facit ibi textus. **I**n ea. gl. ibi. l. iterum. scilicet non b. i. facit ad p. positum. sol. n. dicit quod ope p. misse per liberum p. i. futurum non debet si liberus deveniat ad eum statum quod non decet cum ut p. iet. doc. tamen ceter tenet vasallum posse renunciare feudo iusto d. modo d. modo non inter sit d. no vel nimis cito non fiat renunciatio. et expressum ut in ti. de uasal. q. d. p. sti. lotha. c. j. d. n. fieri renunciatio in manibus domini **P**ost. et ro potest esse. quod c. cedet feudum principaliter in favore vasalli. id potest renunciare favori suo. ut. j. de regu. ad aplicam. fecit alijs dicitur quod ex post facto sunt necessitate. l. sic. C. de act. et ob. **I**n gl. si. ibi citra formam. h. suppletio ad textum. non erat necessaria. quod textus non requirit nudum p. sentum sed legitimum. non autem est legitimum si imponat non suata forma tradita a iure in casu non processu ut. s. dixi. **I**n gl. i. v. ad i. op. i. ibi si culpa sua egi idignum est ei subueniri h. v. quoad causam h. d. e.

Quam accessissent. **D**ignitas sublatam d. ecclesia per statutum capli p. firmatum per papam ultimum ceter uacat nisi per d. ium actum statutum fuerit reuocatum. h. d. **D**ividit in tres partes. **I**n prima ponit allegatio per primicerio. **I**n secunda per caplo ibi fuit. **I**n tertia diffinitio p. missio ibi quocirca. et icipe sic casum. **Q**uidam ex canonice tulerunt. p. posuerunt coram papa quod primiceriarum dignitas ratio tpe uacasset quod ipse collatio ad papam erat deuoluta. unde papa de hac dignitate p. uidit illi archidiacono vel forte amico suo. cuiusdam iste archidiaconus p. mouebat per banc collationem allegat per caplin quod illa dignitas non poterat uacare. quod ia erat extincta per statutum capli. et prosequere ut in l. i. a. **P**ro ar. quod dignitas p. sonat et offm sunt synonyma. idem significatia. nam idem primiceriarum appellat h. quoz dignitas. quoz p. sonat. quoz offm. ad h. quoz dicitur solz iste

X

... de p. ba. et ex hoc soleo dicere principem non posse suo vasallo sine causa cognitione tollere feudum. quod i feudo est quidam actus in quo ultro citroque nascitur obligatio. ut in c. de forma. xxij. q. v. iusta. l. liber ho. ff. de v. obli. Item de non feudi est ut non auferat sine causa cognita. ut in l. feudoz. c. j. Item limito ut presumat per principem respectu subditorum tamen non aut respectu aliorum ad hoc non dicitur Innocentius in c. inquisitioni. de sen. ex. ubi dicitur quod si papa mandat laico sibi non subiecto tunc aliquid det rem suam non tenet ei obedire si non appareret legitima causa obediendi cum non sit ei subiectus tunc aliter quod non. ad idem dicta de. pastoralis. ubi potestatur quod rex Sicilie non suberat imperatorum. Item limito quod ubi ex mandato principis timetur scandalum futurum seu turbatio christianitatis vel magni peccati non est principem obediendum nec presumit legitima causa. dicitur est non Innocentius in c. d. c. inquisitioni. Circa tertium an possit princeps scribere seu statuere contra ius positivum. et ceter tenetur quod sic. quod est super ius positivum. ut in c. p. posuit de p. cel. p. b. et vide quod latius non. i. d. l. rescripta et d. l. si. C. de p. ipe. offe. Ego tamen dicerem quod ubi non subest legitima causa veniendi contra ius positivum princeps peccat illud violando. quod debet facere ut bonus paterfamilias quod data est ci patris pascendi oves non autem turbandi seu anolestandi. et debet procedere ex rectitudine iusticie. et equitatis non autem ex affectione spirituali. vide quod dixi post beatum Tho. in c. d. multa. de p. ben. In gl. pe. ibi. scilicet alij non gl. quod vasallus potest sibi acquirere novum vasallum in feudum ei feudum et in feudum sine licentia prioris domini et videtur expressum in ti. de. l. cora. s. f. in. li. fe. et plz docto. hoc d. modo non sicut ecclesie quod tunc deteriora retur p. ditio prioris domini. ut non. l. si dicitur. all. i. glo. nec potest vasallus relinquere feudum ecclesie i ultima voluntate ratione predicta. An autem transeat in ecclesiam si vasallus efficiatur clericus vel monachus. dicitur non. i. c. i. p. n. de p. ba. In ea glo. ibi nec feudum. intellige quod vult procedere in p. tuum. puta d. d. filie vel alteri. se cus si in ipsa vite sue ut non. Innocentius in c. nup. all. i. gl. et b. i. facit ibi textus. In ea. gl. ibi. l. iterum. scilicet non b. i. facit ad p. positum. sol. n. dicit quod ope p. misse per liberum p. i. futurum non debet si liberus deveniat ad eum statum quod non decet cum ut p. iet. doc. tamen ceter tenet vasallum posse renunciare feudo iusto d. modo d. modo non inter sit d. no vel nimis cito non fiat renunciatio. et expressum ut in ti. de uasal. q. d. p. sti. lotha. c. j. d. n. fieri renunciatio in manibus domini Post. et ro potest esse. quod c. cedet feudum principaliter in favore vasalli. id potest renunciare favori suo. ut. j. de regu. ad aplicam. fecit alijs dicitur quod ex post facto sunt necessitate. l. sic. C. de act. et ob. In gl. si. ibi citra formam. h. suppletio ad textum. non erat necessaria. quod textus non requirit nudum p. sentum sed legitimum. non autem est legitimum si imponat non suata forma tradita a iure in casu non processu ut. s. dixi. In gl. i. v. ad i. op. i. ibi si culpa sua egi idignum est ei subueniri h. v. quoad causam h. d. e.

iste ter. allegari. s; dic hoc. pcedere largo sumpto uo
cabulo. alfrico mō nō. ut dixi i. c. d. multa. d. pbe.
z p Archi. i. c. i. de p̄sue. li. vi. **¶** nō. fo q dignitas
scu bñficiū pōt uacare tāto tpe qz ei collatio duoluaf
ad sedē. z h̄ p̄tingit qm̄ oēs superiores illi collatiōis
una cū ipso collatore habuerūt sex mēses ad cōserē
dum z distulerint conferre. **¶** Nā ultimo collatio duol
uif ad papā. qd̄ declara ut lati⁹ habet i. c. l3. de sup.
neg. p̄cla. **¶** nō. tertio ibi donatio. qz collo dignitatē
pōt largo mō appellari donatio. **¶** Et hoc ideo qz ex
parte p̄ferētis ē liberalitas i cui p̄ferēdo. p̄cor. c. si. de
offi. uica. li. vi. z. c. relatū. j. de p̄bē. z dic ut ibi lati⁹
nō. **¶** nō. quarto unā legitimā cām sup̄primendi ali
quā dignitatē i ecclesia. s. ut reddi⁹ cōuertant in uti
litatē canonicōz quib⁹ p̄prij reddi⁹ nō sufficiūt. z ob
hāc cām d; ē sup̄primi numer⁹ p̄bēdaz. ut i. c. p̄rio
ubi de hoc. **¶** nō. z tene mēti semp qz statuētēs p̄nt
recedere a statuto confirmato p̄ sedem apostolicam
seu aliū sup̄iorē z redire ad ius cōe p̄stinū nō obtē
ra licētia a superiore. **¶** Et idē tenet Bar. i. l. oēs ppli.
ff. de iusticia z iure. sed Bar. d. i. l. oium. **¶** C. de testa.
soleo sic cōcordare qz aut statutu cōcernit p̄cipalem
fauorē statuētū. z p̄cedat qz p̄rio dixi. **¶** Nā tūc confir
matio h; uiz cuiusdā p̄uilegij cui p̄nt statuētēs ut p̄ri
uilegio renūciare. ad hoc adduco bo. tex. i. c. cū illoz
j. de p̄bē. **¶** Si uero statutu p̄cernit fauorē alioz ul lo
cū publicū ita qz n̄ mere ipos statuētēs. z tūc p̄cedat
opio p̄ria. **¶** nō. qz ex q⁹ sup̄ior p̄firmat ul dispositōz
suā facē. qz oīa n̄ra facim⁹ qb⁹ auctoritatē ipartimur
i. c. si aplice. de p̄bē. i. vi. z. l. i. **¶** C. d. uete. in. enu.
¶ Inferior autē nō pōt legē superioris tollere. ut i. de.
ne roman. de elec. facit qd̄ nō. **¶** Inno. i. c. accedēt⁹
j. de p̄uile. ubi singularit̄ dicit qz si statutu ecclesie cō
cernit p̄ncipaliter utilitatē uel honorē ipsi⁹ eccleie nō
p̄nt canonici expresse uel tacite illi renūciare. facit qd̄
ibi dicā. **¶** Ultio induco istū tex. ad aliud nō. dictum
qz si statuētēs uel eoz successores ueniūt sciētēz p̄ sta
tutu uidēt tollere statutu ita qz p̄ unicit̄ actū p̄rium
statuto collegialiter factū tollit ipsuz statutu. quod uī
uelle **¶** Post. z Jo. an. in. c. ad audientiaz. de de. non
refi. facit ad. q. Bar. post. **¶** i. in. d. l. oēs populū. ubi
querit utrū p̄ scdm̄ statutu tollat p̄rimū si i secundo
nulla sit mētio de p̄rio. z cōcludit qz sic nisi p̄imum
haberet clausulā derogatoriā ad scdm̄. tūc. n. est op⁹
facere mētionē de p̄rio. ar. in. l. siquis. i. p̄ri. ff. de le.
ij. c. nōnulli. j. de rescrip. **¶** In gl. ij. ibi sint auctate
pape. doc. h̄ multū instāt ponēdo uarias opi. **¶** S; col
ligēdo p̄stātorēs sic distingue post Jo. cald. qz aut
querit nūquid ep̄s z caplm̄ possint minuere numez
p̄bēdaz ul sup̄primere dignitatē i ecclesia. aut querit
ur nūquid possint augere numez canonicōz z p̄
bēdaz uel creare dignitatē i ecclesia. **¶** Et p̄rio p̄mitte qz
caplm̄ sine ep̄o z ep̄s sine capitulo ista uel similia ex
plicare nō p̄nt. qz cuz sit unusz eoz nō d; mutari sta
tus eccleie n̄ne p̄sensu utriusqz. d̄ quo uide qd̄ dixi. s.
e. ti. c. cū oēs. z p̄ In. j. d̄ p̄sue. cū p̄sue. z p̄ gl.
i. c. ij. de uer. sig. i. vi. **¶** Ergo refidet i h̄. nūquid si
ne papa possit caplz cū auctate ep̄i. uel ep̄s cū cōsēta
capituli ista facē. **¶** Distingue ergo sic. qz aut numer⁹ ca
nonicōz seu p̄bēdaz nō est p̄firmat⁹ per papā nec iu
rat⁹. aut ē iurat⁹ z nō cōfirmat⁹. aut est cōfirmat⁹ et
iurat⁹. **¶** Et p̄rio p̄sequar nūquid possit caplz cū aucta
te ep̄i augē numez p̄bēdaz z canonicōz. **¶** Si. n. nūe
rus nō est iurat⁹ nec p̄firmat⁹. z i dubio pōt augere
si alia cā rōnabilis nō obstat. hoc p̄bat in. c. dilecto.
z i. c. uacate. de p̄bē. aut numer⁹ est iurat⁹ s; nō cō
p̄firmat⁹. z tūc aut canonici iurauerūt seruaf statutu
z p̄nt augē p̄ri⁹ sublato statuto. ut nō. i. d. c. dilecto.
aut iurauerūt suare p̄tēra i statuto. z tūc n̄ p̄nt uenif
p̄ absqz auctate pape. ut i. d. c. dilecto. si tūc p̄ueniāt
tenet creatio. sed incidūt i p̄eritū. ut nō. i. d. c. dile

cto. facit qd̄ nō. **¶** Jo. an. i regula qd̄ semel de re. iur. 7.
li. vj. i mercu. aut numerus ē p̄firmat⁹ s; nō iurat⁹.
tūc si p̄firmatio ē simplex tenet creatio. ar. hic i. fi. z i
d. c. dilecto. aut p̄firmatio ē facta cū clausula decreti ir
ritantis qz qd̄ fieret i p̄rium. z subdistinguit. aut eniz
redditus ex postfacto excreuerūt. z tūc tenet creatio.
qz i illa p̄firmatione subintelligit clausula nisi reddi⁹
excreuerint. ut. j. c. p̄ri. aut reddi⁹ nō excreuerūt z
nō p̄nt de nouo creare. si vō numer⁹ ē iuratus. z ē
p̄firmatus tūc eo casu quo sola p̄firmatio ipedit fori
us p̄stāf ipedimētū cū p̄firmatio z iuramentū p̄ur
rūt. sed ubi qd̄libet p̄ se nō sufficit ad ipedimētū nec
simul iuncta ipedient qz iure nō p̄bat. **¶** Aut querit an
possit caplm̄ creare dignitatē in ecclesia. z tūc aut uult
creare dignitatē oīo nouā z nō pōt. qz ad solū papā
p̄tinet creare dignitates. ut i. c. i. xxi. di. puta si uelit
statuē ut sint cardinales i eoz ecclesia. aut uult creare
unā d̄ dignitatē p̄ri⁹ creatis. puta archidiaconatū l
archiep̄scopatū z pōt ar. hic i. fi. nā ista dignitas erat
b̄ exiata. z ex facto caplm̄ erat nouit̄ instituta sine lnia
pape. **¶** Nec ob. dictū glo. qz illud p̄rigat ex p̄nta p̄oz
dignitatis. qz cū dignitas esset p̄sus extincta d; dici
noua creatio. z facit. xxi. di. i nouo. qd̄ ē tenet Jo.
an. z ēt moderniores p̄dicta. p̄cedūt respectu augmē
tationis seu creationis. **¶** An aut p̄nt diminuere nume
rū p̄bēdaz z canonicōz seu sup̄primere dignitates
q̄ iā ē creata. aut nō subest cā z nō p̄nt. ut. j. c. ex pte
aut subest cā. z tūc si papa uel ei⁹ auctoritate nume
rus sit p̄fixus uel dignitas sit creata tūc nō p̄nt dimi
nuere. ar. i. c. cū uenisset. de iudi. z. c. i. z. ij. de p̄fir.
uti. z hoc dictū tenet cōiter doc. **¶** Ergo limitare hoc di
ctū v; nisi cā diminuēdi cēt oza ex postfacto. nā quē
admodū pōt fieri augmentū excreuerunt facultatib⁹
j. c. p̄ri. nō obstantē p̄firmatione pape ita z diminu
tio diminuūt facultatibus. facit qd̄ i. fi. nō. glo. i. c. i. d̄
p̄fir. uti. aut cessat auctoritas pape. z tūc si aliquis ali
us a caplo instituit illas p̄bēdas ul dignitates n̄ pōt
caplm̄ diminuere sine aucte fundatoris uel heredis.
ar. c. monasteriū. xvi. q. vij. als. vj. qd̄ ē bñ nō. z ori
ginali fuit dictuz **¶** Post. z p̄ hoc dictū Cal. dic se obti
nuisse qz ep̄s nō pōt disp̄sare p̄ institutionē bñficij ul
ipsaz imutare ul p̄ cā uenire sine p̄sensu p̄ioni. qd̄ se
per nō. **¶** Si ergo ex institutionē bñficij collatio ē sicda p̄e
sbytero. n̄ pōt ep̄s sū lnia p̄ioni disp̄sare ut p̄sere
n̄ p̄sbytero. ad idē adduco nō. dictū Inno. i. c. fi. d̄ de. si
refi. ubi dicit ep̄m nō posse p̄ statutu bñficij dispensa
re. facit qd̄ nō. i. c. ar. si clerici. de iudi. i. **¶** de adulteris
hoc limitare; nisi dispensatio b̄ct fieri ex necessitate
eccleie z p̄onus nollēt p̄sentire ad hoc adduco nō. di
cta d̄iorum de ro. deci. cxxvj. ubi dicit qz si p̄onus
sine cā non uult p̄sentire p̄mutationi bñficij pōt ep̄s
hoc facere sine p̄sensu p̄ioni. qz p̄onus nō d; ipedit
re magnā utilitatē eccleie facit. c. i. de his que si. a ma
par. ca. z ad p̄rimuz dictū **¶** Post. adde qd̄ nō. **¶** Pau. i
de. ne i agro. §. ad bec de ita. reg. ubi dicit ep̄m non
posse bñficiū p̄ionatuz unire sine p̄sensu p̄ioni. facit
d. c. monasteriū. aut nō p̄stat de fundatiōe alteri⁹. z
tūc si bona ep̄i z caplm̄ sunt cōia nō p̄nt sup̄primere. qz
ep̄s auctorizaret i facto p̄prio. s; dic qz d; tūc recurrit
ad archiep̄scopū uel ad papā. facit qd̄ nō. i. de. ij. d̄ re. ec.
nō alie. z itellige qm̄ suppressio uenit i eoz fauorē. **¶** Si
bona eoz sūt diuisa tūc pōt caplm̄ cū auctoritate ep̄i
sup̄primere dignitatē si subest legitima cā ar. c. sic uni
re de excef. pla. p̄dicta. p̄cedūt nisi p̄firmatio pape cū
clausula decreti obster fin p̄dicta. n̄ ob. p̄dictis. c. fi.
de. v. sig. ubi i diminutione fuit recuruz ad papā. qz
uolūtarie sibi cessauerūt uel forte ep̄s z capitulū n̄ cō
cordabāt. eodē modo dic ad. c. cū olim de cōsue. ubi
uf. p̄bati qz i creāda dignitate ē recurredū ad papā.
z p̄ hoc hēs materiam glo. declarataz. **¶** In gl. pe.
i. fi. ex sine. gl. hēs quinqz opiones qualr p̄damur p̄ri

uilegiū. et ultra glo. ponunt alie multe opi. unī i hac
mā tot sūt opi. quot sūt capita p q̄ discurrent ista mā.
Sed mihi plz distinctio Jo. an. aliquib⁹ additis. qz
aut queritur d̄ rescripto delegatorio iurisdictionis quā
to tpe p̄dāf. et dic ut dicit in. c. si aut. et c. plerūqz. j.
de rescri. et c. rex. nō. i. l. falso. **C.** de dimer. rescri. et ibi
maxie p̄ **Val.** Aut querit de p̄uilegio. et tūc hz ip̄s
ānctū et stādūz ē tpi determinato. ut i. l. quoties. **C.**
de p̄eci. ipe. offe. qd̄ itelligo nisi conueniat an̄ tēp⁹.
quo casu d̄cedū ut. j. dicā. qnqz p̄uilegiū hz i se cāz
tactā uel expressaz et ea cessante cesset p̄uilegiūz. po
ne exēplū in. c. suggestū. de deci. meli⁹ i. l. generalit.
C. de epi. et de. canonicata. xvi. q. i. aut sumus extra
istos casus. et tūc aut p̄uilegiū cōcedit circa iudicia:
aut circa negocia. **P̄**rio casu: aut ad agēdum: aut ad
exicipi. si ad agēdū durat tāto tpe q̄to durat actō
ut i. l. si cū. §. qui iniuriāz. ff. si quis cau. **S**i uero da
tur ad exicipiēdū tūc ē p̄petuū. ut i. l. pure. ff. de doli
excep. nisi dep̄bēdāf i culpa i nō exicipiēdo tpe quo
agit p̄ cū. ar. i. l. p̄pōnī. §. rati. ff. de p̄ci. **S**ecūdo
casu p̄ncipali aut p̄uilegiū dāf ad aliquid faciēdū
et p̄dīf spacio. x. ānoz si p̄uilegiat⁹ eo nō uif. ut i. l.
i. ff. de nūdi. ubi d̄z qz si p̄iceps cōcedit ciuitati p̄uile
giū nūdināz et ciuitas nō uif eo p̄ decēniū illud p̄
dit. et p̄ hoc dicit **Bar.** qz si p̄iceps det p̄uilegiū su
dio generalī quo ciuitas nō uif p̄ decēniū illud p̄dit
hoc tū nō p̄cedit si cōferat ecclesie ut. j. dicā. **A**ut dāf
ad nō faciēdū. et si aliquid reseruaui sibi p̄iceps nō
pōt p̄uilegiat⁹ illi renūciare nisi quaten⁹ p̄ncipaliter
cū rāgit. ut i. c. cū tpe. d̄ arbi. **A**ut p̄iceps n̄bil refer
uaui sibi. et tunc aut fuit p̄cessū p̄sōe p̄uuate aut cōi
ul ecclesie. p̄rio casu p̄dīf p̄ unīcā p̄uentionē. et itelligē
si directe obuiat illi p̄uilegio. et iste ē casus hui⁹. c. et
optie facit. l. ij. **C.** de iu. do. ipe. et uide oīno qd̄ nō.
Bar. i. l. i. ff. de his qui i p̄ioz. ubi uif uelle qz p̄uile
giat⁹ ne soluat p̄stātiā si spōte semel soluit p̄uudi
cat sibi i futūz nisi fuerit p̄stāf ut ibi. et nō. h̄ ultimū
de p̄statiōe. **I**te pōdera qd̄ dixi si directe obuiat qz
sec⁹ si nō directe. unī si quis hz p̄uilegiū ḡnale ne sub
eat aliqua munera publica uel honores et spōte aut
p̄tuit unū nō p̄iudicat sibi i alijs nec etiā i illo si
denuo eligat ad illud. ut i. l. uolūtariē. **C.** d̄ exeu. tu.
nisi acceptauerit d̄urionatū. qz ex illo officio assumi
tur ad alia officia. ideo acceptādo illd̄ uif sibi p̄iudi
care. ar. c. trāslato. s̄. eo. **S**ecūdo cāu nō p̄dīf nisi le
gitiō tpe p̄scribat. et iste ē casus i. c. si de terra. et c. ac
cedētib⁹. de p̄uile. et ē rō qz singulares p̄sone n̄ p̄nt
p̄ cōtrauētiōē eoz renūciare p̄uilegio p̄cesso eccle
sie. iō spectat legitia p̄scriptio. **E**t p̄ hoc dico qz atten
ta rōne ē faciēda d̄ria an p̄cedat p̄uato an ecclesie. qz
p̄ uētiōne p̄dīf p̄uilegiū ex tacta renūciatiōe. **I**o
debem⁹ p̄siderare an et qui p̄uētiō iducat renūciatio
nē ualidā. nā i p̄uato quilibz directa p̄uētiō iducit
renūciatiōne ualidā. ar. c. cū renūciat. xxxij. q. i. qz
cōplectit p̄riū. hz i ecclesia nō p̄t inducē illā renūciatio
nē ualidā. qz sicut expresse nō p̄nt canonici renūciat
p̄uilegio cōcesso ecclesie ita nec tacite. ut nō. **I**no.
i. d. c. accedētib⁹. iō i ecclesia spectat tēp⁹ legitimū. unī
idē d̄cedū in alio qui ex p̄uētiōne non possit renū
ciare p̄uilegio. **E**t ex his iserf ad limitationē huius
c. qz si istud p̄uilegiū respexit utilitatē ecclesie ista
unica p̄uētiō p̄iudicasset canonicis respectu utilitat
eoz d̄taxat. hz respectu utilitat ecclesie possent allegat
p̄uilegiū nō cē sublatū. ut nō. uult **I**no. in. d. c. ac
cedētib⁹. et p̄bat rōe p̄dicta. **I**dē dic ubi p̄uilegiū
dāf respectu pluriū p̄sonaz uel pluriū rez. qz hz quis
p̄ueniat i uno n̄ cēset renūciare respectu alteri⁹. sic
uif uelle rex. nō. in. l. uolūtariē. **C.** de exeu. tu. et ibi uif
d̄tas per **Cl.** plene d̄ hac materia. et hec ut dixi suffi
ci ut ad quādā instructionem materie. qz lōgissimūz
e. set p̄ singulas cās complecti. ut dicit h̄ gl. i. fi. et b̄ii.

Et p̄ p̄dicta dicerē q̄ ubi canonici possēt renūciat p̄
uilegio ecclesie idulto p̄ unīcā p̄uentionēz directā p̄derēt
p̄uilegiū. qz ut dixi p̄uentionē pōderat ad inferendā ta
citā renūciatiōez. et nō ē d̄ria regularit an aliqd̄ fiat ex
p̄sē l̄ tacite. ar. i. l. cū qd̄. ff. si cer. pe. et i. d. c. cū apd̄.
C **Om. m.** hz materia p̄lixā et subtilē
p̄ suā p̄stitutionē d̄ certo canonicos de sup̄exere
ro aliquos sc̄p̄it i canonicos de sup̄exere
sc̄ntib⁹ fructibus eis p̄uidere tenēf. uel alr ad idēz.
Io obstāte certo canonicoz numero ē p̄ papā p̄fir
mato p̄uidendū ē receptis ultra numez de sup̄exere
sc̄ntibus fructibus maxie si uoluntarie p̄ canonicos
fuerūt recepti. **P**uidit i tres p̄tes. **I**n p̄tia ponit al
legatio. p. m. et socijs. **I**n s̄a. p̄o caplo ibi uerū. **I**n
tertia diffinitio ibi mādamus. **I**o. p̄rio unā legiti
mā cām restrīngēdi numez p̄bendarū et canonicoz.
qn̄. i. redditus p̄bendaz nō sufficiūt ad sustentandū
p̄grue canonicos. naz tot sunt instituedi i ecclesia quot
possint p̄grue uiuere ex redditibus illi⁹. ut i. c. i. j. de
insti. et c. unico. de sta. regu. li. vj. et p̄to p̄ ca q̄ dixi
s̄. c. pxi. qz c̄ps cū caplo p̄nt numerū antiquū restrīn
gere ex pluribus p̄bendis p̄stituendo pauciores tēdit
n. in dedecus ecclesie qz canonici q̄ p̄stituūt unūz corp⁹
cū caplo n̄ possint ex redditib⁹ p̄grue sustentari. **I**o.
fo. ibi d̄ antiquā p̄suetudinē qz ualet statutūz capitu
li p̄uate utilitatē nutritiū p̄ antiquaz p̄suetudinē fa
uentē utilitatē publicā et sp̄ualē. qd̄ itellige qm̄ sub
est rōnabil cā sic statuedi ut h̄ erat. **E**t sic nō gnālī
qz p̄ antiquā p̄suetudinē ecclesie pōt ex cā rōnabili fieri
nouū statutū. facit rō. c. nō d̄ in p̄n. j. d̄ p̄lan. et affi.
Io. **I**o. tertio qz pōt rōs recipi i canonicū absqz p̄bēda
pōt ergo ius canonice existere sine p̄bēda non tū de
bēt multi sic recipi ne tēdat i dedec⁹ ecclesie. et uide ad
hoc bo. glo. et qd̄ ibi dixi i. c. dilect⁹ filius. j. de p̄ben.
Io. **I**o. quarto nō. ibi ad istātiā. et ibi ad p̄ces. qz colla
tio b̄nificij facta ad istātiā ul p̄ces alicui⁹. et itellige
nō de p̄ibus carnalib⁹ hz de iustis et sp̄ualib⁹ de quo
uide bo. glo. i. c. tuā. de eta. et qua. et j. q. j. c. sūt non
nulli. **I**o. **I**o. quinto qz licite caplin ultra p̄bendas disti
ctas p̄ singulos canonicos possidz bōa cōia qz dicant
de mēla ip̄si⁹ capli. nā ex illis substituet caplin onera
cōia. **I**te solet diuidere fructus illoz bonoz i sine an
ni iter ipsos canonicos. **I**te deputare p̄ distributio
nib⁹ quotidianis. et de his uide bo. glo. i. c. unico. de
de. nō. res. li. vj. **I**o. **I**o. et tene mētī qz i p̄stitutio
ne de certo numero ē p̄ papā p̄firmato itelligit̄ clau
sula nisi reddat ecclesie itāū crecāt qz plurib⁹ sufficiat.
Et hoc iserf qz augmētatis facultatibus ecclesie d̄z nu
merus canonicoz augmentari et sic antiqua p̄stitutio
tollit. **I**o. **I**o. ibi sic p̄sueuit. et tene mētī qz clausula soli
ta apponi de stilo curie d̄z substituet si casu nō fuit ex
p̄ressa. sic d̄cīm⁹ i p̄ctibus ut uideant̄ gerī fm̄ p̄suetu
dinē loci hz hoc nō exprimat̄ i p̄ctu. ad hoc. l. qd̄ si no
lit. §. qz assidua. ff. de edi. edic. nō. **Bar.** i. l. nemo est
q̄ nesciat. ff. de du. re. ubi p̄ hoc dicit dicit qz si i loco
studij doctores solēt qnqz legere p̄ substitutos itelligit̄
tacite hoc i p̄tractu p̄ductionis expressaz ut possit h̄z
p̄suetudinē legere p̄ substitutū. et facit ad p̄dicta bo.
tex. i. c. cām q̄. j. de rescri. ubi d̄a solita apponi i certo
loco si transponit̄ p̄tra ius itelligit̄ iserta i loco suo
et est tex. nota. **I**o. **I**o. ibi in derogationē sue p̄stitutio
nis. qz statuentes p̄nt uenire p̄tra p̄stitutionem. p̄p̄i
am hz fuerit p̄firmata p̄ superiorē. et hz p̄tineat talem
materiaz qz sine superiore statutū nō ualuisset. qd̄ ē
nō. et limita fm̄ ea q̄ dixi. s̄. c. pxi. **I**o. **I**o. nō ibi cū in
tegitate. qz ubi numerus canonicoz uenit ex causa
ampliādus n̄ p̄fundunt p̄bēde antique hz cis i sua
itegitate remanentibus ex alijs redditibus constitu
untur noue p̄bēde. **I**o. **I**o. nō ibi pares. qz omnes
p̄bēde tempore institutionis debēt esse pares. unī
p̄bēde

prebende successorum vel nouiter institutorum non debent esse minoris ualoris quam prebende antiquorum. **T**ertio non: quod faciendum de redditibus ecclesie super excessibus. debent enim deputari per canonicos nouiter receptis seu fieri ex illis nouas prebendas uel uerri ad aliam utilitatem ecclesie.

In glo. i. ibi haberet mandatum. uult ergo gl. dicere quod iste. m. fuit admissus per alios nouos canonicos ad agendum ex duplici capite. primo quod habet mandatum. et hoc per antiqua. et quod erant consortes eiusdem litis. Nam spale est in sorte ut quemadmodum iuncta persona potest agere per composita sine mandato prestando cautionem quod dominus habebit ratum. ut in l. l. s. et h. ff. de pec. et i. c. nonnulli. j. de rescri. ita consortes eiusdem litis potest agere per sortem sine mandato prestata tam per satisfactionem non tamen admittit nisi primo cum omnibus fuerit litem prestata. ut in l. ij. c. de sort. eius. li. et istud consortium dicitur ex comitate cause et litis. ut non. in. l. si petitor. ff. de iudi. uide quod le. et non. i. de. religiosus. de pec. non tamen admittit composita persona ad ea que requirunt spale mandatum. l. patri. et l. illud. ff. de mino. et ideo alibi dicit glo. non. quod iuncta persona non potest petere solutionem sibi fieri: sed possit agere ut soluat. quod in solutione debiti recipiendi requirit spale mandatum. adeo quod et per non potest solui. ut est glo. non. quod sequitur ibi per. i. l. uero percurator. ff. de solu. uel pulcher tex. i. l. q. homine. §. si gener. ff. c. ti. quod non. **S**ecundo spale in consortem eiusdem litis est ut possit peti cautio a consortem et post litem contestatam. ut in d. l. ij. et ro est quod consortem non admittit per consortem nisi post litem prestatam. ut. §. dixi. ubi de noua oratio est hec exceptio. certum autem est quod dilatoria operes post litem contestatam potest proponi non obstante lit. conte. ut in. c. insinuante. j. de offi. delega. ubi de hoc dicitur in h. gl. quod h. ca. proprie non erat cois. quod qui libet habet ius distinctum et separatim. ubi. **T**ertio. fuit admissus per alios quod habebat mandatum. alio non fuisse admissus. **N**on. sp. hoc dicitur quod canonicus non admittit ad agendum sine mandato per canonicos sed spiritualiter sit iuncta persona. intelligitur ergo ius civile de iunctis ratione sanguinis. optine facit. c. i. de pec. et c. cum dilectus. de offi. dele. dicitur in. c. nonnulli. de rescri. potest tamen dici quod isti erant consortes ratione rei quam simul petebant. ut uide quod uelle post gl. do. **A**nto. et melius ratione statuti quod comiter isti impugnabant. et ratione defensionis capitali. et quilibet intellectus est bonus in se. et de istis satisfactionibus uide quod non. in. c. i. et i. c. mandato. j. de pec. **I**n glo. iij. i. si. ex gl. h. tres solutiones ad primum. prima quod allegatio non fuit probata. quasi dicitur quod si duo recipere ad unam prebendam non ualere receptio. per hoc. c. dilecto. j. de prebe. et h. solutio bona. **S**ecunda solo quod capl. non poterat hoc allegare quod detegebat turpitudinem propriam. hec solo. non placet. quod ubi uertit periculum aliam admittit quis allegans turpitudinem suam. ut. c. latoz. et c. consanguinei. de re iudi. dixi plene i. c. cum cam de prebe. et dic ut ibi. **T**ertia solo. quod uacante prebenda fuerunt recepti duo non tamen ad eandem prebendam. **U**l quarto sim Jo. an. dic ad ea. i. ad ecclesia. et sic est simplex relatio. **U**el quinto s. do. **A**n. si canonici recipiunt duos ad unam prebendam a quo diuidenda illa prebenda tenet receptio. nam ex ea potest fieri diuisio ut i. c. uacante. j. de prebe. et in dubio presumitur animus si redditus sufficiunt ad duos sim cum. hec solo. sed possit tollerari quod expresse sit diuisio prebende. secus tamen quod dicitur. quod cum prebenda consistat in rebus corporalibus quod iterueniat diuisio actualis. non. n. sufficit animus ad diuisione sed secus sit in creatione canonicatus. ut non. **I**n no. i. c. maioribus. de prebe. facit quod non. gl. in. l. quod in re. na. ff. de le. i. et l. si quis duas. ff. de cois. predio. tene ergo primam solo. uel tertiam seu quartam. **C**ui autem debeatur tunc prebenda. instat doct. conclusio magis cois ut quod debeatur primo recepto. ut in. c. statum. de ma. et obe. et si similes sunt recepti loco est gratificatio. ut. c. pe. de rescri. li. vi. **I**n gl. in. v. sine iudicio. ibi. per primum factum. **E**x hoc habes unam solutionem ad contrarium quod

testatio canonicorum non profuit hic. quod fuit sublata per primum factum. s. recipiendo illos in canonicos. et ad hoc quotidie allegat iste tex. iuncta glo. quod per primum factum tollit prestatio. **D**o. anto. dicit et huius quod corrupte ad hoc allegat iste tex. quod prestatio non erat primum factum. nam canonici receperunt illos in canonicos et uolebant eos esse canonicos nec prestatio repugnabat sed ueniebat ad tollendum ius persecutiuum ad factum gestum. nam canonici debent de iure habere prebendam saltem ex redditibus super excessibus. ut. c. relatum de preben. ad hoc ius persecutiuum tollendum tenebat ista prestatio. ubi colligit quod prestatio tendens ad tollendum ius quod uenit consecutue ad factum ex iuris dispositione non ualet seu tollit per explicationem actus. **C**ontra hoc oppo. de. l. p. seru. ff. de usu et habi. §. j. ubi tex. non. ut innuere primum si enim restator legat usufructum alicuius rei sine usu non ualet legatum. quod usufructus non est sine usu. ita receptio debebat hic inuaidari ex quo tollebat suba negocij. **S**o. hec ma. prestationis est multum plura et periculosa. et si uis plene instrui et fundametaliter uide per Jo. an. post Jo. mo. i. regula in generali de regu. iur. i. mer. et per Bar. in. l. non solu. §. morte. ff. de ope. no. nu. **D**o. anto. tractat aliqua hic sed non ita plene ut taga in predictis locis. **A**tingas succre non ad euacuandum materiam sed per aliqua generali instructione saltem quoad declarandum articulum huius. c. ubi dicitur quod aliqui prestatio uenit ad tollendum id quod uenit consecutue ad factum. pone exemplum ut. §. quibus. prestatio est contraria facto. et dicitur primum factum et prestatio se non operantur sed sunt oio primum cre plura si preter quod non intendit habere matrimonium cum berta et non postea de facto contrahit cum illa. quibus prestatio uenit ad declarandum factum multiplex intelligibile et ad dandum intellectum contra eodem intelligentiam. **C**irca primum distinguit hic do. **A**nto. quod aut prestatio fit super dependentibus a mera facultate prestatis et ualet prestatio. ut. d. l. p. fuit. et pone exemplum ut. §. **A**ut prestatio fit super dependentibus a sensu et parte duorum. s. prestatio et alterius tunc si fit sine sensu primum tollit prestatio per explicationem alterius actus. quod qui uult antecedes uult et sensus. nec possit ego prestari in iudicium alterius sine sensu illius. ad hoc quod non. in. c. si. de p. di. app. **A**ut habetur sensus primum et ualet prestatio ut ibi non. allat et c. diaconi. xxvii. di. ubi tex. dicit quod si ordinatus in diaconum prestetur episcopo quod non uult continere sed uxorem ducere et episcopus sensus si ordinatus postea ducat uxorem remanet in ministerio et excusatur propter episcopi inu. et sic ut innuere. do. **A**nto. quod teneat ministerium quod non puto uerum et **A**rchi. ibi expresse et primum. sed ponderat ibi episcopi inu. quoad hoc. ut diaconus non deponatur pro delictum ubi non dicit ibi tex. quod remaneat in ministerio sed in ministerio. **T**ertio tenedo primum sequeret absurdum quod episcopus posset dare inu. constitutus in sacris prebendis ministerium. et dic quod solu ibi ualet prestatio respectu pene depositio nis euitande. pone exemplum i. c. cum ana. de elec. ubi si huius uoce admittit ad electionem cum prestatio quod uox sua non operet in numero. si sentit prestationem fit et iudicium. **Q**uibus sit prestatio in non dependentibus a parte partium sed ex iuris dispositione et non ualet prestatio: et isto casu intellige istum tex. nam non dependet a parte canonicorum ut quis sit canonicus sine prebenda uel non. p. uideat receptis ex super excessibus redditibus sed per uenit ex iuris dispositione. ideo prestatio in primum non ualet hoc dicitur uide ipsa uitas primum fratre. sed huius potest multipliciter potest impugnari. nam ius non impugnat ut quis sit canonicus sine prebenda si alio potest sustentari imo laudabiliter. hoc uult Inno. ap. i. c. si. de cleri. non r. si. et ad idem tex. c. scilicet. lxx. di. ubi dicit quod non dicitur quis esse canonicus prebenda in diuersis ecclesijs. quasi inuat quod in diuersis ecclesijs possit plures canonicatibus habere. quod utile est ecclesijs habere plures prebendarios et officios. ar. lxx. di. obcauo. ubi potest quod bona mere retinere prebendam et

acceptare canonicatū. nec ius i hoc refistit dūmō effz
oīs fra. z sic pteftatio debuiffet hic ualere. qz depē
debat a uolūrate ipfay pūū. ¶ Circa h m aduerre
ad aliquos cafus. aut. n. fit pactū iter recipiēdū z ca
pitulū ut nihil poffit peti: ita qz ifte ex cupiditate acq
redī canonicatū renūciat iuri petēdi pbedā z n ualz
receptio i canonicū tanq̄ simoniacā. qz remittit ius
tpale fibi cōpetēs ut adipifcat fpūale. ut ē casus in fi
mili i. c. p. tuas. iij. d. fimo. ita qz hoc casu dicerē hūc
tex. nō habere locū. qz inficeret ex toto act. aut pte
ftatio fit bono aīo. qz recipiēdū hz unū uiuat z nō ex
cupiditate. pceffir. z tūc credo qz poffit recipi cū h qz
nō petat pbedā illo tpe p ea q. s. dixi. Ad istū tex. pē
rūderi multipliciter qz canonicū nouiter recepti n pte
ferūt huic pteftatiōi. nec apparz ex tex. iō cū ifte act.
depēderet a facultate utriusqz nō ualeat pteftatio nifi
ps cōfēferit. ut nō. gl. i. c. cumana. all. uf. tex. fz unū
intellectū i. l. i. plures. i. §. locator. ff. loca. t3 Bar. i. d.
§. morte. Itē pōt r iste tex. itelligi qz pteftatio fuit
fca respectu pbedāz atiquaz ul respectu bonoz cōiū
tunc entū. z ita loquit̄ tex. nūc aut ptebant redderē
ex poffacto crefcētes. ut clā colligit̄ ex pza pte capi
tuli. ergo nō ueniebāt i aliquo p illā pteftatiōe. qz
pteftatio nō extēdit ad futura uifū nō cogitata. ar.
c. cū iter. p. de renū. maxie cū ifti redderē fup excrefcē
tes hēant hāc claufulā annexā ut. puidēat̄ nouis ex
dīfpoftiōne iuris. z per has duas expofitiones rema
net dar. z plan. itellec. tex. z hoc quoad primum.
¶ Venio ad scdm. f. qd iuris cū factū fubfequēs est
pūū. pteftatiōi. z dīftingue ut. s. qz aut fit pteftatio
i dependētib. a mera pteftatiōe. z ualeat ptefta
tio. exēplū. fi pzi. pteftoz qz nō itēdo aliquid dicere p
fidem fi pftinodum dico aliquid p fidē defendit me
pteftatio. ut. xxiiij. q. i. hēc est fides. Itē pone exem
pluz i teltatoz qui dicit cui bis legauero femel legatū
effe uolo. fi pftēa bis legat nō ualz nifi in unū lega
tuz. ut. l. fiquis i pan. ff. de le. iij. Itē facit. d. l. p. fūū
aut act. pēdet a uolūrate. pteftatis z alteri. tunc fi il
le cōfentit. pteftatiōi iuuat. pteftatio. ut. d. c. cumā
na. z qd nō. in. c. fi. j. de cōdi. appo. aut ille nō pteftit
z tūc fi pteftatio fit ex cā. pbabili t3 pteftatio exēpluz
inferf mibi mer. ut cōtrabam matrimonium cū ber
ta. fi pteftoz qz nō itēdo pberē l3 p metu expmā
uerba apta ad matrimoniu: nihilomin. ualz. ptefta
tio facta i cōtrariū. ut i. c. lothari. xxxi. q. ij. z. c. i. qd
me. cā. fi autē nō fubelt iulta cā. pteftandi tollit. pte
ftatio p pūū factū. nā quēadmodū cōditio mēte reē
ta nō pōdeft ex quo pure pūū cū aliqua. ut. l. fi non
repetēdi. C. de cōdi. ob cām. ita z pteftatio facta pte
ignozate nō dz. pdeffe ex quo pftēa pure gerit actū
cū parte. Ex quo inferf ad qftionē quotidianā. qdaz
ad iſtantā amici dixit fe uelle fidciuber. p illo. ille po
ftca corā teltib. pteftat. eit qz p illā fideiuffiōne nōle
bat obligari. deinde fidciuffit. petif apud creditozes.
¶ Certe pteftatio tollit tūc p pūū factū cui creditoz nō
cōfentit. z uoluit Bar. i. l. nō folū. §. morte. ff. d. nō.
ope. nū. Quāqz pteftatio fit fup actu in quo ius facit
pftumpciōne. iuris z de iure. z pteftatio tollit illā pre
ftumpciōne pone exēplū: ius pteftat qz fi fpōfus
cognofcat fpōfā de futuro imediate pbit mrimoniū d
pnt i. c. is q. de fpō. pone qz fpōfus. pteftet qz nō itē
dit cā cognofcere aīo pbedi mrimoniū z mulier cō
fēfit nunqd. pteftatio tollit p pūū factū fubfequēs.
¶ In quo dico qz ubi ceffaret turpitudō ualcret. ptefta
tio ex quo pars i cui. fauozē ius pftumit pteftit. ptefta
tiōni. hoc. pbo ar. coz q nō. i. aūc. fz iā neceffe. C. d.
dona. ante nup. ubi dicit. C. i. z cōiter iurifte qz pte
ftumpciōne iuris z de iure admittit. pbatio p cōfēffio
nē illi. i cui. fauozē ius pteftumit. z dixi. i. d. c. is q. fi
er. zo ex poffacto tollit pteftatio iuris p cōfēffionem
pūū multo foruz ubi apparet de uolūrate aīe factuz

facit qd nō. Inn. i. c. qz pleriqz. d. imu. ec. fz ubi turpi
tudo uerfat in pteftatōe. ut. i. exēplo pmiſſo nō ua
let. pteftatio. dicitū ē nō. Inn. i. c. ueniēs d. fpō. z hēc
breuiffime quoad fz. ¶ Quoad ultimū qz pteftatō
uenit ad dandū certū intellectū factū multiplici itelligi
bili z nō tollit p factū fequēs l3 pza frōte uideat̄ pūū
um fz dz itelligi fm pteftatiōe pteftatis. z itelligo
qz pteftatio ē facta i pntia illius cui. itereffe uif. exē
plū exis corā iudice recepto libello dic qz rīdere uult
nō tū animo. li. qz. hēc pteftatio pdeft. ut uoluit hic
Inn. z ad hoc allegat̄ quottidie dicitū Inn. z idē uo
luit i. c. unico. de. li. qz. fequit̄ Bar. i. d. §. morte. nā
ad libellū pōt rīderi multiplici z aīo litē pte. z aīo iu
dicē informādi. un. exq. pteftat fm unū intellectū nō
dz itelligi fm aliuz l3 aliuz fit magis cōis. facit. l. nēc
nius. ff. de neg. gef. ad idē adde dicitū Inno. i. c. cu
mana. d. electi. i. addi. ubi dicit qz fi pars dicat i pntia
iudicis. pteftoz qz nō itēdo pteftare i uos tanq̄ i iu
dicē pteftentē. z hāc pteftatiōe falua dico fic qz ualeat
talīs pteftatio nec tollit p vba fubfequētia. unū iudicē
pōt illū pdenare ut pūmacē. qz nō dz pparere exq.
pteftat qz nō itēdit pteftare ut i iudicē. z iō fis cau
tus ut addas i pteftatiōe ifta vba nifi qrenus de iu
re teneor tūc. n. defendit a pūmacia. ¶ Itē aduerre
qz h casu z fimilib. pteftatio iuuat qz cōcurit cum fa
cto. un. fi repetat̄ i quolibet factū tollit pteftatio p fa
ctu pure gefū. exēplū pparco corā iudice z recepto
libello rīdeo cū. pteftatiōe qz nō itēdo pteftare i cū
tanq̄ i iudicē pteftentē. fi pftēa facio aliquos act.
corā eo z nō repeto pteftatiōe tollit pza. pteftatio
facta corā eo. z de hoc ē tex. nō fm unū intellectū i. d.
l. cū i plures. §. locator. ff. loca. t3 Bar. i. d. §. morte
z Jo. an. hic. qd itelligo qz pars habuit liberā facul
tatē. pteftadi. fz fi. ppter iuftuz metu iudicis qz timu
it eius tyrānidē nō fuit aufus toties replicare credo
qz pza. pteftatio fufficit quoad totā cām donec ceffa
uerit metus argū. optimū. c. i. qd me. cā. z in. c. fi iu
ftus metus. de appcl. z hoc fufficit quoad intellectuz
c. z glo. ¶ In ea. glo. ibi pōt dīcā ex hāc particula uf
qz ad finē. colligit̄ una fo. ad pūū pmiſſuz qz pte
ftatio hic. pūū respectu antiquaz pbedarū z reſpe
ctu bonozū cōiū. nā folū. puidetur iftis ex fup ex
crefcētib. fructibus z redditibus quaſi gl. innuat qz
ceffante. pteftatiōe ifti recepti ultra numer. debuiffent
habere pres ex antiquis pbedis. quaſi ex receptiōe
ultra numerū frangat̄ neduz numerus canonicozuz
fz ē pbedarum. fz hoc dicitū nō pl3. z apte glo. j.
in. v. integritatis in fi. dicit pūū ut nō frangat̄ nu
merus pbedarum fz canonicozū tm. z illud ē cōius
z uerius. z pbari ut in. c. p. illoz de pben. z ibi i gl.
fi. hoc tenet expreffe quā nō. ad idē facit. c. dilectus fi
lius. e. ti. Ex his inferf ad queftionē quotidianā. an
fup excrefcētia redditū frāgat̄ numerū pbedaruz
ipfo iure. z ut qz fic. ppter pditionēz fubintellectā. de
qua in tex. z circa hoc multa poffent dīcā. fz uera pdu
fio ut nō frangatur ipfo iure p. c. fi. de. v. fig. fz est
in pteftatōe rūpendi. fic itelligē pditionē illā de qua i tex.
¶ Item tot fūt iſtituendi i ecclia quot ex redditib. c.
pnt ſuſtentari. ut i. c. i. de iſti. z fi aliqui fūt recepti ul
tra numerū dz numer. pbedarū augmētari ex fup
excrefcētia redditū nō tm antique pbede pftundit̄
fz accreſcentib. fructibus creātur noue pbede pares
cū antiquis. z de hoc ē tex. nō. hic z alibi nō ita bene
pbat. ¶ In gl. i. v. i. canonicos nō. pūū ex ifta gl.
qz laicus pōt habere pbedaz in ecclia fz nō canoniā
quaſi uelit gl. qz canoniā fit ius fpūale. pueniens co
ipfo qz aliquis recipit i canonicū pbedā vō ē qd tpa
le debita canonicō rōne officij z canonic. Contra h
opponit de. c. dilecto d. pbedē. ubi pbedā appellat̄
ius fpūale z indiuidū. So. itelligē illū tex. qz pbedā
dz annexum canonicatū. un. rōne canonicē dz

ius spūale. istā gl. itelligo qñ p̄bēda ē per se p̄sistēs ī
mera t̄p̄alitate. nā p̄bēda singl̄r p̄siderata cōsistit ī
mera t̄p̄alitate. qz ex bonis t̄p̄alibus cōsistit p̄bēda
sic itelligit **Inn.** i. c. maiorib⁹ de p̄bē. z iō dubitat an
ī ecclesijs regularibus p̄nt eē p̄bēde seu portiones
p̄uilegiatē q̄ sūt loco p̄bēdaz. d̄ quo uide p̄ **Inn.**
i. c. dilectus. cl. ij. de p̄bē. z qd̄ ibi dixi. z p̄ **Jo.** an. in
regula n̄ ē obligatoriū. de reg. iur. li. vi. i. mer. ¶ 2°
nō. ex glo. qz licite sūt p̄ laicis ī ecclesia p̄bēde. z re
fert **Cōpo.** hoc seruari ī ecclesia sc̄i Martini carno
teñ. ubi assignant̄ aliquē p̄bēde nobilib⁹ rōe paup̄
tatis uel alicuius seruitij t̄p̄alis. p̄ hoc. c. possessiōes
xvi. q. i. ubi ecclesia pōt paup̄ri p̄cedere usufructum
alicuius possessiōis. vñ ecclesia d̄z sua bona cōicare
pauperib⁹. xvi. q. j. c. si. dicit̄ ē h̄c **Cōpo.** qz p̄p̄ cōiō
nē que ē īter p̄bēdā z canoniā si p̄bēda solita p̄fer
ri canonico p̄fer̄ clerico uel ēt collatus canonicatus.
pro hoc facit optime. c. translato. s̄. co. ¶ In glo. in
v. p̄cip̄erēt ibi simoniācū fuisse. ¶ **Id.** bñ gl. qz si rece
ptus ī canonicū facit pactū ut nihil omnino petat rō
ne canoniē p̄mittit̄ simoniā. s̄z n̄ p̄batur p̄ tex. quez
glo. allegat̄ s̄z optime facit. c. p̄ uas. iij. de simo. z de
clarat̄ ut. s̄. dixi. ¶ In si. glo. loquitur aliquātulum
obscure. s̄z forte uoluit itelligere ut itelligit̄ **Inno.** qz
canonici fecerūt statutū p̄ se ut recipiēt̄ ultra nume
rū nihil p̄cip̄erēt de canoniā. nā siue statutū sit bonū
siue sit malū nō p̄mittitur simoniā fm̄ eū z bñ qz cū
nullo sit pactū. nec ex sola edictione statutū uenditur
aliquid spūale. qz uenditio nō cōsistit sine p̄cio i. s̄. p̄ciū
isti. d̄ empti. z uen. ¶ S̄z si statutū legeret̄ t̄p̄e receptio
nis ī canonicū quo cauet̄ ut aliquid def̄ uel p̄mittat̄
z recipiēdus p̄mitteret̄ obseruare tūc bñ cōmitteret̄
simoniā. qd̄ bñ nō. nā fm̄ **Dost.** sicut cōsuetudo nō
excusat̄. ita nec statutū. j. de simo. ueniēs. z. c. nō fat̄.
z itelligit̄ fm̄ **Dost.** qñ statutū n̄ r̄r̄ret̄ p̄uatiū omo
dū z t̄p̄ale. secus si publicū z spūale: z p̄ hoc dicit̄ d̄
cū h̄c docto. canonicos nō excusari si exigunt̄ aliquid
t̄p̄ale a nouiter recipiēdo seu recepto diuidēdū inter
eos. sec⁹ si uenit applicandū alicui operi. puta p̄ bo
no fabricē uel alterius utilitatis ecclesie. hoc dicit̄ p̄z
mibi rōne cōsuetudinis nō rōne statutū. allego tex.
apertū. i. q. iij. ex multis. ubi tex. que nescio alibi d̄c̄
nil debere exigi a bñficiādo etiā ut illud cōuertat̄ ī
fabricā uel aliā utilitatē ecclesie ne bñficiā uideant̄ p̄e
cio cōcedi. ¶ Sed dices tu quare ualet p̄t̄ cōsuetudo
q̄ statutū: dico qz statutū nō habet̄ p̄ncipiū uolūtariū:
sed necessitatiū. z paria sunt petere expresse uel
cū edictione statutū: s̄z cōsuetudo habuit̄ p̄ncipiū uo
lūtariū. nā ex pietate uel liberalitate potuerūt recepti
nouiter aliquid dare utilitate ecclesie applicādū. z ex istis
obligationib⁹ uolūtarijs poterit̄ iduci laudabilis con
suetudo: sic itelligit̄ tex. nō. i. c. ad aplicā. d̄ simo. ¶ Et
uide qd̄ ibi dixi z tetiḡi. i. c. iacob⁹. eo. ti. dicit̄ etiā h̄c
Inn. qz si nihil peteret̄ uel p̄mitteret̄. s̄z receptus
aliquid spōte dat̄ canonicis ecclesie non cōmittit̄ simo. s̄z
ibi sit statutū aliquid exigēs qd̄ nō. p̄ hoc facit. c. si
qōnes. de simo. z. c. cōsuluit. d̄ usu. z sic ut qz t̄p̄e q̄
quis recipit̄ spūale pōt dare spōte aliquid t̄p̄ale. ad
qd̄ uide tex. nō. i. q. i. emēdari. ¶ In glo. in. v. indu
strīā. nō. si. glo. z p̄ clariora v̄ba dicit̄ **Dost.** qz si p̄ in
dustriā canonicorū augmētant̄ p̄bēde qd̄ sup̄erēt̄ ce
dit̄ eis: sed si bona capli augmētant̄ pōt etiā augmē
tari p̄bēdaz numer⁹. ut h̄ qñ ī cōib⁹ reddidit̄ n̄ refe
rat̄ un̄ pueniat̄ augmētū. ¶ Ego credere qz etiā ex p̄e
bēda singulari possit̄ aliquid subtrahi: si aliquid sup̄
est̄ ex necessitatib⁹ ipsi⁹ canonicis: ut qz p̄bēda multuz
abundat. rō qz bona p̄bēdaz sunt canonicis: z ecclesie
canonici possidēt̄ non iure p̄prio sed ecclesie. ut. xij. q.
i. s̄. si. cū. c. se. si ergo una p̄bēda multū abundat:
z alia est̄ multū tenuis pōt ep̄s cum caplo ex p̄ben
da abundant̄ sup̄plere defecum tenuis. sicut ex bōis

uni⁹ ecclesie pōt sup̄pleri alteri. ut i. c. j. de re. eccle. nō
alie. li. vj. nec ē curādū d̄ industria canonici qz ad hoc
tenebat̄. ¶ Itē sup̄flū d̄z deputari ad piā cām. ut in
d. s̄. si. ergo si fiat deputatō p̄ cp̄z z capl̄z ad piā cām
nō p̄d̄o uerit̄ res ad usū destinatum. ¶ In gl.
i. v. ad p̄bēdas. i. si. tene h̄c ultimā so. gl. z eā decla
ra ut nō gl. i. c. ij. d̄ p̄ces. p̄bē. li. vj. ¶ Et p̄clude qz si p̄
mitteret̄ canonicat⁹ uel p̄bēda n̄ ual̄z p̄missio. ut
i. c. ij. de p̄ces. p̄bē. ¶ S̄z si q̄s d̄ p̄nti recipit̄ ī canonicū
z p̄mittit̄ sibi d̄ p̄rio uacatura t̄z receptio. quia ius
canoniē ē questū de p̄nti z d̄z h̄re p̄bēdā uacaturā
n̄ rōne p̄missionis s̄z canonicat⁹ habitū. z iste ē itelle
ct⁹ hui⁹. c. ¶ In gl. i. v. ultra numerū. nō gl. ad quā
quotidie sit remissio cū qñ an̄ recepti ultra nūcrū d̄
beat̄ h̄re stallū ī choro uocē ī caplo distributōes quo
tidianas z alia q̄ soliti sūt canōici recipere. z ultra gl.
repiūt̄ alie opiniones uarie. **Inn.** z **Cōpo.** de di
recto sequūt̄ triā opi. Distinguit̄. n. qz aut in loco est
cōsuetudo qz canonic⁹ installat̄ tūc ad limites installa
tōis p̄sequit̄ uocē. si fuerit̄ installat⁹ ī choro h̄bit̄ ea q̄
sūt chozi. si ī caplo h̄bit̄ q̄ sūt de caplo. si aut̄ n̄ sub
ē cā siue p̄suetudo installatiōis dicit̄ qz cōspo qz reci
pit̄ seu installat̄ h̄bit̄ plenū ius canoniē. qz ī t̄p̄alia n̄
trāsserāt̄ sine traditōe. ut. l. i. traditōib⁹. ¶ C. d̄ pact.
sec⁹ tñ in spūalib⁹. p̄ quo uide bo. tex. i. c. si tibi abii
ti. de p̄ben. li. vi. ¶ **Jo.** an. distinguit̄ inter̄ receptum
auēte superioris z receptuz uoluntate capli. p̄rio cāu
receptus nihil consequat̄. 2° debet h̄re uocem ī caplo
z distributōes z si. ¶ Et sit rō diuersitatis qz subuenit̄
ei qui in necessitate p̄stitutus est. ut. in. c. ab arbitris.
z ibi glo. de offi. dele. li. vj. ¶ **Jo.** de lig. hoc īpugnat.
qz pinguis ius h̄nt̄ recepti auēte pape qz capli. ut p̄z
i. c. bi. q. d̄ p̄bē. li. vj. do. d̄ ro. d̄. c. ccdij. al. ccdij.
dicunt̄ qz de p̄suetudine curie approbatū est qz isti re
cepti ultra numerū nihil interim recipiāt. qz non h̄nt̄
plenū ius. qñimo talis canonicatus uacat post colla
tionem p̄bēde sibi factam cui ē annexus canonica
tus. loquitur tñ de receptis pape auēte. ¶ **Jo.** an. di
stinguit̄ qz aut papa mandat̄ aliquē recipi cum plenū
tudine iuris canonici. ut i. c. dilect⁹ filij. de p̄ben.
z i. c. p̄posuit. de cōces. p̄ben. qz tē talis d̄z h̄re oīa.
¶ Aut mādauit̄ istum simplr̄ recipi ultra numerū. z tūc
p̄cedit̄ opi. glo. aut qz recipit̄ auctoritate capli. z tūc
debet tal̄ oīa iura recipere z cōsequi ar. h̄. ¶ Credo qz
ista qd̄ dependat a decisione alterius qd̄ntis an. f. p̄
receptionē ultra numerū frangat̄ numerus. nā si nu
merus frāgitur nō uideo quare iste receptus nō debz
oīa habere s̄z nō habeat̄ p̄bēdā. nā h̄re uocē ī caplo
z stallū ī choro z distributōes quotidianas nō sūt
ira necessaria ad p̄bēdā s̄z ad canonicatū. nā a p̄
cipio erāt̄ canonicis sine p̄bēdis distinctis. maxie qñ
ecclesia nō habebat̄ t̄p̄alia. xij. q. i. c. uidētes. z pōt qz
p̄fecte esse canonicus absqz p̄bēda. ut. nō. ¶ **Inno.**
in. c. si. de de. nō resi. ex sepatis ergo nō d̄z fieri illa
tio. ut i. c. ij. de trāsta. p̄la. z in. l. papintian⁹ exult. ff.
d̄ mino. cū ergo ista sūt accessoria ad canonicatū trā
slato canonicatū ēt̄ ista trāsserunt̄. ut i. c. trāslato. s̄.
e. un̄ ad p̄positaz qōnem dicit̄ qz aut canonicis rece
perūt̄ aliquē simplr̄ ultra numerū z frāgit̄ numer⁹ ut
p̄z h̄c ibi ī derogationē sue p̄stitutiōis zc. z p̄ p̄ns sic
recept⁹ d̄z h̄re oīa iura canoniciā z expectare p̄ben
dā t̄p̄e suo. nā uidem⁹ ī regularib⁹ qz ex sola recepti
one recipiūt̄ ius caplare z alia q̄ sūt de iure collegij.
aut canonicis recipiūt̄ aliquē hoc adiecto ut sit sup̄nu
merari⁹. z sic p̄z qz noluerūt frāgere numerū s̄z qd̄dā
ius cōordinariū dare. z hoc casu p̄cedat̄ gl. qz sic re
cept⁹ nō h̄z ius itegz. s̄z ē qd̄dam ius p̄paratoriū ad
futurū ius itegz obtinēdū. z p̄ hoc pōt̄ illud qd̄ dicen
dū cū doc. z ordiarij collegij recipiūt̄ aliquē ultra nu
merū q̄le ius habeat̄ ī collegio. z an h̄at̄ uocē appro
bādi uel reprobandi doctorādū si v̄o ad mādatū pape

fit receptio. aut papa scribit ut cū plenitudine iur[is] ca
nonicalis recipiatur. et serua opt. do. An. q̄ i hoc mi
hi plz aut simplr mādāt aliq̄ recipi et d̄pēdet ab il
la q̄de an frangat numerus. et cōiter tenet q̄ nō. ut
nō. i. d. c. p illoz. et hoc tenēdo dicerē illū nō habere
ius itegruz. et hoc casu. pcederet opt. do. d̄ ro. nā in
dubio nō ut papa derogare numero. s̄z poti[us] creare
q̄daz ius extraordinariū et pparatoriū ad integruz
ius obrinēduz. sec[us] dicit i recepto auctoritate legati. qz
legatus n̄ pōt necessitare canonicos ad recipiēdu ali
quē p̄ statuta ecclesie et ipus p̄uilegiū. ut ē nō. i. gl. in
d. c. p illoz. ¶ In gl. si. s̄z p̄ h̄ et p̄ tex. oppo. hic. n.
n̄ agebāt isti canonici actiōe reali. et sic n̄ debebat fie
ri reuocatio ex uicio litigiosi. qz tūc res dicit litigiosa
q̄ uertit q̄ de d̄nō. de quo dicitur ut h̄ i aut. litigi
osa. C. de lit. et nō. i. c. ecclesia. ut li. pen. nec debeat fi
eri reuocatio pp̄ p̄dētiā litis. qz p̄dēte lite pōt pos
sessor sua possessione uti. iō potuit caplin p̄ferre p̄be
das et alienare possessiones cōes. p hoc facit q̄ dixi
i. c. ex lris. de in. pa. §. duo sunt p̄cipales intellect[us]
ad si. c. Primus ē q̄ hic reuocatur oīa gesta p̄ alterā
partiu post q̄de morā corā ep̄o ferrariēsi. nā hec q̄
p̄rio fuit attēta corā illo ep̄o. et ad p̄ria r̄ndit i effe
ctu Ann. q̄ sit reuocatio pp̄ p̄fidia que nōtur in istis
canonicis antiquis q̄ cū tenerent. puidere nouis trā
stulerūt p̄bendas seu possessiones i seipos. si aut trā
statio fuisset facta i aliū n̄ fuisset facta ista reuocatio.
Et nō sing. hoc dicitur. ē. n. nouuz remediū reuocadi
attēta lite p̄dēte ubi. f. nōtur p̄fidia i attēte lz
cessent alia iuris remedia. Secundus intellect[us] ē q̄
hic reuocatur attēta p̄ p̄tes corā ep̄o Ferr. post li
tē morā corā papa. et rō reuocatiōis ē defectus p̄tatis
ep̄i. nā fm̄ An. ex quo papa incepit cognoscere d̄ ali
qua causa ut illā ad se aduocare et de manu inferioris
tollere. ad hoc. c. ut n̄m. de ap. postmodū. Ann. ut
ab hoc recedere. et dicit q̄ requirit q̄ papa expresse
ad se reuocet cām. nō. n. sufficit q̄ iure ordinario ic̄
piat de aliqua cā cognoscere. Post. dicit n̄ ee d̄ziā an
papa cognoscat de cā uel ad se reuocet. q̄ cognosce
do satis v̄ reuocare. d. c. ut n̄z. Po. an. dicit q̄ aut
papa ex certa sc̄a et p̄prio motu ad se reuocat cāz ul
de ea cognoscat et alteri delegat. et ut cām cripe ab in
feriore ita q̄ n̄ t̄z. p̄cessus inferioris d̄modo iste inferi
or sit certificat[us] p̄ quēcūqz. quasi secus si iudex inferior
nō sit de hoc certificat[us]. all. c. si duobus d̄ appel. aut
papa facit ista ad istāz alterius p̄tis. et tūc opus est
q̄ ista pars excipiat corā inferiore iudice. al t̄z. p̄cessus
qz papa tenet reuocare si et iquantuz ps. uult illa re
uocatione uti. all. bo. tex. i. c. audita. de resti. spo. fa
retur t̄i q̄ curia non recipit h̄ dictuz. s̄z facta reuoca
tiōe idistite curia tenz q̄. p̄cessus corā inferiore sit nul
lus. Hec dicta mihi placēt p̄ter p̄mū. nā ubi superior
reuocat motu p̄prio et ex certa sc̄a nō requirit ut iu
dex inferior certificet. ut i. c. j. d̄ p̄ces. p̄beb. li. vi. Gate
oz t̄i q̄ si aliud attētur i p̄iudiciū ignozātis. p̄ba
bilis ignozātia h̄z illū excusare. et hoc uoluit Ann. in
d. c. j. ubi uide de materia huius reuocationis. et ad
c. si duob[us]. de appella. dicit q̄ p̄tās n̄ erat reuocata a
superiore ab inferiore. Itē sup. p̄cessu p̄tumacie punit n̄
āt sup p̄cipali. et h̄ nō. qz quotidiana. ¶ Quid aut
si duo iudices n̄ h̄ntes se ut superior et inferior cogno
scūt pariter de una eadēqz cā an teneat. p̄cessus corā
utroqz factus. Anno. dicit q̄ sic nā ex quo h̄nt ambo
iurisdictionē in illa causa imputanduz ē parti nō ex
cipiēt. si aut p̄ferunt d̄ziās sn̄as. Compo. dicit q̄ n̄
ualet secūda lata p̄ primā nisi p̄dēte appellatiōe
sup p̄ria p̄te eēt lata secūda. nā tūc de fa p̄sset exci
pi corā iudice appellatiōis. ¶ Nō. plura ex istis dicit.
p̄ limitationem ad. l. ubi ceptū. ff. de iudi. ut iudici
um d̄z finiri ubi ē ceptū. dicit. f. si excipiat s̄z si nō exci
piat ualz. p̄cessus ab utroqz. sic limita. c. ex teoze d̄ re

scrip. ¶ 2° nō. q̄ sn̄a cōtra sn̄az n̄ ualz ēt i diuersis
istāz et corā diuersis iudicib[us] opti. Par. in. l. j. C.
q̄i. puo. n̄ ē. ne. §. tu dic de hac mā ut plene nō. in
c. iter mōasteriū d̄ re iudi. 3° nō. q̄ d̄ iure supueniē
ti p̄ appellatiōe pōt q̄s expiri ad effectū p̄sc̄ndi
sn̄az. p̄ se. d̄ q̄ uide q̄d p̄le. et nō i. c. abbate sane d̄
re. iudi. li. vj. et p̄ h̄ p̄clusiue h̄f mā hui[us]. c. clara. ab.

Ecclesia sancte marie. fa mosū. c.

et tractabo h̄ māz ultra alios an et q̄i sta
tutū laicorū seu lex p̄ncipis extēdat ad ec
clesiā uel ecclesiasticas p̄sonas. et cōit sūmā sic. Lau
se ecclesiaz p̄ p̄stitutiōes laicorū diffiniri n̄ debēt. Ego
gnāl[is] quoad intellectū sūmo sic. Statutū gnālē laico
rū ad eccl[esi]as l' ecclesiasticas p̄sonas uel earū bōa i earū
p̄iudiciū n̄ extēdit nec spālē ēt si earū p̄modū et fauo
rē p̄cernat. Diuidit p̄ncipalit̄ i duas p̄tes. In p̄ia
pōt duplex diffinitōis motiū. In sc̄da diffinitō. ibi
q̄ a senatore. Et sc̄as q̄ h̄. c. et c. ecclesia sc̄e marie. j.
et ij. ut. li. pen. ponit idē s̄m. et uide gl. ibidē q̄ nar
rat seriē toti[us] negocij s̄z q̄tū p̄inet ad māz hui[us] l're
pone sic casū l'ralē. Ecclesia sc̄e marie mouit q̄stionē p̄
Jo. de acheya sup̄ q̄busdā possessionib[us] corā iudice
seculari p̄dēte lite. iste Johānes quētr̄ trāstulit posses
siones p̄tatis quoddā mōasteriū. senator roman[us] co
rā q̄ uertebat q̄ uigore cuiusdā statuti laicorū dicit
ris q̄ si re[us] trāstulerat possessionē litigiosā i aliū debe
tz possessio ab eo tolli et dari p̄tēti. spolauit mona
steriū illis possessionib[us] et tradidit eccl[esi]e sc̄e marie mōa
sterio n̄ p̄uicto nec uocato l' p̄cesso. demū mōasteriū
egit corā papa petēdo se restituī ad illas possessiones
q̄s sc̄ator uigoz illi statuti sibi abstraxerat. papa v̄mo
t̄ronib[us] de q̄b[us] i l'ra q̄d factū fuit p̄ senatore i p̄iudici
uz eccl[esi]e reuocauit et possessiones illas mōasterio
restituī. ¶ Nō p̄ h̄z casus positionem tex. ap̄tū con
tra opti. Par. i. l. cūctos p̄p̄os. C. de sum. tri. ubi dicit
q̄ statutū laicorū generale p̄m̄ n̄ nutries s̄z rationē
p̄tines d̄z suari i utroqz foro tā p̄ laicos q̄ clericos
d̄mō specificē non disponat de eccl[esi]is uel ecclesiasti
cis personis nec sit contra libertatē ecclesiasticā. hoc
dictum reprobat h̄c. nā hoc statutū de q̄ p̄dixi erat
gnālē nec nutriebat p̄m̄ sed ueniebat obuadū frau
dit[us]. nec erat contra libertatem ecclesiasticā cū ec
clesia p̄uat icidētes i uicū litigiosi. ut nō. i. c. ecclesia.
ut li. p̄. et t̄i h̄ statutū n̄ ualuit respectu eccl[esi]az q̄n i
mo nec i foro seculari debuit suari i p̄iudiciū eccl[esi]e
et hoc nō qz nō solet ad hoc iudiciū iste tex. ex hoc et ex
tex. nō qz cā eccl[esi]az ēt q̄ten[us] uersat et agitaf i foro
seculari n̄ d̄z decidi nec diffiniri fm̄ ius ciuile et statu
tū laicorū. et sic ut tex. hic p̄o dictis doc. i. c. j. s̄. e. 3°
h̄f h̄ argu. optimū q̄ iudex secularis n̄ exercet offiū
suū p̄ ecclesiasticas p̄sonas ēt i causis icidētib[us] coram
eo. nā istd̄ negociū mōasterij icidēter ostū fuit in cā
mora corā seculari. et t̄i n̄ potuit iudex secularis in
ista icidētia iurisdictionē suā exercere p̄ monasteriū
et hoc facit p̄ gl. j. i. l. nullū. C. d̄ testi. q̄ uoluit q̄ si de
rie t̄stificādo deliquerit corā seculari pōt puniri etiā
p̄ ipsū iudicē secularē rōne inidētie. de q̄ uide q̄d di
xi latius in. c. uerū. de so. cōpe. ¶ Nō quart[us] q̄ laico
rū q̄dam sunt religiosi q̄dam nō. et sc̄as q̄ uerbum
religiosus pōt capi largissime. et p̄prehēdit oēm xp̄ia
nū. un̄ d̄ xp̄iana religio. ut i. c. p̄ humani. d̄ homi.
i. vj. q̄iz d̄z large et p̄prehēdit oēs xp̄ianū h̄ d̄este ui
uētē. nā i eo q̄ ip̄edit deo d̄bitā fligionē pōt dici reli
giosus. et isto mō pōt itelligi iste tex. hic q̄iz capitur
stricte. et tūc dicitur religiosi q̄ promittūt tria s̄bāta
regule. ut nō i l'rica de regula. et dicitur religiosi q̄si
deo relegati p̄ p̄fessionē. et hoc mō laici p̄uersi p̄nt di
ci religiosi i. c. n̄ dubiū. de s̄. ex. et hoc mō potest ēt i
telligi iste tex. quia laici conuersi n̄ p̄nt tractare sp̄iri
tualia. ideo n̄ p̄nt itresse electōi p̄lati una cū clericis
ut in

ur i. c. ex eo d' elec. li. vi. z sensus e' ut laici q'ntuq' re
ligiosi sine large sine stricte n' pnt disponere de reb'us
ecclesiasticis, ppria auctoritate. z cu' ista lra loquat' ge
neralit' idez dic' respectu i'perato'is uel regis. ad hoc
xvi. di. si i'perato'z. z. c. cu' ad uey. ubi tex. no. uult q'
e' i'perato'z n' pot' i'teresse p'ilio g'rali clericor'um. q'd n'
plenius examino i' quadam disputatione. **N**o. q' lai
ci n' pnt statuere e' i' fauore ecclesiaz z clericor'um. q'd in
rellige q'n statut' e' auctoritatu' ut q' de reb' eccle
siasticis disponit p'cipiendo uel ucrado seu p'hibedo.
secus puto si e' mere p'iuilegiatu' ut. j. lat' subijci
am. **N**o. casuz uniu' reseruatu' pape. s. approbare
statuta laicoz respectu ecclesiaz z ecclesiasticaz p'so
ru'. n' ergo pot' platus circa papaz approbare statuta
laicoz circa clericos. ro' e' q' nullus platus d'z p'mittere
laicis negocia ecclesiastica ut ipsoz discretio agantur
ut i. c. ij. d' iudi. s'z papa h' pot'. vii. dat q'nq'z laico p'ra
te excoicadi. ut e' gl. no. xxxij. di. s. uey. **I**te'z comittit
laico cas'z criminal' clericis. ij. q. v. mena. z cofirmado
talia statuta facit ea sua. q'z oia nra facim' zc. l. j. c.
de ue. iu. enu. et. c. si aplice. de pben. li. vi. **E**x his in
ferf ad q'onem. nuquid papa possit se subijcere iurif
dictioni i'perato'is uel alteri laici. z ut p' q' sic p' tex.
q' quottidie alle. ij. q. vij. c. nos si icopeteret. z p. l.
e' receptu'. ff. d' iu. om. iudi. ubi h'z q' maior iudex pot'
se subijcere iudicio inferioris. **C**ontrariu' decidit hic no.
Io. an. q'z tederet i' p'uidiciu' sumi aplatus. z igno
minia irrogare' deo si uicarius eius possit iudicari
p' seculari. vii. papa n' pot' renuciare illi p'iuilegio et
honori cu' p'ncipaliter n' c'cernat honore' seu utilitate'
suaz s'z dei z ecclesie. z ad. c. nos si icopeteret. dicendu'
q' ibi iudiciu' sumit' p' discretioe. z ex nimia humilita
te papa subijcit se iudicio i'perato'is quoniam plus
puto papa no' posse facere ut laici iudicio suo iudicet
clericos. z sic subijcere clericos iudicibus laicis q'z hoc
p'iuilegiu' fori hnt' clerici a deo ut no'. **I**no. i. c. ij. de
ma. z obe. uide bo. glo. i. d. c. si i'perato'z. xvi. dist. z
glo. i. c. q'p. de cefi. i. vi. f. q' papa no' pot' tollere ea
q' snt' de iure d'no. xxv. q. j. snt' q'daz. fatcor' n' q' pot'
eos facere suos delegatos. ut no'. i. c. menaz. z i. d. c.
ij. **I**n gl. ij. i. fi. no. bñ gl. q' bona p'rimonialia de
ricor'um gaudet eode' p'iuilegio cu' bonis eccle. hoc n'
dicit' n' colligit' ex tex. q'z solu' hic equiparatur quoad
exclusionem iurisdictionis secularis ecclesie z ecclesiasti
ce p'sone. de reb' aut' hie nihil d'z. id' forte glo. dicit' h'
forte ar. q' sicut p'sone z ecclesie equiparatur ita bona
accessoria ad p'sona' snt' equiparata bonis eccle. de
hoc h'et alias tres gl. i. c. ex litteris. de pigno. i. c. fi.
d' ui. z ho. de. z i. c. snt'. xvi. q. j. s'z uide gl. i' p'iu. xvi.
q. iij. possessioes. q' sig. die q' bona p'rimonialia de
ricor'um p'scribuntur sicut bona laicoz n' sicut bona eccle
sic ita q' p'scriptio quadragenaria n' extendit ad bona
p'rimonialia clericor'um. ad id' facit q'd no'. gl. z Archi.
i. d. c. q'p. ubi dicit' q' n' e' ufr ueru' q' bona clericor'um
gaudeat eode' p'iuilegio cu' bonis ecclesiaz. hinc dicit
no'. spe. i. ti. de i. re. resti. s. qualr. q' clericus i' bonis
p'rimonialibus no' petit restitutione' i' itegz p'textu' le
sionis sicut i' bonis ecclesiaz. de hoc e' bona gl. i. de.
unica. de in i. re. resti. hic do. **A**n. i. c. si diligenti. de p
serip. t'z z dicit' q' solu' i' casibus i' iure exp'is bona de
ricor'um gaudet eode' p'iuilegio cu' bonis ecclesiaz. z sa
tis fuit de me'te spe. q' i. ti. d' de. p'iu. ponit istos casus
spales. z Archi. i. d. c. q'p. z hac p'du'fione'z sp' tenui
nec ob. c. snt' pal. pcedit. n. quoad p'tectone'. q'z ecclesia
d'z d'federe bona clericor'um. nec pl'z ro' gl. i. c. ex lris. q'z
n' e' ufr. z die q'd ibi dixi. **I**n gl. si. ibi snia nulla no'
bñ glo. q' snia lata n' d' p'fessuz uel no' p'uitu' e' nlla.
z facit tex. i. c. nos i' que'p' all. i. gl. s'z n' hoc facit. na' se
tetta lata n' ius litigatoris e' n' no' p'uitu' l' n' p'fessum
t'z z fac' ius iter p'ces z i'putadu' e' no' appellatu'. ut i. c.
cu' iter. d' se. z re iudi. z i. l. res iudicata. ff. d' re. iur.

z in. l. i' genuu'. ff. de sta. ho. id' i'tellige gl. ut saluet q'
te snia e' nulla q'n c'ia e' lata sine medijs z sine cognt
tione cause lata e' snia. ut i. l. plat'. **C**. de sen. z circa
h' d'ic lat' q' aut snia lata e' sine citatione z e' ipso iur'
nulla ut i. l. j. s. ex eo. ff. d' se. q' sine ap. resc. na' cita
to e' iudametu' ord'is iudicarij. ut e' tex. isti. d' pe. re
me. li. facit. iij. q. ix. caueat. z i' de. pastorat' d' re iudi.
ubi bo. tex. q'd n' fallit s'z quosda' i' notor'is. d' q' ple
ne remitto ad. c. ufa. d' coha. de. et mu. z. c. cu' oli. d'
se. et re iudi. i. fi. et h' i'tellige nisi ps sit p'ns i' iudicio
te n' req'rit citato' q'z ad h' citato' ut pars sit p'ns. ut
no' **I**o. an. i. c. fi. d' elec. li. vi. z **B**ar. i. d. l. plat'. q'n
imo admonito' iudicis sedetis p' tribunali h'z ui trine
monito'is. ut e' gl. no. i. c. p'suluit. d' offi. dle. z ut tex.
s'z coez i'tellectu'. **C**. quod z q'n iu. i. l. ij. **S**i uero citato'
fuerit sca' s'z iudex p'cessit no' data copia p'ti ad se d'fen
dedu' snia e' nulla. ita dicit' **I**nn. i. c. tua. d' coha. de.
z mu. h' p'cederet e' i' notor'is. **I**d' e' q'n iudex ple
ne n' i'formar' de meritis cause tulit sniaz. ut i. c. rum
ex lris. de i' re. resti. no' p' **B**ar. i. l. cu' plat'. ff. d' re iu
di. **E**t gl. oppo. p' tex. z gl. z ut q' statut' laicoz
d'beat extedi ad ecclias z clericos salte ubi d' iure canoi
co no' repit' d'riu' sicut in casu huius. c. et respectu sta
tuti ut tex. i. c. p'stitur. de i' re. resti. z i. c. iij. d' co qui
mit. i' pos. z i. c. cu' cas'z a p'rio s'f'u. d' se. z re iud. d' le
ge p'ncipis ut tex. i. c. j. d' no. ope. nu. z. c. auete. d' co
cef. p'be. li. vi. x. di. si i' adiutoriu'. **S**o. pp' hec p'ria
difficultat' ma' huius. c. et uarie i' diuersis locis doct.
utriusq' iuris s'f'crit. s'z gnalit' repio duas theozicas
traditas a canonistis. una i. c. fi. d' solu. ubi coit' dicit'
q' lex p'ncipis p'uidicialis ecclesiaz n' extendit ad ecclesi
as nisi exp'isse approbet' p' papam. s'z si fauet ecclesiaz i'
telligit' approbata nisi exp'isse reprobet' seu cano' sit in
p'riu'. z hec theozica e' f'udata super eo q'z ecclesia uti' le
gib' civilib' q'ten' ueniut' i' fauore ecclesie z n' in p'ze
iudiciu'. ut i. d. c. si in adiutoriu' all. **S**i uo' e' constitutio
laicoz inferioru' n' extendit aliquo modo ad clericos
e' si sit fauorabilis. ad hoc adducit' tex. istu'. **A**lia the
ozica tradit' p' **I**o. an. i. c. j. d' no. ope. nu. ubi dicit' q'
si res ciuils et canonica coueniut' possum' mixti eis
uti i' utroq' foro. un' papa sepe f'udat se sup' legib' et
canonib'. ut no' in. d. c. j. de no. ope. nu. **S**i uero le
ges et canones discordat' aut lex n' pot' fuari sine pec
cato z d'z fuari cano' i' utroq' foro. ut i. c. fi. d' p'scrip.
z nulla lex peccati nutritiua ual'z. ut no'. i' regula iuris
possessor. li. vi. **S**i uero lex ciuil' pot' fuari sine pcto
tue qlibet lex d'z fuari i' foro suo. poit' ex'plu' i. c. ij. d'
arbi. li. vi. z hac theozica firmat' gl. i' dea regla' posses
sor. s'z alia reglaz **B**ar. tradidit' i. l. cictos p'p'los. all.
ut dixi i' prin. z lat'. j. dicef. **E**go lat' p'sequoz hac
materia' p' enumeratione' casuu' gnaliu' ex quozu' deci
fioe pot' i'ferri ad decisionem mltaru' q'onu' p'iculariu'.
Primo p'sequoz in constitutione p'ncipis. z i' costo
ne laicoz inferiorum. **A**d p'imum dico q' quan
do lex ciuils specificice disponit super ecclijs z p'sonis
ecclesiasticis. nec repitur p'riu' iure canonico. pone ex
plu' p' totu' ti. de sac. san. ec. **C**. **A**n aut' talis res sit p'
uada i' foro ecclesiastico. **I**o. cal. i. c. j. pal. dicit' q' d' ne
cessitate n' e' suanda q'z no' as'rigit' ecclias s'z pot' fua
ri ex q' canon non p'radicit' z dico q' hec q'd depen
det ab alia. **A**n lex ciuil' sit approbata eoipso q' cano'
no' d' dicit' s'z specificice disponit de ecclijs z p'sonis eccle
siasticis. et credo q' no' sit fuada e' de honestate. q'z
talis lex e' nulla taqua' codita a no' hnt' p'rate. na' sta
tutu' assumit uires a p'rate statu'etiu'. ut in. l. fi. ff. d' iu
rif. om. iu. z i. c. a nobis. de sen. ex. in. c. ut aiaru'. de
p'sti. li. vi. certum e' n. q' i'perato'z non h'z potestare' su
per ecclesias nec p'sonas ecclesiasticas. ut hic et meli
us i. d. c. si i'perato'z. et. c. cu' ad uey. imo hodie i'perato'z
recognoscit' ipiu' ab ecclesia. un' ab ecclesia coronat'
z cofirmat' z i'peratu' de g'ete i' g'etem p' ecclesiam trans

ferit ut fuit oli trāflātū d̄ grecis i germanos. ut i. c. ue
nerabile de elec. z hodie ē tex. bo. i. c. uagā. bōi. viij.
q̄ icipit unā factā. z uide Bar. i. l. j. ff. d̄ req. re. z q̄
plene dico i. c. nouit. d̄ iudi. iō n̄ potuit ipator leges
p̄dere ex defectu p̄tatis. z iō nō. die Ann. i. c. j. de re.
ec. nō alie. li. vj. q̄ solēnitas i troducta p̄ iperatore i
alienatōe rei ecclie de q̄ i auē. hoc ius p̄ortectum. C.
de sa. san. ec. nō ē fuāda necessario. qz n̄ potuit ipe
rator disponere hanc solēnitate. p̄ hoc facit rō gnālis
huius tex. ubi d̄ n̄ ē tributa facultas zc. Itē ex ob
seruatiā illarū legū denotaret quedā supioritas ipij
ad eccliaz. un̄ p̄ oēm honestatē ē ut ipator ponat fal
cē i melle alienā z confundit ordo toni⁹ monarchie.
fac̄ rō. c. fugula. z. c. ad hoc. lxxix. di. dicerē tñ qz si
lex eēt meze p̄uilegiatiua tūc eēt tenēda qz tūc cessat
rō supioritatis cū q̄s possit eē p̄uilegiat⁹ nō subdit⁹
sic itelligo. c. nouit d̄ iudi. iō dico qz ubi lex eēt fūda
ta sup rōne nāli pōt iudex ecclie iustit⁹ illā suare nō
rōne legis s̄ rōne nāli. ad hoc. l. scire oz. ff. d̄ exu.
tu. deficiēte. n. l. recurrēdū ē ad rōne nāle. ut in. d. l.
scire. z in. c. 2° requiritis de appel. nō gl. j. di. p̄uilegi
do. Et ex his hēs limitatōez optimā ad illa iura que
dicūt leges ciuiles fuādas si canonib⁹ n̄ dicit⁹. 2°
casus est qñ lex ciuilis disponit gnāliter n̄ faciēdo mē
tionē de p̄sonis et eccliaz s̄ si ipsa nō possz seruari
sine peccato. ut pone exēplū i legib⁹ iducētibz p̄scri
ptionē cū mala fide. z talis lex nō ē fuāda nec i foro
canonico nec ē i foro ciuili. qz nulla lex ualet iducēs
p̄tū. ut i. c. fi. de p̄scrip. z pōt iudex secularis cō
pelli eē ut illā nō seruet ut i. c. l. j. de iurei. li. vj. hoc
uoluit Bar. i. d. l. oēs ppli. de iusti. z iu. z i. l. fi. C. si
p̄ ius uel uti. pu. z i. d. l. p̄uilegia. 3° casus qñ lex
ciuil⁹ ē gnālis et rōnabilis nec dicit canonē. tūc si est
fauorabilis est seruanda ēt quoad clericos sec⁹ si p̄
iudicialis. ut i. d. c. j. z i dicta theorica superius all.
Circā hoc tñ contingit nōbile dubiū qñ lex dicat
p̄iudicialis clericis. p̄one qz cleric⁹ iustitutus heres n̄
consecit iuentariū an teneatur ultra uires hereditarij
dico qz ubi lex pōt hēre aliquod commodum z aliqd
icōmodū n̄ pōt dici p̄iudicialis. secus si aliqd. icōm
modū. z iō lex disponēs i p̄ribz in locato deposito
empride et uēditione rei z sil⁹ oēs iste leges ex qñ
dicit canonib⁹ sūt fuāde quoad ecclia z ecclie iustas
p̄sonas. de h. i. c. j. de no. ope. nū. ubi demolit ecclia
nouit edificata p̄ nūciatōez noui opis iducēta p̄ lege
ciuile et tñ eo respectu lex pōt eē p̄iudicial. s̄ pōt dici
cōmodosa si cleric⁹ ageret p̄ laicū. z h̄ ut d̄ mēte Jo.
an. et Post. i. c. ecclia. ut li. p̄. p̄bat ibi i co qz agit
cōtra clericū uicio litigiosi z tñ illud ius agendi fuit
gnāliter p̄ditū a iure ciuili. ad idē. d. c. auēte. ubi pa
pa adducit legem ciuilem i argu. in decisione cause
spūalis. h̄ p̄cedit nisi ecclia esset spūaliter p̄uilegiata.
un̄ qz dixi i clerico h̄cedē nō cōficiēte iuentariū qz
tenet ultra uires hereditarias nō extēdit ad eccliam
q̄ d̄ p̄uilegiata. z l. j. de h̄ n̄ sit tex. sūt tñ rōes z d̄ca
doc. et t̄z Bar. i. l. j. C. de sa. san. ec. et Pal. i. l. fi. C.
de iure deli. qz si fiscus n̄ tenet aliqd reliquē ecclie ex
q̄ ecclia uenit dānificāda z obligāda i auē. sic aliena
tio. C. de sa. san. ec. sec⁹ i clericis ut. s̄. dixi. z in istis
pōt saluari gl. q̄ t̄z p̄riū i. c. j. d̄ te. z ibi dixi. 4° Quar
t^o casus qñ lex ciuil⁹ ē gnālis s̄ deuit a iure canonico
exēplū i. d. c. ij. de arbi. li. vj. et tūc cōit d̄ qz lex ciu
lis ē fuāda i foro suo et canō i foro suo. i. ecclie iustico.
ut nō i. c. cū cēs. d̄ testa. z i. d. c. j. d̄ no. ope. nū. nisi
forū seculare eēt de tpali iuriditōe ecclie qz tūc d̄z p̄
uari canon. ut i. c. fi. duob⁹ de appel. z i. c. qz clericis
d̄ fo. cōp. 5° Quit^o casus ē cū lex ciuil⁹ disponit d̄ mā p̄
tinēre ad eccliam n̄ disponēdo d̄ illa mā s̄ tollendo
lucē qd̄ als dederat uel pōat penā actū explicatū. exē
plū p̄mi si raptor d̄bit m̄fimonū cū rapta lex ciuilis
p̄uat ipsaz rapia oibus bonis ipsius raptoris q̄ sibi

dederat p̄p̄ delictū raptus. ius canonicū idistincte p̄
mittit matrimonū iter raptorē z raptā. ut i. c. cū cā.
de raptō. i. c. tria. xxxvi. q. ult. An ualeat illa disposi
tio legalis: glo. nō. i. c. cū fm̄ leges. de here. li. vi. die
qz sic qz lex potuit tollere lucrū. 3° p̄riū t̄z glo. nō. in
c. d̄ puellis. xxxvi. q. ij. qz lex ciuilis n̄ potuit directe
i d̄irecte disponere sup̄ matrimonio. z illā glo. ut seq̄
sc̄de. d̄ sc̄nis p̄silio. xxxv. al. xxxvi. z h̄ dictū plus mi
hi placz. qz auferēdo lucrū ut iimidare matrimonū
ita qz rapta n̄ erit ita libera ad d̄hendū m̄fimonū ti
more pene legis exēplū sc̄bi si lex punit d̄bētes. i. an
nos luctus ut h̄tur. C. de sc̄bis nup. q̄si p̄ totū. s̄ ca
non p̄mittit tale m̄fimonū. ut i. c. pe. z ul. de se. nu.
an ualeat pene legales de hac mā nō. i. l. j. C. de se.
nup. z i. l. liberoz. ff. d̄ his q̄ nō. i. sa. z i. l. decreto. C.
eo. dixi plene i. c. fi. d̄ se. nup. Cōis p̄clusio legis
z cāonistarū ē qz pene apposite i odiū m̄fimonij seu
d̄bētū sint sublatē. secus si i fauore filioz. uir tñ una
opio singularis fm̄ quā p̄sulerunt Pau. de lica. z
Rat. qz si ex p̄ctu sc̄baz nuptiaz resultat turbatio s̄a
guinis z incertitudo. plis h̄nt locū pene legales. exem
plū mulier pepit i. ix. mēse post mortē mariti. p̄babi
lit pōt dubitari de p̄u cuius sit. naz pōt eē p̄mi qz in
ix. mēse. itē z sc̄bi. nā mulier pōt parere i. vij. mēse.
ut i. l. septimo mēse. ff. de sta. ho. vii cū h̄ casu subit
cā rōnabilis. p̄hibēdi m̄fimonū pene legales h̄nt lo
cū qz. ll. ciuiles p̄nt distiguere ius diuinū ut dixi. s̄. c.
c. q̄ i eccliaz. nec ut de mēte apli tale m̄fimonū d̄bi
ex quo pōt resultare sc̄dalū. nā z i m̄lis alijs casib⁹
p̄hibetur usus m̄fimonij. ut tpe m̄strū z icuini. ut
v. di. ad eius z. xxxij. q. iij. i. sūma. z. c. n̄ oz. z hanc
opi. recitat z sequit⁹ Pal. i. d. l. liberoz. s̄ i. d. l. d̄cre
to. ē p̄tētus simplici recitatione. z hec opi. p̄ma frōte
ut multū rōnabilis. 3° ego i. d. c. fi. dico qz oīs pena
legalis ē sublata ēt si sit apposta fauore filioz simpli
citer nisi eēt apposta ex facto culposo ipsius matris
motus pluribus rōnibus z p̄cipue qz lex ciuilis nō
potuit i spectātibz ad eccliam statuere directe nec i
directe cū de his cognoscere non possit. ut in. c. uā.
d̄ oz. cogni. z in. c. latoz. q̄ si. sint le. nō. Bar. in. l. ti
tia. ff. so. ma. z in. l. j. ff. de iu. om. iudi. Itē qz apls
cōcessit generaliter z canon approbat ut. j. annuz lu
cus possit mulier d̄bere matrimonū. vñ nō. dictio
nē i s̄ra que cōp̄chēdit quālibz p̄te totius anni. vii i
certitudo. plis superueniēs nō d̄z nocere mulieri que
freta auctoritate apli z legis canonice d̄bit. als eēt d̄
cepta auctoritate legis qd̄ ē p̄. l. graechus. C. d̄ adul.
z. c. qui peccat. xxij. q. iij. z p̄ regulaz qd̄ legi. de re.
iur. li. vi. Itē tex. in. d. c. fi. dicit qz nullā d̄z mulier ia
curā sustinere. nec obest fauore filioz qz ē irracionabi
lis cū redat i p̄iudiciū mulieris z restringit facultatē
d̄bēdi matrimonū. z i fauore unius nō d̄z alteri sic
ri iniusticia ēt si eēt uidua i. c. ex tenore. de fo. cōpe.
secus aut si p̄p̄ culpā m̄ris lex iposuit penā. exēplū si
mater agnouit tutelā filij z nō pctito tutore trāsiuit
ad sc̄da nota tūc punit⁹ z tūc h̄z locū. l. oēs m̄ri. C. ad
term. Ad p̄dicta adde nō. q. Jo. an. i. c. statutū d̄
heret. li. vi. ubi dicit nō ualere statutū laicoz punitēs
d̄bētes m̄fimonū sine cōsensu m̄ris uel p̄ris l'agna
toz. z sic cōsului i ista ciuitate ubi uiget q̄si sile statu
tū. Sextus casus qñ lex ciuilis disponit circa acci
talia tpalia ad actū spūalē. exēplū i dote nūquid ua
leat dispositio legi. Et i h̄ cōcludo qz aut n̄ p̄dicē cāo
ni z uz. p̄ h̄. c. rainuti⁹. z. c. rainald⁹ d̄ testa. z qd̄. l. c.
z nō. i. c. j. z. ij. d̄ do. post di. fisti. nisi ut dixi ex dispō
ne sua seq̄zē turbatio iimidatio m̄ri. 3° si p̄dicē
cāoni tē depēdz ab alia qōne cui⁹ fori sit cā doz. tene
opi. Ann. i. c. d̄ prudētia. j. de do. post di. ut sit mixt⁹
fori. Et p̄ h̄. dico qz lex fuabit i foro suo z canō i suo
z loc⁹ erit p̄uētiōi sicut dicim⁹ i sacrilegio. d̄ quo nō.
i. c. cū sit gnālē de fo. compe. 7° Septimus casus oñ
lex

i agendis per clericū iponēdo. ut uoluit Jo. de lig. i deo p̄silio. qz tūc demoraret supioritas statuentū i deri eos. sec⁹ ubi statutu simplr pcedit p̄ozigēdo p̄modū ut i c̄p̄lo p̄c̄sso. q̄nimo dicerē qz ualēt statutu laico rū si specificē facit mētoz d̄ d̄cis dūmō sit mere p̄uile giatiuū z disponat n̄ p̄cipiēdo. ut. s. si dicat qz clericus p̄mogenit⁹ succedat l̄ qz d̄ boīs d̄ficii hospitale ul̄ c̄i ci hēant certā p̄tē. nā nemo p̄t d̄cē h̄ n̄ ualē. qz lai c⁹ p̄t p̄uilegiare eccliam. ut i. c. nouit. de iudi. Quo ad itū casū d̄c ut plene d̄co i. c. qz d̄cis de fo. p̄pe.

A litteris. Pena p̄uatois a cō muniōe q̄ p̄p̄ contu maciā ex p̄stōne iserf̄ t̄p̄alis ē z n̄ p̄p̄tua. uel alr. Pena simplr appōsita p̄p̄ p̄uma ciā i dubio itelligit̄ t̄p̄alis z n̄ p̄p̄tua. Et ē nō. casus p̄ia ps p̄it statutu z sc̄m ex q̄ surgit dubitatio sc̄da dubitatioz soluit duas rōnes iducens sc̄da ibi qz n̄. **N**ō p̄zio iūcta sup̄scriptōne. qz doc. legētes faciunt collegiū licitū z approbatū. un̄ p̄nt facē statuta z alia q̄ sūt uniuersitat̄ explicare p̄nt z n̄m̄z exercēt. n. p̄ fessionē licitā. ergo faciūt uniuersitatē. ut ē. tex. i. l. fi. C. de iur. om. iu. h̄c d̄c̄t̄ ibi gl. qz doctores z n̄ scho lares faciūt uniuersitatē. qz doc. sunt illi q̄ exercēt pro fessionē. scholares vō sūt discipuli exercentiū. sed illa gl. n̄ ē vā. qz ēt scholares faciūt uniuersitatē ex q̄ h̄nt mām̄ licitā p̄ueniēdi i unū. z qz sit uex̄ allo t̄x. nō. h̄ ap̄re p̄bantē iūcta sup̄scriptōne i. c. qz i c̄is d̄. p̄cur. t̄z. **I**n. i. c. cū ab eccliaz d̄ offi. ordi. z. **B**ar. i. l. fi. ff. de colle. illici. Et p̄o h̄ fac̄ qd̄ h̄z. s. i. p̄mio ubi scri bit̄ doctorib⁹ z scholarib⁹ univ̄s̄is zc. un̄ pōdera v̄bū univ̄s̄is relatu t̄a ad doctores qz scholares. p̄ qd̄ v̄bū d̄co qz doctores z scholares i c̄is p̄cernētib⁹ totū stu diū faciūt uniuersitatē unā ita qz scholares sūt docto rib⁹ n̄hil faciūt nec eō. qz qd̄ oēs tāgit ab oib⁹ d̄z ap p̄bari. ut in r̄la qd̄ oēs. li. vj. z. i. c. ad h̄ de offi. Ar c̄i. z h̄ ap̄te sentit̄ **B**ar. in. d. l. fi. z. **P**al. in. auē. h̄ra C. ne fi. pro pa. p̄ h̄ potes d̄cidē qd̄nē quotidianaz an scholares possint dare certā formā i examinatōne scholaris examinādi p̄ doctores ul̄ doctores statuere sup̄ scholarib⁹ examinādis. p̄lude qz i tāgētib⁹ mere ip̄sos scholares h̄nt ip̄si statutē i tāgētib⁹ mere doc. statutē p̄nciat ad eos. si aut̄ im̄inet certū qd̄ p̄cernēs utroqz debēt sil̄ p̄uenire. facit qd̄ nō. **I**n. i. c. v̄sa d̄ loca. z. tex. i. de. j. de cens. **S**cdō nō qz univ̄s̄itas i ferioz p̄t statuedo apponē penā ad limites p̄tātis il li⁹ uniuersitat̄. qd̄ tetigi i. c. cū oēs. s. co. z. ex h̄ potes iserre qz scholares faciētes statutu p̄nt apponē penaz s̄m̄ iurisdictionē quā h̄nt. i doctorib⁹ n̄ legētib⁹ n̄ ē tā ta dubitatio. qz ip̄si h̄nt iurisdictionē ēt sup̄ scholares ut i. auē. h̄ra p̄al. C. ne fi. p̄ pa. z. i. p̄mio. ff. s. pe. **N**ō qz collegiū doctorū licite recipit aliq̄ emolumē ta ex sc̄ie exercitio. ut i p̄uentib⁹ z silib⁹. z h̄ uoluit ibi t̄x. cū d̄c̄t̄ b̄n̄ficio societāt̄ eoz i m̄falib⁹ zc. **N**ō qz doc. p̄nt ex cā p̄uare doctorē de collegio qd̄ nō. idem d̄c̄ de scholarib⁹ eadē rōne. **N**ō qz collegia iseriora subijciunt sup̄iorib⁹ iudicib⁹. un̄ si collegiū ē eccliafi cū subijc̄t̄ iudici eccliafi. si secularis subijc̄t̄ iudi c̄iseculari. Ad h̄ qd̄ nō. **I**n. in. c. dilecta de excc̄. p̄ la. **B**ar. in. l. fi. ff. de colle. illici. Quō aut̄ cognosc̄t̄ an collegiū sit eccliafiū uel seculare. d̄c̄ qz si plures sūt ibi derici ē eccliafiū. Si plures sūt laici ē se culare. z data paritate ē d̄icēdū eccliafiū. qz mai⁹ di gnū trahit ad se minus dignū. ut in. c. qd̄ i dubijs. d̄ p̄se. ec. uel alr. t̄z. **B**ar. ad p̄p̄ositū n̄m̄ i. d. l. fi. un̄ qz doc. p̄t̄es p̄o maiori p̄te sūt d̄ci iō sūt recur̄sū ad papā. **N**ō qz statutu dubiū recipit it̄p̄retatōez a iure cōi. p̄cor. c. cū dilect⁹ de p̄sue. nō. **B**ar. i. l. oēs ppli. ff. de iusti. z iur. Et si statutu ē eccliafiū reci pit it̄p̄retatōem a stilo curie ut h̄. z nō qz h̄ i it̄p̄ retatōe statuti solū sit mentio de iure canonico z sti lo curie. Ex quo infero qz in it̄p̄retatōe statuti ecclie

fiastici recurrentū ē p̄mo ad ius canōicū sc̄do ad stilo curie. i it̄p̄retatōe vō statuti secularis recurrentū ē ad ius ciuile. **N**ō qz stilus curie facit ius. z p̄t̄ allegari in d̄cisionib⁹ cāz ex quo ius nō recipit i d̄riū. qd̄ nō ad iō. c. lras d̄ iura. cal. **N**ō qz uniuersitas h̄z iurif di. i singulos de uniuersitate. ita qz h̄z nō possit quis sibi ip̄si legē iponere. l. pe. ff. d̄. arbi. facit. c. fi. d̄. pe. z remis. n̄ uniuersitas ut corp⁹ p̄t̄ iponē legē singulis de uniuersitate z subiecti corp̄i. p̄ h̄ facit. c. irrefragabili d̄ offi. ordi. z p̄ h̄ p̄t̄ iserri ad it̄lectū. l. fi. C. d̄ iu. om. iu. **N**ā uniuersitas h̄z n̄ h̄at̄ r̄ctorē p̄t̄ sibi legē iponē nā ad cē uniuersitat̄ necessario n̄ req̄rit̄ qz sit ibi r̄ctor facit. l. j. ff. qz cuiusqz uniuersita. z nō. **I**nno. i. c. cū n̄ ignozes de p̄bē. **I**n glo. j. i. fi. n̄ itelligas qz sc̄p̄ ad moitio d̄beat cē trina quimo i actib⁹ erudicialib⁹ suf ficit regularit̄ una moitio. ut ē. tex. cū glo. i. c. fi. eps. xvij. di. z i. de. j. d̄ h̄re. z p̄ **I**nno. i. c. ad p̄t̄itōez de ac. d̄icā i. c. p̄sultū d̄ offi. d̄cl. z. i. c. j. d̄ sup. neg. p̄. ui de **B**ar. i. l. fi. finita. s. iulian⁹. ff. d̄ dā. isec. z gl. i. de. j. d̄ h̄re. **I**n glo. ij. i. fi. gl. ult̄ r̄fricare i dubiū id d̄ qz n̄ fuit h̄ oppositū. n̄. n. p̄q̄r̄bat̄ h̄ d̄ b̄c̄uitate im̄i. unde iste im̄in⁹ erat satis p̄p̄tēs un̄ erat p̄fir⁹ ut qz r̄cedēt a p̄tinaciā sua z parēt sup̄iori. aliō ē i im̄io p̄ fixo ad appellādū. nec itelligas finē glo. qz ab isto sta tuto ponit̄ appellari qz a pena legē nō appellat. ut dixi. i. c. qz nos de ap. z nō. i. l. si q̄ pena. ff. d̄ v̄. sig. nec a pena statuti appellat. ut nō. **B**ar. i. l. oēs ppli p̄alle. z dixi. i. c. j. s. c. **I**n glo. iij. i. fi. nō b̄n̄ si. glo. cur̄ ē sn̄ia qz si pena iponit̄ p̄p̄ crimē itelligit̄ p̄p̄tua sc̄si p̄p̄ p̄umaciā. z h̄ fuit d̄ mēte **I**nno. h̄. s̄z d̄illi guo lat⁹ p̄ d̄icta doc. qz aut̄ i appositōe p̄nc̄ exp̄m̄it̄ t̄ps z stādū ē t̄p̄i statuto. ar. a **D**rio i. l. siue p̄finito. ff. de pe. aut̄ t̄p̄us n̄ ē d̄c̄minatū z t̄c̄ aut̄ fuit d̄ictū qz pena esset t̄p̄alis. s̄z alr̄ nō fuit d̄c̄minatū. z itelligit̄ qz d̄uret d̄c̄minatō. ut ē. tex. i. d. l. siue p̄finito aut̄ simplr̄ pena fuit appōsita. z t̄c̄ aut̄ p̄pter crimē aut̄ p̄p̄ p̄umaciā. p̄mo cāu aut̄ fuit appōsita sine cāe co gnitōe pura p̄nt̄ocutoria iudicis. z itelligit̄ t̄p̄alis z durat durate off̄o iudic̄. un̄ si iudex sine cāe cognitōe ne inēdixit alicui exercitiū artis sue itelligit̄ ille inēdixit durate off̄o interdictionis. ut ē. tex. nō. i. l. fi. ff. d̄ pe. **I**dē nō **I**nno. i. c. qd̄ trāslationē d̄ offi. le. z itelligo qz pena fuit successiua. Si aut̄ pena erat momēta nea qz p̄dēnauit i pecūia seu mulctauit t̄c̄ ē p̄p̄tua. facit. l. illicitas. ff. de offi. p̄si. Si pena ē appōsita cū cāe cognitōe z t̄c̄ aut̄ d̄c̄t̄ m̄crebat̄ ut pena cēt p̄ p̄tua z crit̄ p̄p̄tua. **I**dē eō ar. i. l. si p̄sc̄. ff. d̄ pe. z hoc fuit d̄ictū **D**of. quē sequunt̄ h̄ doc. i dubio vō i telligit̄ t̄p̄alis. ar. i. l. h̄ cāe. ff. d̄ susp̄c. tu. qd̄ uoluit **B**o. an. i nouella qd̄ ē nōndū. facit. l. it̄p̄retatione ff. d̄ pe. z r̄la odia. z r̄la i p̄ntis d̄ re. iur. li. vi. **S**cdō cāu p̄ncipali qz p̄a ē appōsita p̄p̄ p̄uaciā. aut̄ p̄uaciā trāsiuit i specificatū d̄ictū t̄c̄ itelligit̄ p̄p̄tua exē plū i. c. ex tue de de. nō r̄si. puta si deric⁹ sit p̄umar i r̄sidēdo i b̄n̄ficio suo t̄c̄ pena p̄uatois ē perpetua aut̄ n̄ trāsiuit i specificatū crimē z t̄c̄ si pena est mo mētanea est perpetua ut. s̄. dixi. Si successiua ē t̄p̄ lis ut h̄ i t̄x. iuncta glo. **I**n dubio aut̄ an pena itel ligatur inlicita p̄ crimine uel p̄umaciā. d̄c̄ qz p̄ con tumaciā si ex p̄us gestis nō potest h̄ri certitudo. ar. in. d. l. si p̄res iuncta d̄icta. l. h̄ cause. **A**d unum aduerte qz ubi pena est apponenda arbitrio iudicis d̄z esse t̄p̄alis. allegat ad hoc do. car. **A**lb. de rosato allegatēz. l. i. de fur. z balne. z dixit alibi nō esse illaz casū z pōderabat̄ ibi t̄x. i. v̄. t̄p̄ali. Et s̄m̄ hoc d̄c̄m̄ si est uex̄ p̄t̄ colligi singular̄ limitatio ad oia p̄dcā ut pena simplr̄ appōsita p̄ iudicem qz p̄c̄s̄it̄ ex arbitrio sit t̄p̄alis ut sic f̄strigat̄ ad limites sue p̄tātis. ar. c. a no bis. j. d̄ sen. ex. z. c. i. iūcta gl. s. c. s̄z p̄ illā theoricā alio gl. nō. isti. d̄ iniur. s̄. i. sūma. qz uult iudicē posse iponere penā capitalē i actione iniuriāz h̄z pena ibi sit arbitaria

arbitraria. **I**de adduco tex. satis nobilitate in ma iudicio meo. i. l. sacrilegij. ff. ad. l. iul. pecu. ubi tex. iponit ubi pena arbitraria. et in narratioe subijcit qd qnqz fuit imposita pena mortis. un forte illud de m. Alberici n e uey et tex. que allegat dz restringi i cau suo l saltē dare hanc limitatōez ut pcedat ubi ius i spali crimie ipoit pena arbitrio iudicatis. qsi ius tūc senserit de pēa tpali qz sciuisz iponē penā ppetuā. sz ubi ius specifce n dispo nit de crīe idubie credo qz pena possit eē ppetua. nā de iure canōico modicas hēmus penas exprestas p crimibz. un succedit arbitrio iudicū. ut i. c. de cāis de offi. dele. un iudex dz arbitriū suū iformare sz penas staturas i silibz crius. ut in. c. tue de penis. ubi dz qz p magnis crimibz dz iponi pēa dispōnis. **I**te fac qz pena ē apponēda sz qlitate et qritate criminis. ut i. c. n auferam. xxiii. q. j. et in. l. respiciēdū. ff. de pe. et h duo iura multū faciūt d dicitur Alberici et.

Ex parte. **N**ō ualeat statutū p qd dicitur in cult sine cā dimi nuū ēt si sup hō itercesserit i forma cōi pa pe pfirmatio. uel spalius. **N**ō pnt canōici sine cā rōnabili restringē nūez canonicorū seu nūcrū pbedaz. In pīa narrat scū cōzigēdi. i fa corrigi. fa ibi uolentes. **N**ō p qz canōici n pnt tollē statuta honorabilia ecclis. et tex. iste loquit idistincte. et intelli ge ēt de antiquis statutū q antiqui canōici fecerūt. pro h facit qd nō. **I**nn. i. c. accedēbz de puil. **N**ō fo ar. optimū a pīo sensu iūcta gl. ij. qz data diminutōe redditū pnt canōici ēt sine aucte pape restringere nūez pbedaz ita qz pbende suppressē n cōsebuntur āpli uacare. et intelligo qz h faciūt cū aucte epī. ut ple ne dixi i. c. cū accessissent. s. e. **N**ō qz i actū dispōne qnqz requirit pīliū tertij. un papa h pmissit istis dele gatis ut pferat pbedas uacātes cū pīliū dicti statuti. **I**te qd querit de qōne q pōt quotidie pīgē qd si iste n uult pīulere uel sit mortu. an possit mādātari pcedere ad actū psumationē pīliū n hīto. **T**uncēū que sequit h Jo. an. et clar. i. c. j. ne se. ua. li. vj. in effectu sic dūliguit qz aut ille ē mortu. et tūc si expīso nomie ppo h pīas pīulēdi fuit sibi attributa expirat mādātū ex quo n pōt fuari forma. sz dz spectari scōda iustio. ar. i. l. diligēter. ff. mā. et i. c. cū dilecta de referi ptis. **S**i uo fuit expīssū nomē dignitatē dz expectari successoz. ar. i. c. qm Abbas de offi. dele. **I**de dicem si ē abns ita qz pīliū n pōt requiri. **S**i uo ē pīens et n uult pīulere uel ē abns et n uult uenire seu pīliū pīstare et pōt mādātari. pcedē sine pīliū. pro h bo. tex. i. c. cū i ueteri d elec. **S**z pīmū mēbzū facit. c. j. ne se. ua. li. vj. ubi dz qz si caplm hz pferre bñficia cū pīliū epī si epī ē mortu. uel lōge abns pōt capitulū bñficia pferre. **S**o. dicit Cōpo. et sequit Jo. an. clar. us tū loquit i. d. c. j. qz aut pīliū ē requirēndū ex for ma mandati et pcedit pīmū deū. aut ex statuto ul cō suetudine et pcedat. d. c. j. **E**t hō cōis dicti quidā āri quō doc. ut refert Jo. de ligna. assignabat duplicē rō nē. **P**ria qz formā stringit mandātū hoīs qz legis. ar. in. l. celsus. ff. de arbi. **I**te pīas ordinaria ē magis fa uozabilis qz pīas delegata. ut i. c. p. z. g. de offi. dele. hñs ergo requirere pīliū frer pīate ordinaria n ita astringit sicut hñs pīatez delegatā. un i illo. c. j. caplz pcedebat pīate ordinaria. **J**o. de ligna. ut ipugnare oīa pīate qz ēt ubi per hñtem ordinariā pīatem ē pīliū petendū n ualeat actus consilio n hīto. allegat bonū tex. in. c. nouit de his qz fi. a pīla. sine pīen. et ad. c. j. pīal. rīdet qz loquit i collatōe bñficioz ne ex nimia dilatōe imineat periculū id pōt. pcedere pīliū n hīto. do. **A**n. t3 pīmū dictū qz cū hñt ordinariā mandāt ut cum pīliū alicuius pcedat uidef pon quēdā admonitio nisi adijciat ut actus pīus sit nul l. sic intelligit. d. c. nouit. **S**z certe hoc n ē simplr ue rū. qz i. d. c. j. erat petēduz pīliū epī ex pīuetudie q

pōt restringere pīate ordinariā argumēto i. c. dūquēst ix. q. iij. **N**ec ut pcedere indūctioe opio Jo. d lign. ad. d. c. i. qz si bñ pīderef rō illi. c. i. ē general ad oē pīculū iminēs. nā fm dispōis rōnē dz restringi et āpli ari dispō. ut i. l. si pī. §. dulcissimis. ff. de leg. ij. et iō ut qz ubiqz ex dilatōe iminet pīculū sp pōt pcedi pīliū n hīto. ar. i. l. si longi. ff. de iudi. et i. l. si cū do tē v. qz liceat. ff. so. ma. et hanc opī. iudicio meo sentit **Bar.** i. l. i. §. si plures. ff. de excreto. ubi sic gñalit al legat. d. c. i. nec plz dictū cōe ātīquoz h ut fiat dīa in ter dispositionē hoīs et legis. qz dico qz si supior man dat aliqd explicari cū pīliū tertij dz mandātū suū in telligi sz iura. argumēto. c. pcedētis. et i. c. ij. de respī j. sz de mēte iuris ē illd ut si pīliū nō pōt hñt pcedat ad psumationē actū. ut i. d. c. i. et i alijs iuribz palle. **N**ūqd aut teneat actū si pōt hñt pīliū et nō fuit peti tū: dico sic qz aut ex forma mādātū ē reqrēndū pīliū et n ualeat actū ut. d. c. cū i ueteri. aut ex dispōe legis et tūc aut lex a pīncipio pīate tradidit et mādauit pīliū tertij reqrē et nō ualeat actus ex defectu pīatis. nā hñt pīate modificatā et qualificatā. sic itelligerē. d. c. nouit ita qz sine cā decreti actū ibi fuisset null. aut hñt pīus pīate mādauit supior ut pcederet cū pīliū sēpzonij et t3 actus sine pīliū hz iste trāsgredies ueniat punien dus. ar. optimū i. c. dilect. ij. de pībe. uide glo. singu larē qz ponit hanc theorica i alijs imīs i de. i. d iurepa. **P**redicta pcedūt i pīliū. ubi autē reqrēndū ē pīfusus pīse dz hñt p id qd hñt et nō. i. c. si p te. de respīp li. vi. **I**n glo. ij. i fi. tene mēti glo. istā qz clar. loqē qz in c. cū accessisset. s. e. ti. et ad. c. h. qd allegat i pīu rīde ut dixi i dicto. c. cum accessissent.

Quoniam. **H**oc. d. **C**ōstō futura re spicit et nō pīerita nisi in pīstōnis declarāde. et declaratōne ibi decla ramus. **I**n tertia declarationis rōnem. ibi cum leges et. **N**ō pīmo qz pīstō pape afficit omnes. nemo est enī inter creaturas qui possit declinare seu eximere se a iurisdī. pape cūz sit uicarius dei i. c. ij. de trāsla. pīla. et qlibet est subiecto deo. un etiaz cōsuetudo nō ualeat quātocūqz tpe sit obrēta ut quis nō sit subiecto pape. qz nō pōt pīscribere pīatem pape. ut nō. per **I**nno. i. c. bone el ij. de postu. pīla. **S**ec. dic de pīate impatoris. qz p cū pōt pīscribi. ad hoc qd dixi i. c. per uenerabile qz. sint legit. ad hoc qd nō. **Bar.** i. l. ho stes. ff. de capti. et i. l. i. de aqz plu. ar. intellige tū qz pī scriptio hz sua pcomitātia ut bonā fidē et. **N**ō 2o qz pīstō dz ēē dara quoad līaz et quoad mēte. un vbu obscurū h positū referē ad līaz. vbu ambigū referē ad intellectū et mēte. rō colligit ex tex. ne ex difficul tate intellectus legis qz incidat in pīpīū periculū. **T**ūc tamē scias qz ubi lex ē dubia excusat qz a iurī ignorātia. ut ē tex. i. l. regla. ff. de iur. et fa. igno. uide glo. i. c. unico d postu. pīla. li. vj. i vbo de cetero. **N**ō 3o qz pīstō legis ē cōcernere futura et nō pīerita. rō rōnis sumit ex. c. ij. s. e. ne. f. aliqz pūntāt sine cā qui actū āte legi editionē gesserūt. **E**t p hanc nāz legis dī cīm qz si lex edīf p vbu futurū pīunctiui modi ita qz pōt hñt duplicē intellectū respectu futuroz et pīeritoz dz respīcī sēlus sonās i futurū. exēplū dicit statutū siqs pīmiserit dīctū pūntāt et. nō enī pīprehēdit qui pīus delictū pīmiserit hz ex uno significato vbi possit pīreben di. ad hoc qd nō. **I**nno. i. c. significauerūt de testi. et **Bar.** i. l. oēs ppli. ff. de iusti. et iur. **N**ō. ultio qz lex sine statuti pōt extēdi ad pīerita dūmodo expmāf in. l. seu statuto ut ad pīerita fiat extensio. qd an sit uey. j. subijciā. **I**n glo. j. ibi oīuz christianoz dz dic qz etiā circa ifideles hz papa iurisdī. quod tū decla ra ut nō. **I**nno. de uoro. c. qz super his. et dic. qz i spī ritualibz et pīernētibz aīam sūt subiecti sibi oēs iō n ē necessaria sequēs restrictio. gl. pōt tū saluari quoad

z tuc si psto respicit executores extendit ad ipsa execu
tores. pone exemplū i de. ut hi q de tra. z qli. z ibi bōa
gl. z hūc dicit cē casū do. An. i. c. tu de usuris. nā illō
c. apponēdo penā cōcernēbat executōz act⁹. iō dī in
c. cū tu. q dī extēdi ad usurarios et pteritos. z iste in
tellect⁹ ut satis bon⁹. S3 possēt calūniari. qz pena d
licti lz ueniat executie ad delictū nī dī iponi s3 legēz
extē tpe delicti. ut i. l. j. ff. de peis. z i. c. fi. j. de sen.
ex. z iō darē aliū itellectū qz ibi statutūz pcernebat oz
dinatozia iudicij. nā ibi nī decidit qualr debeat decidi
cā usuraz. s3 qualis usurari⁹ debeat cōpelli ad restō
nē usuraz. z iō illa psto dēbat extēdi ad futurā execu
tōz. sicut i fili nō. dicit Bar i. d. l. oēs ppli. Si statu
to cauet qz debitor de q⁹ cōstat p istm guarētisatū
debeat capi h cōntō extēdit ad debitorē z ad istm
cōfectū an statutū. qz nō dat modū decidēdi cām sed
pparādī z ordinādī iudicij qd qdē iudicij ē de suo.
ita decidū i pposito. aut statutū pcedit de nouo dā
do solēntatē ad actū z si act⁹ ē ichoat⁹ z nī pfect⁹ extē
dit ad illū. l. pētus. C. de si. istru. Si aut act⁹ ē pfect⁹
s3 pēdet quoad effectū. exēplū statutū dat formā testa
mentī si testamta sūt cōdita lz pēdeat usqz ad morte
z restatoris nī tū includit i nouo statuto. ut ē tex. in. l.
iubem⁹. C. de testa. qnqz statutū dat exceptōem uel
tollit. z tūc si exceptō orit tpe act⁹ nō extendit ad actū
pctitū. sec⁹ si exceptō orit p statutū. exēplū uenit no
ua lex q cauet ut fideiussoz possz se defendē p credi
torē si debitor pncipal pns ē. ul pone exēplū si statu
tū dicit qz p istm publicū nī possit opponi exceptio si
mulatōis nūqd extēdat ad istra pncipalē. h z silia
decidi p pcedā. Et ex pccis oibus hēs ēt icidēnt de
cīlū utrū pena debeat apponi s3 statutū antiquū qd
uigeat tpe delicti. aut s3 statutū nouūz qd uigz tpe
sniē. Et de hac qōne uide plene p Bar. recitātez mul
ta dca antiquoz i. d. l. oēs ppli. finalr pclude sic. qz q
dā ē pena ordiaria z illa iponēda dī hī respect⁹ ad
tps delicti. sic pcedit lex pncipal. ff. de pe. z. c. fi. de sen.
ex. Quedā ē additio pene ul diminutio q fit ex cā.
nā iudex ex cā pōt minūē ul augē penā ordinariā ēt
si cēt pena statutū. ut i. l. qd g⁹. §. pena grauior. ff. de
his q no. isa. z ibi expōse Bar. iducit ad statutū facit
qd le. z nō. i. c. l. j. de peis. z. ij. q. iij. i. §. notādūz. z
i hac pena pōsiderat tps sniē z nī delicti. Et ita s3 eu
z pōt itelligi tex. qui ut multū pncipalē i. l. pe. ff. si
ex nox. cā aga. ubi suus deliquēs i fuiturē z accusa
t⁹ de libertate nī puniē ut seru⁹ s3 ut liber. Nā i dimi
nuēdo ul augendo penā iudex hz respectū ad tēpus
sniē qd nō. uñ ad ppositū aut statutū antiquū ipone
bat penā ordinariā z dī iponi illa pena. aut istigeat
penā graue ultra qz mēret delictū puta pp guerrā. z
tūc ex quo statutū nouū reducit penā ad delictū z cē
saut ille rigor dī iste puniri s3 pncipalē statutū. tū ad vte
qz qten⁹ dixi qz cōntō declaratiā extendit ad pccita
dicit do. An. h uez nisi repiat p̄suetudinē cē i p̄uiz.
all. d. c. j. d postu. p̄ela. i vbo decetero. qd limitat nī
si statutū declararet irrōnabilitatē statutū p̄suetudis
qz tūc extēdit ad pccita. alle. gl. i de. ij. de re. ecd. nō
alie. hē limitatōes ex toto nī placēt. qz cōsuetudo rōa
bil' nī ualidat actū s3 defendit a pena tpali nec liberat
a culpa. uide bo. tex. cū gl. i. c. deniqz. iij. di. z i. c. cū
uenerabil' de p̄sue. uñ dicit qz aut p̄suetudo p̄ria est
dubia. qz ius p̄rium erat multipliciter itelligibile z tē
possēt pcedē dicit do. An. sic itelligat. g. i. d. c. j. de
postu. p̄ela. aut apud uiros doctos illa cōsuetudo
erat irrōnabilis z tūc lz forte liberet a pena ut in. d.
c. cū uenerabilis. non tamen iualidat actuz ut ibi.

De rescriptis. Rubrica.

Quis d p̄stōib⁹ qz p̄az ē iura p̄dere nisi sint mīstri
q ea exequat. ut i. c. p̄missa de elec. li. vj. z i. c. ubi p̄i

culū. §. p̄terea. e. ti. z li. 30 p̄ rubricā p̄dictā auctor
trēdit tractare de mīstris iuris. Et qz plimū dant p
rescripta iō p̄mittit hāc rubricā. p cui⁹ dclaratōe qucro
qd ē rescriptū. Posti. i sūma. e. ti. pcludit qz est illud
qd ab aplico seu pncipe rescribit ad p̄sultatōz rcla
tōez seu intimationē alteri⁹ ul alicui idulgendō. tū
dic clari⁹ z meli⁹ qz rescriptū pōt sumi ḡnāl' z largo
mō. z tūc p̄bendit p̄uilegiū z b̄ficiū pncipis z alia
rescripta que emanāt ad iur' obfuātiā. z ita sumit i
h ti. Nā sub rubrica d rescriptū tractat de p̄uilegijs z lris
b̄ficiatib⁹ z de lris ad lites. qnqz sumit stricte rescriptū
z tūc rescriptū p̄prie ē id qd pnceps scribit ad iur' ob
seruātiā. ut qn cōmittit cāz decidēdā int aliquos. p̄u
legiū vō ē cū papa aliqd rescribit p̄ ius. z dī p̄uilegiū
qī lex puata z nī cōis. iij. dif. p̄uilegia. Beneficiū vō ē
nomē gnāl' s3 stricte sūit p̄ ḡa p̄cessā a pncipe p̄ter
ius. z tale b̄ficiū dī latissime int̄p̄ari. ut i. c. oli. z
qd ibi nō. d. v. fi. z i. l. b̄ficiū. ff. d. p̄sti. p̄nci. Qua
liter aut cognoscit rescriptū a p̄uilegio: dic qz ex forma
utriusqz z mō dicitādī. z d his p̄ Cl. i. l. rescripta. C.
de p̄ci. impa. offe. z per Bar. in. d. l. beneficiūz z per
Jo. an. in. d. c. olim p̄call.

Sicut romana. Legit uarijs mōis:
s3 s3 itellectū magis cōez hoc
intēdit. P̄uilegio gnāl' s3 ins cōe ob̄cto
obstat rescriptū spāl' d co mētōne nī faciēs.
p̄mo ponit decisū exordū. §. do consultatio. ibi q
sūt. 3° r̄sio ibi inq̄sitiō. Quarto r̄siois rō ibi quia.
Cō. p̄mo qz cā pōt cōmitti appellatōe remora qd
tū p solū pncipē fieri pōt. i. ferioz. n. nō pōt remouere
b̄ficiū appellatōis. ut i. c. sup qōnū. §. si vō de offi.
dele. z i. l. j. in fi. ff. a q̄b⁹ ap. nō. lz. Ex quo infero qz
etiā legat⁹ pape de latē nō pōt cōmittē cām appella
tione remora q̄nimo nec alius iur' ordinē tollere uñ
nō pōt cōmittere cām simplr z de plano. ut dicit glo.
nō. i. c. fi. de here. li. vi. 2° ex hoc z ex tex. p̄nci
pē posse tollere d̄fessione: nā appellatio ē qdā d̄fessio
z releuamē opp̄sioz ut i. c. suggestū de appl. z sic ut
p̄ de. v̄astozal de re iudi. ubi dī qz pnceps nō pōt tol
lere d̄fessionē. S3 dic qz h tollit quoad formalitatē
appellādī que fuit iducta a iure positiuo. sicut dixi de
actionib⁹ i. c. qī ecclesiāz. s. ti. p̄xi. uñ possēt dubita
ri nūqd pnceps possēt ita remouē appellatōez ut ēt
p̄ uñ q̄rele q̄s nō audiat uolēs suā iusticiā. p̄seq d q
mā uide qd dixi i. c. p̄astozal de ap. 3° nō. unā regu
lā i mā rescriptoz ut spāl' deroget gnāl' p̄us ipetrato
lz de eo nō facit mētōne. 4° Quid nō qz pōt p̄cedi p̄
uilegiū alicui ut libere possit i q̄tibz cā appellare. z qd
opet tūc p̄uilegiū dicitur. j. i gl. i fi. Ex hac gl. p̄nt eli
ci tres itellect⁹ ad tex. p̄m⁹ ad p̄mū. qz rescriptū ut pos
sit q̄s libē appellare itelligit ut possit appellare i casu
b⁹ intēdit a iure. z fuit hec opi. Alan. qz tū fuit alr lo
cur⁹ qz gl. f̄citat dicit cū qz p h p̄uilegiū ut data facul
tas appellādī i casib⁹ intēdit a iure nisi pp delictū q̄s
p̄uarec factate appellādī ut si appellat⁹ a cōrectiōe
j. de ap. ad n̄faz. ul i casib⁹ p̄tens. ij. q. vi. §. sūt quoz
z i. l. ij. C. quoz ap. nī recī. utputa si cēt p̄umax. naz
ad istos casus s3 Ala. nō extēderet p̄uilegiū qz nī ē ue
rifiē qz pnceps p̄cedat i genere qd i spē nī fuit p̄cel
sur⁹ uerifiē. ut i reglā i gnāl' de re. iu. i. vi. S3 hūc
tellectū obstat qz fm cū cū p̄mū rescriptū cēt p̄uilegiū
exq⁹ p̄cedit aliqd p̄ ius ergo nō dī tolli p̄ scōz siue sit
rescriptū ipetratū s3 ius siue p̄uilegiū. qz rescriptū nī tol
lit p̄uilegiū. i. c. cū ordinē. j. e. nec scōz p̄uilegiū tollit
p̄mū nisi d co faciat mētōne. ut i. c. ueniēs. j. d p̄sc. iō
gl. trāsit ad s3 itellectū ut istud p̄mū rescriptū siue p̄
mū p̄uilegiū f̄ducat p̄uilegiatū ad solū ius cōe qz for
te pp delictū erat sibi it̄dictū b̄ficiū appellatōis.
Et sic i effectu solū fuit sibi p̄cessū ius cōe. z iō i vō re
scripto nō fuit necesse facere mētōne de p̄io. Iste in
tellectus ē bonus i se s3 diuāt ad tex. iō trāsit ad itū